

Team Vlaams Bouwmeester

Jaarverslag 2006

Agenda Team 2006	4–56
-------------------------------	------

Thema's	6
----------------------	---

Team	7
Beleidsnota.	12
Scholenbouw	17
Sociale Huisvesting	25
Studiereis Prijs bouwheer	31
Open Oproep	35
Voortrajecten van projecten	41
Kwaliteitskamers en werkgroepen ...	47
Kunst.	51

Cijfers	59
----------------------	----

Projecten 2006.	60
Open Oproep 11	74
Open Oproep 12	80
Kunstprojecten 2006.	86
Communicatie	88
Team	92
Colophon	94

Agenda

Thema's

Januari

maandag 2 januari

Brussel: Nieuwjaarsreceptie van de Vlaamse Overheid, administratie Algemene Zaken en Financiën.

Brussel: Voorbereiding organisatie elfde editie Open Opoep (OO11).

dinsdag 3 januari

Brussel: Overleg met Ulli Lindmayr (eerste artistiek adviseur kunstcel) over publicatie 'Kunst in opdracht 1999 – 2005', doorname projectfiches die het overzicht van realisaties moeten illustreren.

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Jan Adé (voorzitter selectiecommissie DBFM).

Brussel: Overleg met Dhr. Dockx (projectleider Wegen en Verkeer) over Ring rond Brussel, Zone Zaventem.

woensdag 4 januari

Brussel: Nieuw stedelijk administratief centrum in Aalst, overleg met afdeling Real Estate van De Post.

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Adinda Van Geystelen (architecte).

Gent: Project Gent Sint-Pieters, overleg met Filip van Wezenbeek (directeur-manager Stad Gent) en Reggie Claey (hoofd technische dienst).

Brussel: Overleg over 'Beleidsnota Kastelen'.

donderdag 5 januari

Brussel: OO11, overleg met fotograaf over foto's projecten.

vrijdag 6 januari

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Geert Leemans (medewerker Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs, AGIO).

maandag 9 januari

Antwerpen: Voorbereiding projectfiche Open Oproep met Planningscel Stad Antwerpen.

Brussel: Voorbereiding organisatie elfde editie Open Oproep (OO11).

Brugge: VAC Brugge, overleg met Mark Andries, Patrick Geirnaert (kabinet minister Bourgeois) en Gerd Potoms (afdelingshoofd Gebouwen).

Brussel: Voorbereiding selectie ontwerpers voor vervangende procedure Meesterproef met Marcel.

Brussel: Scheldebrug (tussen Temse en Bornem), overleg met Ruimtelijke Ordening.

Brussel: OO1007, nieuwbouw bibliotheek Waregem, voorbereiding selectie.

dinsdag 10 januari

Willebroek: Presentatie aan CBS van resultaten ontwerpproces Meesterproef.

Torhout: Jury nieuw kantoorgebouw WVEM (distributeur elektriciteit, aardgas en kabeltelevisie).

Brussel: Overleg met Filiep Tacq (vormgever) over publicatie 'Kunst in Opdracht 1999 – 2005'.

Brussel: Eerste werkdag bij de kunstcel (contractueel, invulling halftijdse loopbaanonderbreking van artistiek coördinator Katrien Laenen, voor realisatie van een publicatie 'Kunst in opdracht 1999 – 2005'), overleg met Filiep Tacq.

Holsbeek: OO1008, bouw van een crematorium en afscheidscentrum in Holsbeek, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.

woensdag 11 januari

Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek, locatiebezoek met hoofd technische dienst.

Oostende: OO1003, heraanleg omgeving Demeysluis, locatiebezoek en projectvoorbereiding met Jan Goemaere (afdeling Maritieme Toegang).

Hasselt: OO0904, renovatie opleidingscentrum VDAB Hasselt, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

Brussel: Maandelijks overleg Vlaamse overheid, Afdeling Gebouwen.

Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek, locatiebezoek met hoofd technische dienst.

Antwerpen: OO0902, renovatie opleidingscentrum VDAB Antwerpen, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

donderdag 12 januari

Brussel: Overleg met jurist Vlaamse overheid, afdeling Overheidsopdrachten over procedure OO11.

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Bert Verschuere (medewerker AGIO) over normenbesluit scholenbouw.

Kasterlee: Reflectiegroep, uitvoering masterplan van de Hoge Rielen in Kasterlee.

vrijdag 13 januari

Torhout: Jury nieuw kantoorgebouw WVEM.

Brussel: Publicatie 'Prijs Bouwheer 2005', overleg over interviews.

maandag 16 januari

Brussel: OO1007, nieuwbouw bibliotheek Waregem, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Dirk Damme en Jean Eliaerts (kabinetsmedewerkers minister Vandenbroucke).

Brussel: Beoordelingscommissie architectuur en vormgeving. Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'. Brussel: OO1007, nieuwbouw bibliotheek Waregem, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

dinsdag 17 januari

Brussel: OO11, overleg met fotograaf over foto's projecten.

Brussel: OO1004, verbouwing en uitbreiding van het

Team

Van pioniersfase naar structurele eenheid

Met de opvolging van bOb Van Reeth als eerste bouwmeester door Marcel Smets, ontwikkelde het team Vlaams Bouwmeester zich van een organisch gegroeid geheel tot een meer structurele eenheid. De ad hoc-opvolging van dossiers en opdrachten, eigen aan het beginstadium van een organisatie, sloot niet meer aan bij de noden van de instelling die de Vlaams Bouwmeester geworden is. Vooral Adjunct Vlaams Bouwmeester Linda Boudry hield zich in 2006 bezig met het uitdenken en plannen van de structurele omkadering die nodig was om enig overzicht te bewaren. Zij komt van Stedenbeleid en nam op 1 maart haar nieuwe functie op. Ze inventariseerde in eerste instantie de huidige toestand en probeerde daarna stapsgewijs een meer afgelijnde organisatie in te voeren. Ze verdeelde takenpakketten opnieuw om verstoorde evenwichten te herstellen, ze voerde een elektronisch opvolgingssysteem in dat de verschillende lopende procedures samenvoegde, ze bundelde het gros van de bezigheden in een jaarplanning – het actieprogramma 2006 – en ze lijnde de competentiedomeinen af die Smets bij zijn aantreden als een van de eerste beleidsmaatregelen invoerde.

‘Mijn idee is dat je geen specialist in alles kan zijn.’

– Marcel Smets, Vlaams Bouwmeester

Zeven competentiedomeinen, stedenbouw, landschap en infrastructuur, lokale ondersteuning, technische uitrustingen, wonen en zorg, cultuur en erfgoed, en scholen vervingen de vroegere cellen. Enkel de kunstcel, met Katrien Laenen als coördinator en Catherine Robberechts in 2006 als tijdelijke kracht, bleef onder dezelfde vorm en noemer bestaan. Architectuur is in toenemende mate een gespecialiseerd en zelfs versnipperd domein. Een brandweerkazerne is in weinig te vergelijken met sociale woningbouw en het is praktisch onmogelijk om een specialist in alles te zijn en over alle onderwerpen en deelaspecten even grondig de literatuur, recente ontwikkelingen en studiedagen bij te houden. Door competentiedomeinen af te bakenen – zonder dat de schotten tussen de domeinen gebetonneerd zijn – en door opdrachten in eenzelfde sfeer op te volgen en te begeleiden, ontwikkel je kunde en kennis en bouw je op eigen terrein een netwerk uit. Het is duidelijk dat de scheiding tussen de domeinen niet rigide is. Als er van de projecten van de Open Oproep tien in de culturele sector zitten, dan worden die verdeeld. Voortdurende uitwisseling en overleg blijven essentiële dragers van het team. Omdat projecten zich vaak op het snijpunt van competentiedomeinen bevinden, schuren teamleden niet zelden tegen de grens van elkaars terrein aan. Zo werken Ruben Haerens (infrastructuur) en Stijn De Vleeschouwer (landschap) heel nauw samen. Of Tania Hertveld (technische of dienstverlenende gebouwinfrastructuur) en Anke Vos (grootstedelijke projecten).

In 2006 breidde het team uit met drie nieuwe werknemers, terwijl Liesbeth Bultinck het team verliet. De Beleidsnota legde de nadruk op onder meer de herbestemming van erfgoed, waardoor het competentiedomein erfgoed aan het team werd toegevoegd. De vacature werd in 2006 ingevuld. Competentiedomein scholenbouw kreeg

gemeentehuis tot een administratief centrum voor gemeente en OCMW in Meeuwen-Gruitrode, voorbereiding selectie.

Brugge: Provinciehuis Boeverbos, 'WINVORM', vormingsreeks in West-Vlaanderen over ruimtelijke kwaliteit in de publieke ruimte door provincie West-Vlaanderen.

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met redactie tijdschrift Klasse.

Holsbeek: OO1008, bouw van een crematorium en afscheidscentrum in Holsbeek, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

Brussel: Vergadering met Luc Lathouwers (secretaris-generaal departement Bestuurszaken).

Brussel: Overleg met directeur over Kasteel van Gaasbeek.

woensdag 18 januari

Brussel: 'Monument onder Dak', overleg met Vlaamse Overheid, afdeling Monumenten en Landschappen over uitwerking project rond herbestemming erfgoed.

Brussel: OO1004, verbouwing en uitbreiding van het gemeentehuis tot een administratief centrum voor gemeente en OCMW in Meeuwen-Gruitrode, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

Oostkamp: Overleg met Jan Compernal (gemeentesecretaris), Gert Verhoeven (kunstenaar) en technische dienst over kunstproject Gert Verhoeven voor kerkplein Ruddervoorde.

Brussel: Overleg met Vlaamse overheid, afdeling Monumenten en Landschappen over organisatie Monumentenbeurs.

donderdag 19 januari

Mortsel: Oude God Mortsel, workshop rond inspraak buurtbewoners.

Brussel: Europees Forum, overleg met Chantale Dassonville (Directrice Service des Infrastructures Culturelles van het Ministère de la Communauté Wallonie Bruxelles) over participatie in nieuwe structuur.

vrijdag 20 januari

Brussel: Overleg met gemeente over opmaak contract met ontwerpers Meesterproef.

Puurs: Overleg met brandweer en CBS over nieuwe brandweerkazerne.

Oostende: OO1bis21, KA, overleg met directeur en bezoek aan gerealiseerd project.

Willebroek: Klankbordgroep Scheldebrug.

maandag 23 januari

Rijkervorsel: OO0909, nieuw brugbedieningsgebouw, terreinbezoek en toelichting projectdefinitie door Kathleen Moesse (NV De Scheepvaart).

Erps-Kwerps: Workshop met directie woon- en zorgcentrum Onze-Lieve-Vrouw-van-Lourdes over masterplan rust- en verzorgingstehuis (RVT), aanstelling BOB361.

dinsdag 24 januari

Antwerpen: Overleg over modaliteiten om ontwerper Meesterproef te ondersteunen met studie bureau.

Oostende: Studiedag 'Vlaams Bouwmeester wordt zichtbaar', voorbereiding en bezoek aan Ford Napoleon.

Antwerpen: OO0802, inbreidingsproject met 27 sociale woningen in Berlaar voor shm Zonnige Kempen, projectvoorstelling aan de stedenbouwkundige dienst regio Antwerpen door ontwerpers Van Belle en Medina Architects.

Vorselaar: OO0809, dorpskernvernieuwing, jury, presentatie en gunningsoverleg.

Vorselaar: OO0809, dorpskernvernieuwing, opvolging voorstellen kunst in opdracht.

Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.

Brugge: Kwaliteitskamer Provincie West-Vlaanderen.

Grobbendonk: Project sociale huisvesting sociale huisvestingsmaatschappij (shm) Zonnige Kempen, projectvoorbereidend bezoek met Marcel aan Grobbendonk en Essen voor dossiers volgende Open Oproep.

Essen: Overleg CBS.

woensdag 25 januari

Vilvoorde: Kwaliteitskamer Watersite.

Brussel: Bijeenkomst reflectiegroep twee lopende onderzoeken naar scholenbouw UGent en KULeuven.

Brussel: Lunchafspraak met Peggy De Nil (afdelingshoofd MOD).

Brussel: Overleg op kabinet minister-president Leterme met Afdeling Gebouwen over herinrichting Kazerne Dossin in Mechelen tot memoriaal, museum en documentatiecentrum.

Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren' in Brussel.

donderdag 26 januari

Gent: Overleg over contract met Waterwegen en Zeekanaal NV (WenZ) afdeling Nederschelde nav. project in Meesterproef.

Hasselt: Nieuwbouw zwembad, locatiebezoek en overleg met technische dienst.

Zedelgem: OO0811, masterplan voor de ruimtelijke ontwikkeling van de wijk 'De Schattingbeek', jury, presentatie en gunningsoverleg.

Willebroek: Scheldebrug, filmvoorstelling en receptie.

Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek, dossierbespreking met stedenbouwkundig ambtenaar, bibliothecaris en afvaardiging CBS.

vrijdag 27 januari

Brussel: Overleg met Michaël Bouas over herbestemming spoorwegloods tot indoor skipiste.

Brussel: OO904, renovatie opleidingscentrum VDAB

Hasselt, tweede briefing van de vijf ontwerpers.

Brussel: Overleg met Topos over publicatie 'Prijs Bouwheer 2007'.

Oostende: Studiedag 'Vlaams Bouwmeester wordt

er twee mensen bij, voor wie het ministerie van Onderwijs de loonkosten draagt.

In totaal telde het team in 2006 16 mensen, onder wie een secretaresse (Karla De Ben) en twee administratief medewerkers (Pieter Degrendele en Steven Fieremans).

De Adjunct Vlaams Bouwmeester fungeert in de huidige omkadering als tussenpersoon tussen de bouwmeester en het team enerzijds en tussen het team en de omringende administraties en structuren anderzijds. Wekelijks overlegt Boudry met Smets over de vooruitgang en knelpunten in lopende dossiers. Op regelmatige basis bespreekt ze met de teamleden het verloop van de projecten die ze opvolgen. Onder bepaalde dossiers zet ze dan weer heel prominent mee haar schouders. In 2006 was dat bijvoorbeeld het geval voor de studiedag rond agrarische architectuur en de Groenmetropool, het groengebied op de grens met Nederland en Duitsland. Ten slotte onderhoudt ze op maandelijks of zeswekelijks basis het contact met aanleunende administraties, zoals de afdeling Gebouwen en instellingen, zoals het Vlaams Architectuurinstituut. De Vlaams Bouwmeester zelf overlegt op zijn beurt geregeld met Mark Andries, kabinetschef van minister Geert Bourgeois (Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme).

Nota Kastelen, Kasteel Gaasbeek

zichtbaar', projectbezoeken als voorbereiding.
 Brussel: 'Monument onder Dak', overleg met KDS Consulting over onderzoek naar financiële haalbaarheid bij herbestemmingsdossiers.
 Brussel: OO0902, renovatie opleidingscentrum VDAB
 Antwerpen, tweede briefing van de vijf ontwerpers.
 Gaasbeek: Bezoek aan Kasteel van Gaasbeek met directeur.

maandag 30 januari

Wervik: Masterplan vrederegerecht, locatiebezoek en tweede briefung van de vijf ontwerpers.

Gentbrugge: Jury Trefil Arbed Noord, ontwerp van drie bouwblokken met appartementen in opdracht van shm

Scheldevallei, voorselectie van vijf ontwerpers voor uitwerking schetsontwerp.

Brussel: Dienstenzone Kruike, beoordeling van de offertes kandidaat concessienemers.

Brussel: Locatiebezoek Ferraris- en Consciencegebouw met Yves Randahe (verantwoordelijke kunstcollectie Nationale Bank), onderzoeken van mogelijkheden om meer site-specifieke werken in collectie op te nemen.

Antwerpen: Bespreking met dienst vergunningen over advies uitbreiding Sint-Vincentiusziekenhuis.

Brussel: IKW, Beleidsnota Bouwmeester.

Brussel: Overleg bij VITRA over meubilair Bouwmeester.

Brussel: Eindpresentatie juridische en ontwerpstudie voor de Krommebeek in Roeselare in opdracht van AROHM.

Vilvoorde: Overleg met directie van Haviland over onderzoek naar de bouw van een nieuw crematorium.

Brussel: OO0907, herbesteding Jezuitenkerk Lier, overleg met de bouwheer.

Mechelen: Overleggroep herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum.

dinsdag 31 januari

Brussel: Overleg over onderling contract tussen ontwerpers uit Meesterproef.
Geraardsbergen: OO1010, masterplan stationsomgeving, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

Februari

woensdag 1 februari

Kortenberg: Overleg met technische dienst en secretarissen over verbouwing gemeentehuis.
Brussel: Bijeenkomst reflectiegroep fysieke financiële norm scholenbouw.

donderdag 2 februari

Kasterlee: Uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen, reflectiegroep en toelichting kunst in opdracht.

vrijdag 3 februari

Antwerpen: Lezing op seminarie 'Overheidsopdrachten'
 Brussel: Overleg met Monumenten en Landschappen
 over uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
 Brussel: Overleg met Kurt van Eeghem over presentatie
 studiedag Vlaams Bouwmeester.

maandag 6 februari

Brussel: Overleg over onderling contract tussen ontwerpers uit Meesterproef.
Maaseik: Werkgroep 'Maaseik stad aan de Maas'.
Hasselt: Overleg met GOM-Limburg over prijs bedrijfsarchitectuur.
Maaseik: Werkgroep 'Maaseik stad aan de Maas'.

dinsdag 7 februari

Brussel: Overleg over publicatie Meesterproef.
Brussel: Uitreiking Cultuurprijs.
Brussel: Commissievergadering voor kunst in de sociale huisvestingsmaatschappijen van het Brussels Gewest, bespreking van voorstellen en advies over selectie.
Mechelen: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, locatiebezoek en vergadering.
Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.

woensdag 8 februari

Brussel: Vergadering selectiecommissie inhaaloperatie
scholenbouw.
Oostende: studiedag 'Vlaams Bouwmeester wordt
zichtbaar'.

donderdag 9 februari

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met kabinet minister Vandenbroucke.

Brussel: Wegenbeleid en -beheer, schrijven van voorwoord en handleiding.

vrijdag 10 februari

Brussel: Overleg over onderling contract tussen ontwerpers uit Meesterproef.

maandag 13 februari

Gent: Overleg met opdrachtgevende overheid over contract project Meesterproef.

Brussel: Voorbereiding contactdag bouwheren.

Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, bespreking met Jan Van Mulders (algemeen directeur Agentschap Onderwijsdiensten).

Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek Waregem, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

Brussel: Overleg met Marcel over uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.

dinsdag 14 februari

Brussel: Overleg over onderling contract tussen ontwerpers uit Meesterproef.

Beleidsnota

Pleidooi voor een dienstbare architectuur

Wat is goede architectuur? Het is een steeds weerkerende vraag bij opdrachtgevers, gebruikers en ontwerpers. Het antwoord is vaak vaag en ongrijpbaar en al te snel verzandt het debat over goede architectuur in de onoplosbare discussie over mooi en lelijk. Er zijn geen objectieve criteria voor esthetiek, maar het is wel mogelijk architectuur op zijn waarde te beoordelen. Dienstbare architectuur is geen onderdanige architectuur die zich laat wegcijferen. Dienstbare architectuur is architectuur die haar plaats opeist vanuit respect voor haar omgeving. Er is geen architectuur zonder context. Een mooi voorbeeld is het Illa-gebouw aan de Diagonal in Barcelona van Rafael Moneo en MDSM. Het gebouw schuift als een roltrap in het stedelijke weefsel en markeert zijn positie. Dienstbare architectuur is ook doelmatige architectuur. Het is architectuur die wendbaar is en zich kan plooiën naar steeds veranderende behoeften. Een gebouw dat niet doelmatig is, is een slecht gebouw. Toegankelijkheid, functionaliteit, leesbaarheid en gebruiksvriendelijkheid zijn daarbij geen zaken waarvoor achteraf gezorgd wordt, maar die inherent aanwezig zijn.

‘Wie niets bouwt, doet niets verkeerd.
Wie verkeerd bouwt, zit er heel lang mee.’
– Marcel Smets, Vlaams Bouwmeester

Nu met de opvolging van bOb Van Reeth, de eerste Vlaams Bouwmeester ook het debat over de noodzaak van een bouwmeester is opgelost, is het tijd om de rol van de bouwmeester verder uit te bouwen, zowel in de diepte als in de breedte, en te consolideren. In voortdurend overleg met de verschillende administraties en andere betrokken partijen is het belangrijk om een langetermijnvisie te ontwikkelen op alle beleidsdomeinen met een ruimtelijke impact. De rol van de bouwmeester moet evolueren van het incidentele naar het structurele. De bouwmeester wordt steeds vaker geconsulteerd, maar tegen het groter geheel van wat gebouwd wordt, tekent dat nog minimaal af. Decretaal geeft de bouwmeester advies over alle complexen groter dan 10.000 m², over bruggen, tunnels en viaducten. Het decreet op de scholenbouw neemt de bouwmeester ook als adviesorgaan op. Maar waarom niet het decreet op de sportinfrastructuur? En andere decreten die over de mogelijke invulling van de openbare ruimte gaan?

Vaak spreekt en adviseert de bouwmeester als hij gevraagd wordt. In die zin is hij de hefboom van krachten die aanwezig zijn en inspireert hij tot een kwalitatief architectuurbeleid. Een soort gegevensbank van Vlaamse modelprojecten kan hierbij een handig en informatief werkinstrument zijn. Al is het maar om Vlaanderen uit zijn knusse, maar soms te passieve positie van underdog te halen en te bewijzen dat wat in het buitenland lukt hier even goed kan. Het is niet voor niets dat sinds de heraanleg van de stationsomgeving in Leuven, tal van Vlaamse steden hun stationspleinen hertekenden.

Ook ongevraagd stuurt de bouwmeester. Omdat projecten te belangrijk en ingrijpend zijn. Het Spartacusproject dat Hasselt per tram met Maastricht verbindt, is daarvan een voorbeeld. Infrastructuur is de laatste sector die de Vlaamse overheid zelf betaalt. Het is bovendien de openbare ruimte van vandaag en morgen. Daarom is

Gent: Rectoraat universiteit, bespreking selectieprocedure voor restauratie Boekentoren.
Brussel: Vergadering selectiecommissie inhaaloperatie scholenbouw.
Kasterlee: Stuurgroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
Brussel: Uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren', werkgroep.
Brussel: Overleg met kabinet minister Anciaux en FoCI over Vlaams-Nederlands Huis en Kasteel Gaasbeek.
Brussel: Overleg met kabinet minister Bourgeois over Kasteel Gaasbeek.

woensdag 15 februari

Brussel: OO0903, VDAB Menen, kennismaking met artistieke voorstellen van ontwerpteams.
Brussel: OO0903, nieuw beroepsopleidingscentrum transport VDAB Menen, jury en presentatie.
Brussel: Overleg met Katrien Vandermarliere.

donderdag 16 februari

Gent: VVSG Trefdag.
Meeuwen-Gruitrode: OO1004, verbouwing en uitbreiding van het gemeentehuis tot een administratief centrum voor gemeente en OCMW, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: OO0905, verbouwing gebouwen VDAB Merksem, jury en presentatie.
Brussel: OO0905, verbouwing gebouwen VDAB Merksem, jury en presentatie.
Kasterlee: Reflectiegroep, uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
Brussel: Bijeenkomst Facilitair Management en opening Atomium.

vrijdag 17 februari

Kortrijk: Overleg over project politiekantoor.
Antwerpen: Stadhuis, 'Prijs Bouwheer 2005' en 'Thuis- indestadprijs'.
Brussel: Overleg met Linda over stage statutair bij personeelsdienst.

maandag 20 februari

Brussel: Groot team.
Brussel: Selectiecommissie inhaaloperatie scholenbouw.
Geraardsbergen: OO1010, masterplan stationsomgeving, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Lier: Bespreking met Design Vlaanderen over schoolmeubelen.
Brussel: Vergadering met Johan Vanderheyden en Tom Bridts van Erfgoed Vlaanderen.

dinsdag 21 februari

Lennik: OO0724, Woordcentrum Lennik, evaluatie verwerking artistiek voortraject (tekst van acteur-auteur

Josse De Pauw) door de ontwerpteams.
Antwerpen: Stuurgroep Scheldekaaien Antwerpen.
Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.
Gaasbeek: OO0724, Woordcentrum Lennik, jury en presentatie.

woensdag 22 februari

Antwerpen: Herbestemming loods, overleg met Hardwin De Wever (coördinator Spoor Noord) over procedure Open Oproep.
Brussel: Overleggroep herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum.
Bonheiden: Beeldkwaliteitplan Rijmenam, opstarten parallelprocedure.
Halle: Overleg met technische diensten over procedure Open Oproep.

donderdag 23 februari

Gent: Overleg met opdrachtgevende overheid over contract project Meesterproef.
Kortrijk: Bespreking dossier politiekantoor.
Antwerpen: Overleg met kunstenaar Luc Deleu over technische en financiële aspecten kunstproject voor 'De Bollen' in Oostende.
Opglabbeek: Toelichting voor vertegenwoordigers van het gemeentebestuur over de mogelijkheden van kunst in opdracht voor de verbouwing van het cultureel centrum, onder projectregie van Adinda Van Geystelen.
Brussel: Overleg met buitendiensten Aoggi Vlaams-Brabant, celTechnieken.
Izegem: OO1108, renovatie en restauratie van 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeiselmuseum, overleg dossier met gemeente.

vrijdag 24 februari

Tremelo: Overleg met OCMW-secretaris over bouw van een nieuw RVT.
Willebroek: Klankbordgroep Scheldebrug.

maandag 27 februari

Haacht: Overleg met opdrachtgevende overheid over contract project Meesterproef.
Essen: Overleg met CBS over herbestemming van spoorwegloods.
Brussel: Overleg met team over resultaten onderzoek erelonen.
Antwerpen: Overleg met directie Atheneum Antwerpen en Wim Cuyvers over kunstproject van deze school.
Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Marcel en Henri Duqué (administrateur-generaal AGIO).
Brussel: Overleg met Wegen en Verkeer Antwerpen over N19 Geel West.
Brussel: Overleg met Marcel over ontwerp uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
Essen: OO1114, sportcomplex en spoorwegloods, terreinbezoek.
Brussel: Overleg met kunstenaar Freek Wambacq over

het ook een van de vijf domeinen die de Vlaams Bouwmeester tijdens zijn mandaat van 2005 tot 2011 extra aandacht wil geven. Samen met sociale woningbouw (zie p.25), scholenbouw (zie p.17), erfgoed en landschap.

‘Het grootste verschil maak je in projecten die voor iedereen nieuw zijn en waarbij de regels onbepaald zijn.’
– Marcel Smets, Vlaams Bouwmeester

De projectdefinities van infrastructuurwerken zijn vaak zo bepalend, dat ze weinig ruimte laten voor variatie en creativiteit. Zowel voor de Scheldebrug tussen Temse en Bornem als voor de Oosterweelverbinding herleidde het team Vlaams Bouwmeester het bestek van een dikke bundel die alles tot in het detail uitwerkte tot een eisenpakket dat het minimale onderscheidde van het indicatieve en waarbij het duidelijk was dat het minimale niet volstond om de opdracht binnen te halen. Net zo min als enkel een voordelige prijs. Er was een kwalitatieve en architecturale meerwaarde nodig. In een tijd waarin infrastructuur de plaats van publieke ruimte inneemt, is het niet voldoende om zwarte punten op te lossen met ronde punten of extra beton. Bruggen zijn er niet alleen om mensen van a naar b te brengen, ze worden speelplekken en ontmoetingsruimtes. Geluidsschermen kunnen ook een wooncomplex herbergen. De nieuwe bruggen over het Albertkanaal, de oostelijke tangent van Sint-Niklaas, het verkeerscomplex van Lummen, de N19 tussen Geel en Kasterlee of de afrit Geel Punt van de E313 zijn enkele van de infrastructuurwerken waarvoor het team Vlaams Bouwmeester mee in werk- en stuurgroepen zit. Het idee is om verder te kijken dan de technische aspecten van de ingrepen en na te gaan wat hun betekenissen zijn voor het omringende landschap. De bruggen over het verbrede Albertkanaal hoeven niet prestigieus te zijn. Belangrijker is dat ze een deel worden van de omgeving.

Architectuur gaat niet over bouwen alleen, het raakt ook het landschap. In een verstedelijkt gebied als Vlaanderen maakt het landschap het verschil. Toch heeft de Vlaamse overheid wel een beleid voor landbouwgrond en natuurgebied, maar niet voor 86 procent van de overblijvende oppervlakte. Het is restruimte. Ongestructureerd en ongedefinieerd. Dit landschap als restruimte is nochtans het begin van architectuur. Het moet de onderlegger worden van een integrale ruimtelijke benadering. De vraag is hoe je een landschap vormgeeft dat aangenaam blijft om in te wonen? Tot slot is er het erfgoed. Een gebouw beschermen mag niet betekenen dat het onder een glazen stolp wordt geplaatst. De beste bescherming is een hedendaagse herbestemming die behoedzaam omspringt met de geschiedenis van het gebouw. Het team Vlaams Bouwmeester maakte een lijst op van zogenaamde kroonjuwelen . Het zijn gebouwen die tot het patrimonium van de Vlaamse overheid behoren en die enige koestering verdienen. Het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen, de plantentuin van Meise, het kasteel van Gaasbeek op het Koninklijk Paleis op de Meir zijn er enkelen van. Een goed beheer van deze gebouwen is niet voldoende. Er is meer nodig om ze een toekomst te geven.

de praktische opvolging van kunst en architectuur in het Meesterproef project van de Scaldissluis te Gent.
Den Haag: Overleg bij Rijksbouwmeester met Wytze Pattyn.

dinsdag 28 februari

Rijmenam: Werkgroep dorpskernvernieuwing.
Brussel: Overleg met Liesbet Stevens (kabinet minister Van Brempt) over 'Toegankelijkheid'.

Maart

woensdag 1 maart

Brussel: Eerste werkdag als adjunct Vlaams Bouwmeester, overleg en werkafspraken met Marcel.
Geel: Terreinbezoek Geel-Punt en N19 Geel nav. uitschrijving bijkomende, ondersteunende studieopdracht bij het bestek.
Brussel: Overleg met Luc Lathouwers.
Brussel: Intern overleg met Afdeling Gebouwen over Kastelen van de Vlaamse overheid.

donderdag 2 maart

Brussel: Overleg en werkafspraken met Marcel.
Brussel: Overleg met Vlaamse Land Maatschappij (VLM) over het afstemmen van de jaarprogramma's.
Brussel: Overleg met Afdeling Gebouwen over kunst-opdracht in nieuw huurpand Ellipse Building, Koning Albert II-laan, Brussel.
Brussel: VRT, interview in 'Linea' op Klara.
Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek, workshop met onderzoeksteam KULeuven.
Brussel: Overleg met Afdeling Gebouwen over kunst-opdracht in nieuw huurpand Ellipse Building, Koning Albert II-laan, Brussel.
Brussel: Overleg met Lars Kwakkenbos (journalist) en Werner Trier (onderzoeksmidewerker Klara) over 'Beleidsnota'.

vrijdag 3 maart

Gent: Overleg met opdrachtgevende overheid over voortzetting project Meesterproef.
Leuven: VAC, overleg met Jan Moens (Bureau Bouwtechniek) en Eleni Zenghelis (architect).

maandag 6 maart

Maasmechelen: herbestemming oude scheepswerf tot 'Leisure Valley', terreinbezoek.
Brussel: Bezoek van de Buitendiensten administratie Overheidsopdrachten, Gebouwen en Gesubsidieerde Infrastructuur (Aoggi) Oost en West-Vlaanderen met Ivan Sys en Paul Van Der Weeën.
Rekem: Hoofdcampus Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum (OPZ), locatiebezoek en bespreking artistiek voorstel met de kunstenares Suchan Kinoshita.

Brussel: Overleg met vormgever over publicatie 'Prijs Bouwheer'.
Maasmechelen: herbestemming oude scheepswerf tot 'Leisure Valley', terreinbezoek.
Erps-Kwerps: Workshops met directie RVT.

dinsdag 7 maart

Brussel: Selectie van ontwerpers voor vervangende procedure Meesterproef met opdrachtgevende overheid.
Brussel: Contactdag bouwheren OO11.
Brussel: Contactdag bouwheren OO11, toelichting kunst in opdracht met concrete voorbeelden.
Brussel: Overleg met Marcel, Linda en Katrien Vandermarliere over Inhaaloperatie scholenbouw.
Leuven: Interview ROB.
Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.
Brussel: Vergadering Vai.
Brussel: OO0906, bouw polyvalente zaal en jeugdlokaal in Bocholt, voorbereiding selectie.

woensdag 8 maart

Niel: Jury huisvestingsproject 'Vlaanderen Bouwt'.
Antwerpen: Artistieke commissie van het OCMW, presentatie en selectie van de artistieke voorstellen voor de sociale woonwijk 'de Leliepoort'.
Brussel: Overleg met minister Anciaux over ontwerp uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek, workshop met onderzoeksteam KULeuven.
Haacht: Overleg met opdrachtgevende overheid over voortzetting project Meesterproef.
Izegem: OO1108, renovatie en restauratie van 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeiselmuseum, locatiebezoek en overleg met gemeente en studiebureau.

donderdag 9 maart

Leuven: Kop van Kessel-Lo, voorbereiding dossier Open Oproep met stadsdiensten.
Brussel: Commissievergadering voor kunst in de sociale huisvestingsmaatschappijen van het Brussels Gewest, bespreking van andere voorstellen.
Antwerpen: OO0508, restyling culturele centra Antwerpen, jury en presentatie.
Brussel: Bespreking 'Beleidsnota Kastelen'.

vrijdag 10 maart

Meeuwen-Gruitrode: OO1004, verbouwing en uitbreiding van het gemeentehuis tot een administratief centrum voor gemeente en OCMW, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Voeren: Jeugdherberg en Combergsite, presentatie ontwerp buitenaanleg door ontwerp bureau Planners.
Antwerpen: Overleg met de vertegenwoordigers van Atheneum en Wim Cuyvers over de kunstopdracht voor Atheneum Antwerpen.
Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaien, plangroep vergadering.

Beleidsnota Vlaams bouwmeester 2005 – 2010
Foto Koen Broos

maandag 13 maart

Brussel: Werkbezoek buitendiensten Aoggi Limburg en Antwerpen.
Brussel: Overleg met Afdeling Gebouwen over Ellipse Building.
Brussel: Overleg met Afdeling Gebouwen over Ellipse Building Brussel.

dinsdag 14 maart

Brugge: Overleg met opdrachtgevende overheid over voortzetting project Meesterproef.
Heist-op-den-Berg: Overleg met technische dienst en CBS over bouw nieuwe sportinfrastructuur.
Brussel: OO0906, bouw polyvalente zaal en jeugdlokaal in Bocholt, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Holsbeek: OO1008, bouw van een crematorium en afscheidscentrum in Holsbeek, jury en presentatie.

woensdag 15 maart

Ham: Operationaliseren van het departement met alle entiteiten ondergebracht in het departement Bestuurszaken in het kader van Beter Bestuurlijk Beleid.
Brussel: Bijeenkomst reflectiegroep twee lopende onderzoeken naar scholenbouw UGent en KULeuven, tussentijds rapport UGent.
Brussel: Overleg met Joris Scheers (afdelingshoofd Monumenten en Landschappen) en Marcel over onroerend erfgoed.

donderdag 16 maart

Den Haag: Cultureel Verdrag Vlaanderen-Nederland over 'Cultureel Erfgoed'.
Brussel: OO1101, bouw van nieuwe brandweerkazerne in Puurs, startvergadering.
Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met kabinet minister Vandenbroucke.
Kasterlee: Reflectiegroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.

vrijdag 17 maart

Leuven: Arenbergkasteel, voorbereiding kwaliteitskamer van 29 maart met voorzitter André Loeckx (departement Architectuur Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening (ASRO) KULeuven).
Brussel: Levering van publicatie 'Prijz Bouwheer 2005'.
Brussel: Overleg met Linda over planning stage statutair.

maandag 20 maart

Geel: Overleg met technische dienst OPZ over de verdere realisatie van de kunstopdracht van Guy Rombouts.
Geel: Werkbezoek OPZ.

dinsdag 21 maart

Antwerpen: Hogeschool Antwerpen, architecturaal en stedenbouwkundig onderzoek.
Brussel: OO1101, bouw nieuwe brandweerkazerne in Puurs, voorbereiding selectie.

Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Voorbereiding selectie beeldkwaliteitplan Rijmenam.

woensdag 22 maart

Brussel: Overleg met Tinne van de Ven (vormgeefster) over opmaak overzichtsfiches projecten Open Oproep.
Brasschaat: Scheldelandschapspark, stand van zaken procedure aanstelling ontwerper masterplan.
Brussel: Werkgroep Gebouwen, toelichting over de aanpak kunst in opdracht in Ellipse Building.
Brussel: Stuurgroepvergadering 'Anders Werken'.
Wervik: Jury masterplan nieuw vredegerecht.

donderdag 23 maart

Vilvoorde: Jury Watersite Vilvoorde (parallelprocedure), invulling tuchthuis en woonprojecten.
Antwerpen: Presentatie Open Oproep project met opdrachtgevende overheid.
Brussel: Overleg met team over resultaten onderzoek erelonen.
Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Jan Adé.
Zoutleeuw: Locatiebezoek OCMW voor opdracht-formulering kunstopdracht, nav. bouw nieuw RVT en kinderdagverblijf.
Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaen, plangroep vergadering.

vrijdag 24 maart

Brussel: Overleg met Marc Santens (voormalig adjunct Vlaams Bouwmeester) en Hilde Depaep (ManagementsOndersteunende Diensten (MOD) personeelsdienst) over personeelsformatie team Vlaams Bouwmeester.

maandag 27 maart

Brussel: Overleg met Albert Van Hoof (inspecteur Financiën) over dossier Scheldebrug.
Lennik: Bespreking dossier Open Oproep Woordcentrum met gemeenteraad.
Tremelo: OO1118, bouw van bejaardenwoningen op de site 'den Boomgaard' in Baal, overleg met secretaris OCMW Tremelo (bouwheer).
Brussel: Overleg met onderzoekers KULeuven over buitenlandse schoolvoorbeelden.

dinsdag 28 maart

Oostende: OO1102, volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject in Zandvoorde, voorbereiding projectdossier met projectleider AGS Oostende.
Brussel: Overleg met kunstenaar Freek Wambacq en meesterproefbegeleider kunst Richard Venlet over Scaldissluisgebouw in Gent.
Brussel: Overleg met Katrien Vandermarliere over

Scholenbouw

De school als inspirerend gebouw

Omdat de 150 miljoen euro die het ministerie van Onderwijs jaarlijks uittrekt voor de renovatie en nieuwbouw van schoolgebouwen al lang niet meer volstond om de hoogste noden te lenigen, keurde de Vlaamse regering in 2006 het decreet over de inhaaloperatie scholenbouw goed. Dankzij dit decreet kan minister Vandenbroucke een miljard euro investeren in de verouderde, slecht geïsoleerde en nauwelijks geventileerde scholen en in de bouw van nieuwe, eigentijdse scholen. De een miljard euro komt er via alternatieve financiering, in dit geval Design, Build, Finance, Maintenance (DBFM) waarbij de private partner de bouw- en onderhoudskosten op zich neemt in ruil voor een dertig jaar lange beschikbaarheidsvergoeding van de school. De Vlaams Bouwmeester werd aangezocht om de kwaliteit van deze inhaaloperatie scholenbouw te bewaken. Op zich geen evidente zaak, omdat door de DBFM-procedure niet langer de schooldirectie, maar de privé-investeerder de bouwheer is. De Vlaams Bouwmeester heeft een adviserende rol in het ontwerpproces. Daarnaast wil hij ondersteunen en stimuleren door goede voorbeelden te zoeken en te promoten en door de schooldirecties zelf inzicht te verschaffen in het proces. Een voorbeeldig opdrachtgever en een goede voorbereiding zijn essentiële voorwaarden voor bijzondere schoolarchitectuur.

‘Een directie weet wel hoe ze haar onderwijs moet organiseren, maar hoe dat vertaald wordt in een schoolgebouw is net iets te abstract.’
– Anne Malliet, team Vlaams Bouwmeester

Uit de lijst van 322 scholen die geld nodig hebben voor nieuwbouw of verbouwing lichtte de Vlaamse overheid op advies van een selectiecommissie, waarin de betrokken onderwijsnetten, de bevoegde administraties en de Vlaamse Bouwmeester vertegenwoordigd waren 211 projecten. 29 gelden als modelprojecten en dit op basis van de ambitie van de schooldirectie, of op basis van het grensverleggende van de opgave. Voor deze modelprojecten heeft de Vlaams Bouwmeester het recht om mee te beslissen. Hij ondersteunt de private partner en het schoolbestuur in hun zoektocht naar een ontwerper via een procedure vergelijkbaar met die van de Open Oproep. De private partner heeft de vrijheid om verder te gaan met het ontwerp en de ontwerper die het schoolbestuur in samenwerking met de bouwmeester aanduidde of hij kan een uitvoerend bureau inschakelen dat in overleg het ontwerp realiseert. Net zoals iedere andere vorm van publiekprivate samenwerking is het bij DBFM zoeken naar een manier om binnen het juridische kader het gewicht van de adviezen van de bouwmeester voldoende te verzwaren. Projecten uit Nederland, Ierland en Groot-Brittannië tonen aan dat scholen binnen DBFM niet noodzakelijk de betere scholen zijn. ‘Ik ben nog altijd niet zeker of DBFM de beste formule is’, zegt Smets hierover. ‘Maar ik weet wel dat de politiek zo ver is gegaan als kon en dat wij binnen onze bevoegdheid al het mogelijke gedaan hebben.’

In 2006 trachtte het team Vlaams Bouwmeester om een overzicht te krijgen van de huidige status van de schoolarchitectuur en van wat in binnen- en buitenland geldt als goed praktijkvoorbeeld. Niet om hieruit een model voor scholenbouw te destilleren, wel om de horizon van mogelijkheden breed open te trekken. De

	samenwerking in de inhaaloperatie scholenbouw. Kortrijk: Locatiebezoek nieuw politiekantoor met dienst Facility Management Gebouwen en Marcel.
woensdag 29 maart	Brussel: Overleg met Davy Penasse (MOD boekhouding) over procedures boekhouding. Deerlijk: Overleg met CBS over projecten dorpskern. Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Henri Duqué. Brussel: Overleg met RafThienpont (vormgever) over publicatie 'Prijz Bouwheer 2005'. Gent: Kwaliteitskamer, inhaaloperatie scholenbouw.
donderdag 30 maart	Brussel: Overleg over publicatie Meesterproef. Rijkevorsel: Overleg met OCMW over bouw RVT. Merelbeke: Opmaak van een masterplan voor het instituut voor landbouw- en visserijonderzoek (ILVO), opvolging bij de gebruikers. Brussel: Afspraak met voorzitter commissie Onderwijs. Brussel: Interkabinettenwerkgroep (IWG) over Beleidsnota Vlaams Bouwmeester, presentatie en bespreking. Gent: Overleg met technische dienst over masterplan Universitair Ziekenhuis (UZGent). Brussel: OO1101, bouw nieuwe brandweerkazerne in Puurs, voorbereiding selectie.
vrijdag 31 maart	Brussel: Organisatie en planning van twee studiedagen over PPS en overheidsopdrachten.
maandag 3 april	Brussel: PPS, Confederatie Bouw. Tienen: OO0728, heraanleg Grote Markt, overleg met bestuur en 51N4E. Hasselt: Overleg met Steve Stevaert (gouverneur provincie Limburg) en Jan Boelen (artistiek leider kunstencentrum Z33) over inbreng kunstcel en Vlaams Bouwmeester in het Fietspadenproject van de provincie Limburg. Brussel: Vlaams-Nederlands huis.
dinsdag 4 april	Ternat: Overleg met jeugd- en sportdienst over heraanleg buitenruimte sportinfrastructuur. Kortrijk: Stuurgroep nieuwe Leiedoortocht, overleg met de stad, WenZ en de provincie West-Vlaanderen. Meise: Bezoek Plantentuin met Marcel als voorbereiding op overleg met minister Moerman. Brussel: Overleg met Heidi Denijn (directeur cultuurdienst Mechelen) over het programma van en mogelijke samenwerking voor een studiedag over kunst in opdracht.

woensdag 5 april	Brussel: Overleg met Joachim Declerck (architect en co-curator) over het project 'A Vision for Brussels', de vervolgoopdracht op de publicatie 'Brussels Capital of Europe: Urban Form, Representation, Architecture' van het Berlage Instituut Rotterdam. Maasmechelen: Overleg met CBS over masterplan Opgrimbie. Jette: Locatiebezoek sociaal huisvestingsproject van de Jetse Haard in verband met project van kunstenaar Michel Lorand. Brussel: Interview over duurzaamheid en stadsontwikkeling (Aminal).
donderdag 6 april	Antwerpen: Landschaps- en stedenbouwkundige studie Geel E313-N19, bespreking bestek bijkomende studieopdrachten voor afrit E313 en voor de landschappelijke inpassing van de N19 tussen Geel en Kasterlee. Brussel: OO1101, bouw nieuwe brandweerkazerne in Puurs, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer. Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaien, plangroep vergadering. Brugge: Overleg met vertegenwoordiging college van burgemeester en schepenen (CBS) stad Brugge, kabinet minister Geert Bourgeois (Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme) en Afdeling Gebouwen over gepland Vlaams Administratief Centrum (VAC), terreinbezoek.
vrijdag 7 april	Brussel: Overleg met Marc Santens over overdracht van dossiers en toelichting stand van zaken van en knelpunten bij dossiers. Geel: Locatiebezoek OPZ Geel met kunstenaar Rudy Luijters.
dinsdag 11 april	Vilvoorde: Fietsbrug, zwart punt in Vilvoorde (R22 Woluwelaan – Schoeweever), stuurgroepvergadering met opdrachtgever administratie Wegen en Verkeer (AWV) Vlaams-Brabant. Brussel: Overleg met Hans Maenhout (communicatieverantwoordelijke VDAB) over kunst in de recente bouwprojecten van de VDAB. Vorselaar: Toelichting bij het artistiek concept van kunstenaar Philippe de Aguire voor centrumplein. Brussel: Locatiebezoek schoolproject Sint-Joost-ten-Node, met Kathleen Mertens (architecte) en Geert Leemans (AGIO). Kasterlee: Stuurgroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
woensdag 12 april	Bocholt: OO0906, bouw polyvalente zaal en jeugdlokaal, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

Vakgroep Stedenbouw en Architectuur van de Gentse universiteit nam voor het eerst sinds het in 1972 verschenen ‘Logica en Actie in de Scholenbouw’ de schoolarchitectuur in Vlaanderen onder de loep en bracht haar bevindingen samen in het boek ‘De school als ontwerpogave. Schoolarchitectuur in Vlaanderen 1995–2005.’ Hierin staan niet alleen uitgevoerde projecten, maar ook projecten die op de ontwerptafel bleven liggen omdat ze belangrijke stappen zetten in het denken over wat een school in de eenentwintigste eeuw kan zijn. Een bijzondere vaststelling is dat sinds het bestaan van de Open Oproep de schoolarchitectuur een opvallende sprong voorwaarts heeft gemaakt. Zowel in theorie als in de praktijk. Het Departement Architectuur, Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening (ASRO) van de KULeuven ging na welke bijzondere scholen en inspirerende voorbeelden er in het buitenland bestaan. Hun bevindingen vormden onder meer de basis van het symposium ‘School maken’ dat de Vlaams Bouwmeester op 20 november in het CCI in Gent organiseerde.

‘De school is de kerk, het theater en het wijkhuis van de toekomst.’
– Marcel Smets, Vlaams Bouwmeester

Als het over scholenbouw gaat, lijkt iedereen zoekende. Bouwen zoals vroeger is in de veranderde samenleving onmogelijk. De kans die nu geboden wordt, is te uniek om geen nieuwe wegen te onderzoeken. Het symposium was vooral een poging om alle betrokkenen in het veld – directies, overheden, administraties en ontwerpers – een bonte waaier aan ideeën voor te schotelen. De Duitse architect Peter Hübner bouwde met zijn bureau een school in samenspraak met de gebruikers, in dit geval de schoolkinderen. Het resultaat was een school als een dorp, waarin iedere klas vorm gaf aan zijn eigen ideale schoolomgeving. Valentin Bearth van het Zwitserse bureau Bearth & Deplazes Architecten besprak de uitgeduurde, bijna elementaire architectuur van de passieschool die ze realiseerden. De Nederlandse architecte Marlies Rohmer zette twee scholen in Den Haag naast elkaar – een in een migrantenbuurt, een in een nieuwbouwwijk – en toonde aan hoe die twee scholen zich architecturaal inpassen in hun verschillende buurten. Mukund Patel van het Britse ministerie van Onderwijs vroeg zich dan weer af hoe het onderwijs van de toekomst eruit kan zien en wat dat betekent voor de architectuur. Zullen klaslokalen nog nodig zijn? Of werken leerlingen binnenkort aan mobiele lessenaars? Daar waar scholen vroeger veilige burchten in de wereld waren, lijken scholen nu minder vormvast. Matthew Turner, van de Commission for Architecture and the Built Environment, zowat de Britse tegenhanger van de Vlaams Bouwmeester tekende enkele zeer praktische ‘tienpuntenlijstjes van de goede opdrachtgever’ uit. Door duidelijk te maken dat de grote kost van een gebouw niet schuilt in de kost van de ontwerper, maar in de kost van het gebruik, het beheer en het onderhoud, hield hij een pleidooi voor de investering in een goede ontwerper en een doordacht ontwerp. Het is precies daar waar de Vlaams Bouwmeester in de inhaaloperatie scholenbouw op aanstuurt: directies ervan overtuigen dat het essentieel is om in de voorbereidende fase te formuleren welke school ze willen maken en wat hun verwachtingen zijn. Bij deze zoektocht naar de juiste en correcte projectdefinitie voor de in totaal 211 projecten, zijn onder meer studenten culturele antropologie, studenten architectuur, studenten fotografie en studenten interieurvormgeving betrokken. Zij zullen voorstudies en ontwerpen maken en daarmee in discussie treden met de directies.

Brussel: OO0624, sanitair paviljoen op snelwegparking in Peuti (E19), overlegvergadering met bespreking vervolgtraject.
Brussel: OO1104, gemeenschapscentrum en masterplan centrum in Opglabbeek, voorbereiding selectie.

donderdag 13 april

Brussel: Overleg met 360 architects over inhoudelijke visie op kunst in opdracht voor nieuwe OCMW rusthuis in Lommel.

vrijdag 14 april

Puurs: OO1101, bouw nieuwe brandweerkazerne, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Izegem: OO1108, renovatie en restauratie van 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeismuseum, overleg met gemeente en monumentenzorg.

dinsdag 18 april

Lede: Overleg met CBS over heraanleg marktplein centrum Lede.
Brugge: Kwaliteitskamer West-Vlaanderen.
Antwerpen: Verkeerscentrum, overleg met Afdeling Gebouwen.
Brussel: Overleg met Linda en Cateau over publicatie 'Kunst in opdracht 1999 – 2005'.
Sint-Niklaas: Bezoek VDAB met Hugo Van Londersele (directeur Facility).
Opglabbeek: OO1104, gemeenschapscentrum en masterplan centrum, bespreking dossier en procedure met gemeente.
Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaien, stuurgroep.
Brussel: Overleg met Vincent Laevens (MOD) over overheidsopdrachten.
Diksmuide: Bouw van een nieuw RVT voor het OCMW, arbitrageopdracht bij de keuze van ontwerper
Sint-Niklaas: Overleg met burgemeester Freddy Willockx.
Brussel: Overleg met Patrick Geirnaert (kabinet minister Bourgeois) over opvolgingsfiches bij Beleidsnota.
Brussel: Opstart langetermijn huisvestingsplan Vlaamse Amtenaren in samenwerking met departement Bestuurszaken.

woensdag 19 april

Brussel: Canvas, 'Monumentenstrijd', selectie van projecten.
Brussel: Overleg met Lut Slabbinck (EWBL) over kwalitatieve bedrijfgebouwen.
Brussel: Meerjarenplanning Afdeling Gebouwen.
Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Marcel en Henri Duqué.
Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
Brussel: GEN project lijn50a, overleg met Infrabel over infrastructuur voor ontdebelling lijn 50a.

donderdag 20 april

Brussel: Overleg met Tinne van de Ven en Steven Fiermans over opmaak overzichtsfiches projecten Open Oproep.
Maasmechelen: Overleg met CBS en private eigenaars over samenwerkingsakkoord tussen stad, eigenaars en private ontwikkelaars over herbestemming oude scheepswerf tot 'Leisure Valley'.
Brussel: Overleg met team over resultaten onderzoek erelonen.
Brussel: Start project Brusselse ring, beoordeling van de offertes met AWV Vlaams-Brabant.
Brussel: Bemiddelingsgesprek met Hans Maenhout, Jan Vermeersch (opvolging Gebouwen) en kunstenaar Joaquim Pereira-Eires over opnieuw opstarten van het kunstproject voor de VDAB Wetstraat in Brussel.
Antwerpen: Stuurgroep Koninklijk Paleis Meir.
Lanaken: Jury Engels Hof.
Brussel: OO0904, renovatie opleidingscentrum VDAB Hasselt, jury en presentatie.

vrijdag 21 april

Brussel: Overleg met Katrien Vandermarliere over agrarische architectuur.
Kontich: Overleg met gemeentelijke diensten over herbestemming Althena.
Ninove: OO1001, bouw van een nieuwe basisschool, voorbereiding projectdossier met directrice basisschool en projectbegeleiders GO.

maandag 24 april

Antwerpen: Plandag team.
Antwerpen: Overleg met O2 consult, voorbereiding debat op vakcongres over Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen.
Brussel: OO0909, nieuw brugbedieningsgebouw Rijkswaterstaat, voorbereiding selectie.

dinsdag 25 april

Brussel: OO0803, nieuw marktplein Sint-Lievens-Houtem, tweede evaluatievergadering met bouwheer.
Geel: Toelichting stand van zaken kunstopdrachten voor de stuurgroep van het OPZ.
Brussel: OO0902, renovatie opleidingscentrum VDAB Antwerpen, jury en presentatie.
Brussel: Intern overleg met Afdeling Gebouwen over kastelen van de Vlaamse overheid.
Rijmenam: Beeldkwaliteitplan, briefing (parallelprocedure).
Mechelen: Bezoek aan de Lamotsite en overleg met Heidi Denijn en Rob Cuyvers (extern adviseur stad Mechelen) over inhoud van een studiedag over kunst in opdracht.
Leuven: Arenbergkasteel, voorbereiding kwaliteitskamer met voorzitter André Loeckx.
Brussel: Scheldebrug, bespreking aanpak beoordeling.

Dit is nuttig om het gesprek over de toekomst van de school te voeren en directies zo de kans te geven hun visie op het project scherper te stellen.

‘Je moet deining veroorzaken.’

– Linda Boudry, Adjunct Vlaams Bouwmeester

Door de doorgedreven politieke wil van een minister en door de voortdurende inzet van het team Vlaams Bouwmeester staan de scholen anno 2006 op de kaart. Er beweegt iets. Het schoolgebouw is tot leven gewekt en dat is een belangrijke stap naar verandering. Door studenten uit verschillende opleidingen mee aan boord te trekken, door het praten en denken over scholen in een bredere maatschappelijke context te plaatsen, is er een golf van interesse en enthousiasme gecreëerd die het uiteindelijke resultaat op zekere wijze zal beïnvloeden. Voor directies is het belangrijk dat ze zich van verschillende kanten gesteund weten. Want dat is de uiteindelijke doelstelling: de directies zo vertrouwd maken met de architecturale uiting van hun wensen dat de private partner niet anders kan dan een school op maat van de opdrachtgever bouwen.

www.scholenbouw.be

woensdag 26 april

Brussel: Overleg met kabinet minister Marino Keulen (Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Stedenbeleid, Wonen en Inburgering) over luik sociale huisvesting Beleidsnota.

Brussel: Overleg met de directie van Cultuur Lokaal over bijdrage aan studiedag lokaal architectuurbeleid.

Brussel: Overleg met Katrien Vandermarliere over samenwerking in de inhaaloperatie scholenbouw.

Brussel: OO1104, gemeenschapscentrum en masterplan centrum in Opglabbeek, voorbereiding selectie en selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

Antwerpen: OO1105, masterplan Zoo Antwerpen, bespreking projectdossier.

Brussel: Overleg met Katrien Vandermarliere over samenwerking in de inhaaloperatie scholenbouw.

Brussel: Overleg met Marcel en Stijn over nieuwe Leie-doortocht in Kortrijk.

donderdag 27 april

Diverse locaties: Bezoek voorbeeldprojecten scholenbouw.

Brussel: Studiedag Vlaamse Confederatie Bouw, 'Maintenance sleutel tot PPS projecten'.

Oostende: OO1102, volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject in Zandvoorde, voorbereiding selectie.

Brussel: OO0909, nieuw brugbedieningsgebouw Rijkvorschel, selectie van de vijf ontwerpers de bouwheer.

Brussel: Overleg met Jan Adé.

Brussel: Overleg met de stedelijke diensten, de dienst Real Estate van De Post en Knight Frank over de Post-site in Aalst.

vrijdag 28 april

Brussel: Selectiegesprekken nieuw teamlid met als competentiedomein 'Infrastructuur'.

Diverse locaties: Bezoek voorbeeldprojecten scholenbouw.

Leuven: Voorbereiding kwaliteitskamer met voorzitter André Loecx.

Mei

maandag 1 mei

Brussel: Schrijven nota Interbestuurlijk Overleg Plattelandsbeleid over kwaliteitsvolle agrarische architectuur.

dinsdag 2 mei

Diverse locaties: Bezoek kastelen Vlaamse overheid.

Wachtebeke: Overleg met CBS over herinrichting dorpskern.

Brussel: Stuurgroep 'Monnaie House', workshop mobiliteit afdeling Wegen en Verkeer.

Brussel: Commissievergadering voor kunst in de sociale huisvestingsmaatschappijen van het Brussels Gewest, bespreking van het voorstel van Sybille De Rycke voor shm van Bosvoorde.

Brussel: Overleg met Marlies Rohmer (architecte) over scholenbouw.

Brussel: Reflectiegroep onderzoeken naar scholenbouw UGent en KULeuven, tussentijds rapport KULeuven.

woensdag 3 mei

Diverse locaties: Bezoek kastelen Vlaamse overheid.

Gentbrugge: JuryTrefil Arbed Noord, overleg over de ontwerpvoorstellen.

Antwerpen: Bijkomende studieopdracht voor de landschappelijke inpassing van de nieuwe infrastructuur E313 afrit Geel, presentatie van de ingediende offertes.

Antwerpen: Startvergadering met Verkeerskunde en Stefan Schöning (designer) over verkeerslichtendragers.

Diksmuide: Kastelen van de Vlaamse overheid, locatiebezoek.

Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.

Puurs: OO1101, bouw nieuwe brandweerkazerne, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

donderdag 4 mei

Brussel: Overleg over publicatie Meesterproef.

Gent: Restauratie Boekentoren, overleg met de dienst Gebouwen over voorbereiding dossier Open Oproep.

Brussel: Selectiecommissie inhaaloperatie scholenbouw.

Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.

vrijdag 5 mei

Brussel: Overleg met Tinne van de Ven en Steven Fiermans over opmaak overzichtsfiches projecten Open Oproep.

Brussel: Overleg met stedelijke diensten, de dienst Real Estate van De Post en Knight Frank over de Postsite in Aalst.

Brussel: Overleg met team over resultaten onderzoek erelonen.

Brussel: Overleg met Greetje Lathouwers (architect-docent KHMechelen) over onderzoek naar schoolinterieurs.

Leuven: Academische zitting afscheid professor Jef Vanden Broeck.

maandag 8 mei

Leuven: Kop van Kessel-Lo, overleg met stedelijke diensten.

Oostende: OO1102, volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject in Zandvoorde, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

Merelbeke: Opmaak van een masterplan voor het ILVO, opvolging bij de gebruikers.

Brussel: Overleg met Niels Donckers (fotograaf) over foto's voor publicatie 'Kunst en rotondes'.

Basisschool Sint-Joost-Aan-Zee, Sint-Joost-Ten-Node
Ontwerp: Kathleen Mertens – Dirk Jaspaert | BAS
Foto Jan Kempenaers

	Leuven: OO1207, park 'Belle Vue' Martelarenlaan, projectopvolging. Oostende: Gesprek met Bart Bronders (schepen) en Filip Vanhaverbeke (Autonoom Gemeentebedrijf Oostende) over het opzetten van een studie over de relatie tussen erfgoed en stadsontwikkeling.
dinsdag 9 mei	Brussel: Overleg met kabinet minister Kathleen Van Brempt (Vlaams minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen) over reclamevoering op de bussen van De Lijn. Oostende: Gesprek met directie over nieuw centrum voor leerlingbegeleiding (CLB). Brussel: OO1118, bouw van bejaardenwoningen op de site 'den Boomgaard' in Baal, voorbereiding selectie. Antwerpen: Presentatie visie beperkte studieopdracht Geel E313. Brussel: Kwaliteitskamer inhaalopertie scholenbouw. Brussel: Intern overleg met Afdeling Gebouwen over kastelen van de Vlaamse overheid. Brussel: Overleg met minister Anciaux over ontwerp uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
woensdag 10 mei	Brussel: Verkennend gesprek met Stefan De Voldere (A+) over samenwerking met Vlaams Bouwmeester. Harelbeke: Herinrichting dorpskern, overleg met stedelijke diensten op vraag van Monumenten en Landschappen. Bocholt: OO0906, bouw polyvalente zaal en jeugdlokaal, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers. Kortrijk: Nieuwe Leiedoortocht, stuurgroepvergadering met de stad en WenZ. Brussel: OO0904, renovatie opleidingscentrum VDAB Hasselt, vragen jury herwerking concept. Pepingen/Hoeilaart/Gaasbeek: Locatiebezoek kastelen van de Vlaamse overheid. Essen: OO1114, sportcomplex en spoorwegloods, verkennend gesprek over aanstelling projectregisseur. Brussel: Bespreking voorstel modelscholen. Mechelen: Werkgroep ruimtelijke aanpak herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum. Brussel: Lezing over stadsvernieuwing voor Vereniging Ruimtelijke Planners.
donderdag 11 mei	Brussel: Overleg over 'Beleidsnota Kastelen' met diensten Vlaamse overheid. Brussel: Overleg met Greet Paulissen (departement Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed). Herentals: De Merode, terreinbezoek met VLM. Brussel: Overleg met onderzoekers UGent over binnenlandse schoolvoorbeelden. Zoutleeuw: OCMW, voordracht en voorselectie kunste-

	naars. Ninove: OO1001, bouw nieuwe basisschool, overleg met de directrice basisschool en projectbegeleiders GO, voorbereiding selectie Brussel: Overleg met Geert Leemans over OESO-compendium scholenbouw. Groenenberg: Kastelen van de Vlaamse overheid, locatiebezoek en overleg met Afdeling Bos & Groen.
vrijdag 12 mei	Brussel: Voorbereiding studiedag provincie West-Vlaanderen over agrarische architectuur. Rijkevorsel: OO0909, nieuw brugbedieningsgebouw, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers. Wijgmaal: Locatiebezoek Steinerschool met Ludo Bekkers (architect). Kasterlee: Werkgroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
maandag 15 mei	Brussel: Groot team. Wervik: Selectiecommissie masterplan nieuw vredege-recht. Brussel: Reflectiegroep herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum. Geraardsbergen: OO1010, masterplan stationsomgeving, jury en presentatie.
dinsdag 16 mei	Brussel: Persvoorstelling 'Monumentenstrijd' op Canvas. Grobbendonk: OO1107, bouw van een sociaal woningbouwproject, voorbereiding dossier met projectbegeleider shm Zonnige Kempen. Brussel: Stuurgroep 'Monnaie House'. Mechelen: Verdere uitwerking samenwerking met de stad Mechelen voor studiedag 'Kunst in opdracht' in Lamotsite. Brussel: Overleg met onderzoekers KULeuven over buitenlandse schoolvoorbeelden. Den Haag: Studienamiddag 'Infrastructuur en Ruimte'.
woensdag 17 mei	Ternat: Overleg met jeugd-, sport- en cultuurdienst over inrichting publieke ruimte rond jeugd- en sportinfrastructuur. Mechelen: OO1120, bouw nieuwe bruggen ter hoogte van het Zennegat, terreinbezoek met WenZ, afdeling Zeeschelde (bouwheer). Brussel: Wegwerken onduidelijkheden tussen afdeling Water (Barbara Vael, projectleider) en de kunstenaar Ives Maes voor de realisatie van het kunstwerk voor het nieuwe besturingsgebouw Dijlevallei in Leuven.
donderdag 18 mei	Gent: Overleg met technische dienst over masterplan publieke ruimte UZGent.

Sociale huisvesting

Kwaliteit ondanks strikte regels

In de periode dat de voorsteden van Parijs in brand stonden en migrantenjongeren spuwend op politie, politiek en overheid onder meer duidelijk maakten dat het niet heilzaam is om mensen op te hokken in sociale woontorens, boog het team Vlaams Bouwmeester zich – in lijn met de Beleidsnota – over de sociale woningbouw in Vlaanderen. Er was geen directe link tussen beiden. Veeleer was er sprake van een vreemde samenloop van omstandigheden. Het was de bedoeling om een leermoment in te bouwen en om te onderzoeken welke projecten er ondanks de strikte regelgeving die de hele sector zo typeert toch in slagen om kwaliteitsvolle architectuur tot stand te brengen. Een multidisciplinair team met Bruno De Meulder (Departement Architectuur, Stedenbouw en Ruimtelijke Ordening van de KULeuven), Christian Kesteloot (Instituut Sociale en Economische Geografie, KULeuven), Pascal De Decker (Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen, UAntwerpen) en Els Vervloesem (Faculteit Bouwkunde, TUEindhoven) voerde een verkennend onderzoek uit waarin het peilde naar het hoe, wat en waarom van kwaliteitsvolle sociale woningbouw. Bestaan er werkbare formules die binnen de huidige, beperkende regels geleid hebben tot een kwaliteitsverhoging bij de realisatie van sociale woningbouw? En zo ja, zijn die uit te lijnen? Het onderzoek baseerde zich op een analyse van de realisatieprocessen en op interviews met de verschillende actoren. In 2006 werd het onderzoek afgerond, wat in 2007 moet uitmonden in een publicatie. In 2008 plant de Vlaams Bouwmeester op basis van de resultaten een colloquium over sociale huisvesting in Vlaanderen.

‘Het gaat over bouwen aan een stad, niet over bouwen in een stad.’
– Mario Deputter, team Vlaams Bouwmeester

Het goede nieuws is dat het onderzoek een heleboel kwaliteitsvolle projecten filterde uit het bestaande aanbod en dat die projecten niet alleen het resultaat zijn van de Open Oproep. Het is duidelijk dat de sector van de sociale huisvesting in evolutie is en dat het bouwen voor minder gegoede bevolkingsgroepen niet langer benaderd wordt vanuit het formele aspect van de volkshuisvesting, maar dat het steeds meer stadprojecten zijn. Ze schakelen zich in in een context. Goede sociale woningbouw bestaat niet op zichzelf, ze legt verbindingswegen aan met de omgeving. De geïsoleerde grootschalige projecten zoals we die van vroeger kennen, zijn ondertussen van de baan. Het gaat nu over woongemeenschappen en hun inschakeling in de stad zodat er voor de wijk, de buurt en bij uitbreiding de hele stad een meerwaarde ontstaat. Deze benadering maakt dat het niet volstaat om op een bijzondere architecturale wijze de regels toe te passen om kwaliteit te bereiken, maar dat voor iedere specifieke locatie steeds opnieuw de vraag naar maximale kwaliteit moet gesteld worden. Het is met andere woorden onontbeerlijk om doorheen de regels naar buiten te kijken. Een mooi voorbeeld is de wijk ‘la Vignette’ tussen de Penitentie-nenstraat en de Fonteinstraat in Leuven, waar architectenbureau WIT niet enkel huizen bouwde, maar een hele straat maakte en zich zo inpaste in de bestaande stad.

Meeuwen-Gruitrode: OO1004, verbouwing en uitbreiding van het gemeentehuis tot een administratief centrum voor gemeente en OCMW, jury, presentatie en gunningsoverleg.
Genk: OO1115, aanleg mijnplein aan de oude steenkoolmijn C-mine, terreinbezoek met stad Genk (bouwheer).
Brussel: Selectiecommissie inhaaloperatie scholenbouw.
Opglabbeek: OO1104, gemeenschapscentrum en masterplan centrum, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Harelbeke: Overleg met Monumenten en Landschappen over heraanleg centrum.

vrijdag 19 mei

Brussel: Overleg met Stefan de Voldere (A+) over proefproject Open Oproep, afspraken thema's, format en timing.
Lommel: Lezing op studiedag 'Stad Lommel: Tussen droom en werkelijkheid'.
Antwerpen: Overleg met Jan Severijns en Herman Dewever (Afdeling Gebouwen) over de vraag voor oprichting Vlaams verkeerscentrum in Antwerpen (voorlopig geen resultaat).
Antwerpen: Stuurgroep Koninklijk Paleis Meir.
Lommel: Studiedag 'Stad Lommel: Tussen droom en werkelijkheid'.

maandag 22 mei

Brussel: Overleg met team over resultaten onderzoek erelonen.
Merelbeke: Opmaak van een masterplan voor het ILVO, opvolging bij de gebruikers.

dinsdag 23 mei

Brussel: Overleg met Gemeenschapsonderwijs (GO) over mogelijkheden Publiek-Private ontwikkeling van de site 'Moerman' in Roeselare.
Beveren: OO1117, beeldkwaliteitplan voor de open ruimte van Kallo, terreinbezoek met gemeente Beveren (bouwheer).
Brussel: Overleg met Christine Conix (architecte) over Europese School in Laken.
Brussel: Vlotsteigers voor nieuwe jachthaven in Temse, beoordeling dossiers.
Brussel: OO1119, masterplan Scheldekaaien, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: IKW Beleidsnota.

woensdag 24 mei

Brussel: OO0901, renovatie van de Jaques Brelsteiger in Zeebrugge, voorbereiding selectie.
Brussel: Overleg met FoCI en Afdeling Gebouwen over uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
Brussel: OO0703, nieuwe brug Wenduine, bijkomend overleg met Westtoer, Afdeling Kust en de gemeente Blankenberge.

Brussel: Overleg met TV3V over infrastructuurproject N16 Puurs.

maandag 29 mei

Brussel: 'Monumentenstrijd' op Canvas, selectie van projecten.
Brussel: Intern overleg over resultaten onderzoek erelonen.
Rijkevorsel: OO0909, nieuwe brugbedieningsgebouw, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Eerste overleg met Peter Wauters (Openbaar Kunstbezit) over samenwerking met kunstcel aan een themanummer begin 2007 over kunst in de publieke ruimte.
Mechelen: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, locatiebezoek en overleg met extern deskundige professor Volkhard Knigge (directeur Stiftung Gedenkstätten Buchenwald).
Brussel: Overleg met Jean Eliaerts (kabinet minister Frank Vandenbroucke, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming) over bijkomend personeel inhaaloperatie scholenbouw.
Opglabbeek: OO1104, gemeenschapscentrum en masterplan centrum, toelichting dossier en procedure aan gemeentelijke adviesraden.
Brussel: OO1113, restauratie en verbouwing begijnhof Diksmuide, voorbereiding selectie.
Mechelen: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, locatiebezoek en overleg met extern deskundige professor Volkhard Knigge (directeur Stiftung Gedenkstätten Buchenwald).

dinsdag 30 mei

Brussel: Klankbordgroep 'Kerken en Kloosters'.
Brussel: OO0901, renovatie van de Jaques Brelsteiger in Zeebrugge, selectie van de vijf ontwerpers met bouwheer.
Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.
Brussel: Overleg met Wannes Peeremans (Canvas) over 'Monumentenstrijd' met Marcel en Edwin.

woensdag 31 mei

Turijn: Studiereis voor genomineerden en laureaten 'Prijs Bouwheer 2005' (tot 2 juni).
Ninove: OO1001, bouw nieuwe basisschool, selectie van de vijf ontwerpers met bouwheer.
Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.

De studie schuift zes projecten naar voor die ze verder ontleedt. Niet omdat het modelprojecten of na te volgen voorbeelden zijn, wel omdat zij een bepaald soort sociale woningbouw in een specifieke context typeren. Een project in een stedelijke omgeving is niet hetzelfde als een project in landelijk Vlaanderen. Een opvallende vaststelling is dat er een nauw verband bestaat tussen kwaliteit en capaciteit. De kwaliteit van de middelmaat van de sociale huisvesting ligt behoorlijk hoog, hoger dan wat de privé op gelijkaardig vlak aanbiedt. Maar het is moeilijk om de kwaliteit te bewaren als de capaciteit verhoogt.

‘Waarom in bakstenen investeren in plaats van in mensen?’
– Marcel Smets, Vlaams Bouwmeester

Het slechte nieuws is dat kwaliteitsvolle architectuur niet voldoende is om het stigma van de sociale woningbouw uit te vlakken. Hoe mooi, hoe doordacht, hoe goed geïntegreerd de sociale huisvesting ook is, de bewoners blijven de drenkelingen van de maatschappij en die worden niet overal even hartelijk verwelkomd. Gettovorming is in de sociale huisvesting absoluut te vermijden, maar is dat eigenlijk wel mogelijk in het huidige systeem? Is het niet noodzakelijk om het denken over sociale huisvesting om te draaien? Het risico is niet onbestaande dat de sociale huisvesting verzandt in een zelfbeschermend optreden dat iedere echte vooruitgang onmogelijk maakt. Kwaliteitsvolle architectuur in sociale woningbouw komt altijd neer op het beter ontsluiten van een bepaalde enclave. De meest jonge en progressieve architecten mengen zich tegenwoordig in de sociale huisvesting. Maar dat is volgens de Vlaams Bouwmeester eerder een begin- dan een eindpunt omdat het niets ten gronde verandert aan de situatie. ‘Waarom zou het meer kosten om te investeren in mensen in plaats van in bakstenen?’ Het is een vraag die de bouwmeester de komende jaren graag wil onderzoeken. Duitsland, Nederland en de Scandinavische landen praten al langer over gesubsidieerde woningbouw. Het zou een eerste stap kunnen zijn. Een echte revolutie zou het zijn om de hele set regels over aantal slaapkamers en vierkante meters overboord te gooien en binnen bepaalde financiële normen kwaliteitsvolle woningen te bouwen die er zijn voor iedereen.

Juni

donderdag 1 juni

Antwerpen: Interview voor publicatie Meesterproef met journalist en begeleiders Meeserproef.
Brussel: Verkennend onderzoek sociale huisvesting, overleg met onderzoeksteam.
Brussel: Reflectiegroep onderzoeken naar scholenbouw UGent en KULeuven, tweede tussentijds rapport UGent.

vrijdag 2 juni

Antwerpen: Werkgroep Koninklijk Paleis Meir.

dinsdag 6 juni

Brussel: OO1113, dossier restauratie en verbouwing begijnhof Diksmuide, voorselectie ontwerpers.
Brussel: Opleiding statutair.
Brussel: OO1105, masterplan Zoo Antwerpen, voorbereiding selectie.
Brussel: Intern overleg over inhaaloperatie scholenbouw.

woensdag 7 juni

Brussel: Overleg over publicatie Meesterproef.
De Panne: Overleg met CBS over procedure Open Oproep.
Puurs: OO1101, bouw nieuwe brandweerkazerne, studiebezoek met extern deskundige.
Leuven: Planning en praktische afspraken voor realisatie kunstopdracht van Ives Maes in besturingsgebouw Dijlevallei in Leuven.
Wenen: Europees Forum, internationaal congres over architectuurbeleid (tot 10 juni).
Houthalen: Presentatie van ontwerpers aan opdrachtgevers in kader van selectieprocedure met opdrachtgevende overheid.
Houthalen-Helchteren: Jury PPS procedure Helchteren dorp.
Brussel: Presentatie aangepast voorstel VDAB Wetstraat met Hans Maenhout, Jan Vermeersch en kunstenaar Joaquim Pereira-Eires.

donderdag 8 juni

Brussel: Overleg met hoofd Facility Management over nieuw concept voor hoofdgebouw BMW Belgium.
Oostende: OO1102, volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject in Zandvoorde, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Waregem: OO1007, nieuwbouw bibliotheek, jury en presentatie.
Erps-Kwerps: Workshop met directie over nieuw RVT.
Brussel: Vlaams-Nederlands Huis 'de Buren', tentoonstelling uitbreiding 'de Buren'.

vrijdag 9 juni

Brussel: Overleg met Marc Martens (ruimtelijk planner)

over 'Brepols' Turnhout.
Brussel: Overleg met kabinet minister Vandenbroucke over inhaaloperatie scholenbouw.

maandag 12 juni

Brugge: Slotwoord studiedag 'Agrarische architectuur' van provincie West-Vlaanderen.
Den Haag: Locatiebezoek met Marlies Rohmer (architecte) aan scholen 'Spectrum' en 'De Vijver'.
Kasterlee: Uitvoering masterplan de Hoge Rielen, studiebezoek aan Kamp C.
Brussel: Eerste gesprek met Piet Coessens (artistiek adviseur kunstcel) over opvolging.

dinsdag 13 juni

Brasschaat: Overleg met stedenbouwkundige over masterplan Prins Kavelhof.
Grobbendonk: OO1107, bouw sociaal woningbouwproject, voorbereiding selectie.
Kortrijk: Locatiebezoek BUSO met ontwerper.
Brussel: OO0901, renovatie Jaques Brelsteiger, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Beernem: Locatiebezoek schoolgebouw jeugdinstituut 'De Zande' met ontwerper.
Kortrijk: Voorstelling publicatie 'Kortrijk in 7 dagen'.
Brussel: Overleg met Infrabel en Marcel over spoorbrug in landelijk gebied.

woensdag 14 juni

Brussel: Groot team.
Gaasbeek: OO0724, Woordcentrum Lennik, publieksmoment.
Brussel: OO1108, renovatie en restauratie van 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeiselmuseum in Izegem, voorbereiding selectie.
Gaasbeek: OO0724, Woordcentrum Lennik, publieksmoment.
Leuven: OO1008, bouw van een crematorium en afscheidscentrum in Holsbeek, toelichting projecten en opening tentoonstelling in Provinciehuis.
Lunch met team
Gaasbeek: OO0724, Woordcentrum Lennik, publieksmoment.
Leuven: OO1008, bouw crematorium en afscheidscentrum in Holsbeek, toelichting projecten en opening tentoonstelling in Provinciehuis.

donderdag 15 juni

Den Haag (NL): Kennismaking met Mels Crouwel, Rijksbouwmeester.
Wachtebeke: Bespreking dossier dorpskernvernieuwing met CBS.
Merelbeke: Opmaak van een masterplan voor het ILVO, opvolging bij de gebruikers.
Gent: Deelname jury Masterproef Architectuur Sint-Lucas Gent.
Brussel: OO1105, masterplan Zoo Antwerpen, selectie

Sociale huisvesting
shm De Zonnige Kempen, St-Antoniuspleintje, Zoerle-Parwijs
Ontwerp: Eduard Maes, ThemaS bvba
Foto Jan Kempenaers

van de vijf ontwerpers met de bouwheer. Brugge: AWV Omvorming Expresweg N31 tot primaire I, fase 2. Brussel: OO1208, 'Maaseik stad aan de Maas', gesprek met projectregisseur.	meente Beveren (bouwheer). Brussel: Overleg met DIKO, modelprojecten scholen-bouw. Gent: Lezing op Watersymposium. Brussel: Scheldebrug, beoordelingscommissie architecturale en stedenbouwkundige kwaliteit met Marcel. Rotterdam: Nederlands Architectuurinstituut, deelname viering '200 jaar Rijksbouwmeesters'. Brussel: Kabinet minister Van Brempt, formuleren aanbevelingen door Raad der Wijzen over reclamevoering De Lijn.
vrijdag 16 juni Brussel: Deconcentratie huisvesting: langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid. Leuven: Projectgebonden overleg met de coördinator van Platform Wonen voor Ouderen (PWO). Mechelen: Werkgroep ruimtelijke aanpak herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum.	maandag 26 juni Brussel: Interview door Tania Vandenbroucke over conceptsubsidie (Stedenbeleid) en Open Oproep (Vlaams Bouwmeester) in kader van doctoraat. Tongeren: Opening gerestaureerd Agnetenklooster. Antwerpen: Installatie kwaliteitskamer Oosterweelverbinding. Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
maandag 19 juni Brussel: Duurzaam plattelandsbeleid IPO kabinet Leterme, voorbereiding van workshop agrarische architectuur. Brussel: Overleg met ontwerpers VAC Leuven.	dinsdag 27 juni Bocholt: OO0906, bouw polyvalente zaal en jeugdlokaal, jury, presentatie en gunningsoverleg. Lanaken: Jury uitkijktoren in Nationaal Park hoge Kempen. Antwerpen: Locatiebezoek VDAB Somerstraat en bespreking aanpak project met lokale verantwoordelijken VDAB. Antwerpen: Overleg met provinciebestuur over PPS-project Plantijnhogeschool Antwerpen. Brussel: Gesprek met kunstcel over aanpak en procedure opvolging Piet Coessens.
dinsdag 20 juni Leuven: Overleg met vergunnende overheid over ingediend project Meesterproef. Brussel: Organisatie OO11. Brussel: Overleg met Hans Maenhout over de selectiemethode voor een aantal aankomende bouwprojecten van de VDAB. Mechelen: Tentoonstelling afstudeerprojecten interieurontwerp en meubel. Kasterlee: Stuurgroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen in Kasterlee. Brussel: Commissievergadering voor kunst in de sociale huisvestingsmaatschappijen van het Brussels Gewest, evaluatie voorstel Michel Lorand voor shm Jetse Haard. Leuven: Scheldebrug, voorbereiding beoordeling projecten op architecturale en stedenbouwkundige kwaliteit.	woensdag 28 juni Gentbrugge: Jury Trefil Arbed Noord, het ontwerp van 3 bouwblokken met appartementen, gunningsoverleg. Antwerpen: Bespreking over opportuniteit oprichten van Vlaamse verkeerscentrum Antwerpen. Brussel: Voorbereiding aanpak kunstopdracht in Ellipse Building met Eric Vernailen (hiërarchische verantwoordelijke). Brussel: Voordracht over 'Toegankelijkheid'. Brussel: OO1108, renovatie en restauratie van 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeiselmuseum in Izegem, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer. Gaasbeek: Voorstelling 'Jaarboek Architectuur Vlaanderen'.
woensdag 21 juni Brussel: Overleg met Professor Bart Verschaffel (UGent) over onderzoek naar scholen. Bonheiden: Kwaliteitskamer, opmaak beeldkwaliteitplan voor het gemeentecentrum, bespreking deelfasen en projecten.	donderdag 29 juni Diksmuide: OO1113, restauratie en verbouwing begijnhof, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers. Brussel: Voorjury TOP project, ter bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van industrieterreinen, (departement Economie).
donderdag 22 juni Brussel: OO1107, bouw sociaal woningbouwproject in Grobbendonk, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer. Brussel: OO1115, aanleg mijnplein aan de oude steenkoolmijn C-mine, voorbereiding selectie. Antwerpen: Scheldebrug, bijeenkomst beoordelingscommissies.	
vrijdag 23 juni Brussel: Werkgroep 'Monumentenstrijd'. Beveren: OO1116 en OO1117, terreinbezoek met ge-	

Studiereis Prijs Bouwheer

Goede bouwheren samenhouden

Om het werk van gedreven bouwheren te waarderen, organiseert de Vlaams Bouwmeester tweejaarlijks de Prijs Bouwheer. Het is geen prijs voor de beste architect, wel voor de goede bouwheer. In verschillende categorieën, van nieuwbouw over herbestemming tot publieke ruimte en kunst in opdracht, worden gerealiseerde projecten gelauwerd die getuigen van een bewust en geïnspireerd bouwheerschap. De bedoeling is niet alleen om de inspanningen en het geleverde werk van de publieke bouwheren te bekronen, maar ook om een portfolio van ervaringen op te bouwen die andere opdrachtgevers dan weer moet stimuleren om eigen dossiers op een geïntegreerde en omvattende wijze aan te pakken. De onmiddellijke beloning voor de laureaten is een speciaal ontworpen kunstwerk, in het tussenliggende jaar volgen een publicatie met een beschrijving van het parcours van de winnende projecten en een buitenlandse studiereis naar een stad die op haar beurt origineel en verfrissend omspringt met architectuur. In 2005 werd de Prijs Bouwheer uitgeschreven, met de Vlaamse Milieumaatschappij, het stadsbestuur van Antwerpen, het stadsbestuur van Kortrijk, het stadsbestuur van Sint-Niklaas, het gemeentebestuur van Knokke-Heist, het gemeentebestuur van Wetteren met De Lijn en de NMBS als laureaten; de bestemming van de reis in 2006 was Turijn. Het idee is om tijdens die vier dagen de basis te leggen van een netwerk, waardoor een kern van ervaringsdeskundigen ontstaat.

‘Het is zoeken naar een instrument om al die eilandjes van bouwheren met elkaar te verbinden.’
—Edwin De Ceuckelaire, team Vlaams Bouwmeester

De vraag is hoe je zoiets ongrijpbaars als ervaring beschikbaar maakt voor iedere toekomstige publieke bouwheer? Ieder project is het resultaat van keuzes die niet noodzakelijk afleesbaar zijn aan het eindresultaat. Toch zijn het precies die onzichtbare keuzes die interessante en leerrijke informatie bevatten voor de aanpak van volgende projecten door weer andere opdrachtgevers. Voor het team Vlaams Bouwmeester is het voorlopig zoeken naar een manier om de kennis die gemotiveerde bouwheren tijdens hun traject hebben opgebouwd voor iedereen beschikbaar te maken en om die groep van bouwheren op meer structurele wijze samen te houden.

Brussel: Overleg met Filiep Tacq en Cateau over lay-out publicatie 'Kunst in opdracht 1999 – 2005'.
Vorselaar: Locatiebezoek Katholieke Hogeschool Kempen met projectleider en ontwerper.
Antwerpen: Scheldebrug, advies beoordelingscommissies en jury.
Dendermonde: OO0207, eerste fase KTA, locatiebezoek.

vrijdag 30 juni

Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaien, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers. (overgenomen door Tania)

Juli

maandag 3 juli

Brussel: Eerste werkdag Ruben Haerens
Brussel: Kwaliteitskamer inhaaloperatie scholenbouw
Brussel: Kennismaking Vlaams Bouwmeester met Kristel Gevaert, nieuwe administrateur-generaal Agentschap Facilitair Management.
Brussel: Opmaak presentatie 'Voor een dienstbare infrastructuur' voor KVIV Mobiliteit en Transport.

dinsdag 4 juli

Brussel: OO1115, aanleg mijnplein aan de oude steenkoolmijn C-mine, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Overleg met onderzoekers UGent over publicatie 'De school als ontwerp-opgave'.
Brussel: Reflectiegroep herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum.
Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaien, presentatie van de vijf ontwerpers aan CBS Antwerpen.
Kasterlee: Uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen, overleg verdere opvolging.

woensdag 5 juli

Brussel: Deelname jury 'Ruimtelijke Planningsprijs 2006', lange termijn huisvestingsbeleid Vlaamse overheid.
Niel: Jury project Volkenbondstraat.
Brussel: Onderhoud met Hilde Depaep over personeelsformatie team Vlaams Bouwmeester.

donderdag 6 juli

London: Afspraak met Matthew Turner (CABE) en Mukund Patel (DFES) over lezing op symposium 'School maken'.
Brussel: Werkgroep 'Monumentenstrijd', selectie projecten.
Oostende: OO1102, volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject in Zandvoorde, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

Puurs: OO1101, bouw nieuwe brandweerkazerne, jury en presentatie van de vijf schetsontwerpen.
London: Afspraak met Matthew Turner (CABE) en Mukund Patel (DFES) over lezing op symposium 'School maken'.
Antwerpen: Scheldebrug, slotstuk juryverslag.
Leuven: Overleg met burgemeester Louis Tobback, Gert Potoms en PMV over VAC Leuven.

vrijdag 7 juli

Poperinge: Overleg met provinciale diensten over onderzoek naar bouw van nieuw museum.
Brussel: Overleg met onderzoekers KU Leuven over buitenlandse schoolvoorbeelden.

dinsdag 11 juli

Feest van de Vlaamse Gemeenschap

woensdag 12 juli

Brussel: Kabinet minister-president Leterme, overleg met constructeur Johan Colpaert (Fedagrim) over agrarische architectuur.
Brussel: Kabinet minister-president Yves Leterme (Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Havens, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid), overleg met constructeur Johan Colpaert (Fedagrim) over agrarische architectuur.

donderdag 13 juli

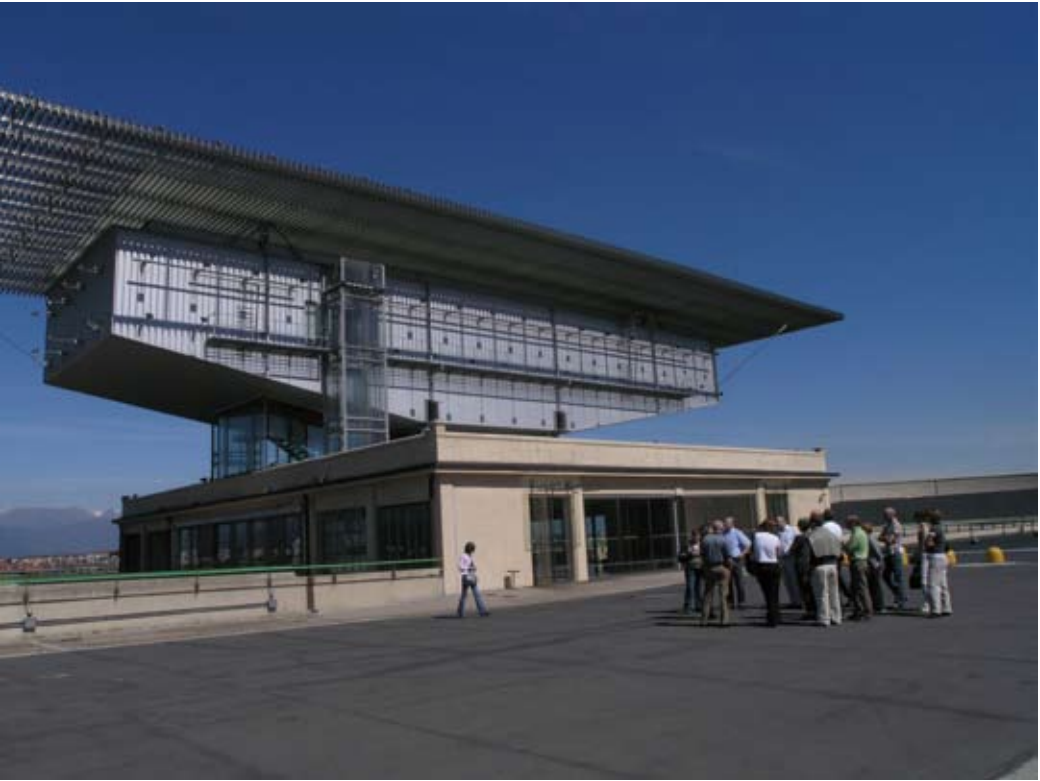
Oostende: Stadhuis, voorbereiding onderzoeksopdracht over samenspel erfgoed en stadsontwikkeling met terreinbezoek.
Opgrimbie: OO1111, beeldkwaliteitplan, terreinbezoek.
Roeselare: Stadhuis, overleg met stad Roeselare en GO over site 'Moerman' met werkbezoek.
Brussel: Kabinet minister van Brempt, formuleren aanbevelingen door Raad der Wijzen over reclamevoering De Lijn.

vrijdag 14 juli

Oostende: Voorbereidend gesprek lezing over kunst in opdracht op 'Freestate', tentoonstelling over jonge kunstenaars die in situ werken.
Gent: 'Waalse Krook', locatiebezoek met stad Gent als voorbereiding van workshop.
Brussel: Gesprek met Hugo Van Londersele over persconferentie opening VDAB Sint-Niklaas.
Gent: 'Waalse Krook', workshop met Stad Gent

maandag 17 juli

Brussel: Groot team.
Brussel: Overleg met Piet Coessens over studiedag 'Kunst in opdracht'.
Brussel: Intern overleg uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
Brussel: Intern overleg uitvoering masterplan Hoge Rielen in Kasterlee.

Prijs Bouwheer 2005, De Lingotto Turijn

Brussel: Voorstelling door Tinne Van de Ven van 3-D model 'Het Eilandje'.
vrijdag 18 augustus
Brussel: Overleg met Marcel en Tony over FOCI vastleggingen.
Brussel: Bezoek Boudewijngebouw voor verhuis.
maandag 21 augustus
Herzele: Overleg met de betrokken diensten over nieuw RVT voor het OCMW.
Antwerpen: BAM, jury Oosterweelverbinding.
Brussel: OO1108, renovatie en restauratie van 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeismuseum in Izegem, eerste briefing vijf ontwerpers.
Aalst: Overleg met stedelijke diensten over projectdefinitie nieuw administratief centrum voor de stad.
dinsdag 22 augustus
Brussel: Voorselectie ontwerpers voor de lijst van ontwerpers voor projecten binnen het grond- en pandenbeleid van VESPA.
Genk: OO1115, aanleg mijnplein aan de oude steenkoolmijn C-mine, terreinbezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Overleg over agrarische architectuur met Linda.
Sint-Truiden: OO0318, nieuwbouw BSBO Sint-Truiden, locatiebezoek met de architect na realisatie.
Brussel: Interne bespreking nota 'Atelier lokale architectuuropdrachten'.
Dilbeek: OO1204, studieopdracht voor de nieuwbouw van een muziekacademie, startvergadering met de bouwheer.
Brussel: Persontmoeting 'Monumentenstrijd'. Putte: Locatiebezoek nieuw administratief centrum en overleg met burgemeester.
woensdag 23 augustus
Brussel: Directiecomité Bestuurszaken.
Veurne: OO1002, nieuwbouw KA, locatiebezoek.
Heusden-Zolder: Overleg met steunpunt Duurzaam Bouwen over culturele duurzaamheid.
Brussel: Overleg en adviesverlening herbouw brug 014 ter hoogte van A13-E313 over de Herentalsebaan (N132) in Zandhoven (Viersel).
Halle: OO1212, studieopdracht voor de verbouwing van het 'Oud-wezenhuis' naar sociaal huis, startvergadering met de bouwheer.
Brussel: Overleg met Heidi Denijn over studiedag 'Kunst in opdracht'.
Veurne: OO1002, nieuwbouw KA, locatiebezoek.
Brussel: Overleg over uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.
Brussel: Langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid.
Brussel: Selectie ontwerpers voor de lijst van ontwer-

pers voor projecten binnen het grond- en pandenbeleid van VESPA.
Brussel: Overleg met Heidi Denijn (directeur cultuurdienst Mechelen) over studiedag 5 oktober in Lamotsite.
Brussel: Verbouwing VRT, presentatie met Tania.
donderdag 24 augustus
Brussel: Overleg met Stef Stes (realisator) over video-opnames goede praktijkvoorbeelden voor symposium 'School maken'.
Brussel: Definitieve selectie ontwerpers voor de lijst van ontwerpers voor projecten binnen het grond- en pandenbeleid van VESPA.
Brussel: Overleg met Luc Lathouwers (secretaris-generaal Deconcentratie huisvesting) over lange termijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid.
Brugge: Nakijken van drukproeven publicatie 'Kunst in opdracht 1999 – 2006' met Filiep Tacq bij Die Keure in Brugge.
Brussel: Overleg met Stef Stes (realisator) over video-opnames goede praktijkvoorbeelden voor symposium 'School maken'.
Brussel: Bespreking opdracht supervisie op uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
Gent: Overleg met dienst Gebouwen UGent over Boekentoren.
Gent: OO1201, restauratie Boekentoren, toelichting procedure en bespreking dossier met betrokken diensten.
Brussel: Langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid.
vrijdag 25 augustus
Brussel: Voorstelling van 'World of bricks'.
Oostende: Lezing over 'Kunst in opdracht met jonge kunstenaars bij de kunstcel van de Vlaams Bouwmeester' op de nocturne van 'Freestate' in Oostende.
Mechelen: Werkgroep ruimtelijke aanpak herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum.
Leuven: Centrale Werkplaatsen, selectie kandidaat-ontwerpers publieke ruimte.
maandag 28 augustus
Antwerpen: Overleg met Marc Santens over jaarverslag 2005.
Ninove: OO1001, bouw nieuwe basisschool, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Antwerpen: Overleg over adviesvraag uitbreiding Sint-Vincentiusziekenhuis.
Brussel: Kwaliteitskamer, opmaak beeldkwaliteitplan voor gemeentecentrum Bonheiden, bespreking deelfasen en projecten.
dinsdag 29 augustus
Brugge: Overleg met directie over nieuwbouw BuSo 'Ravelijn'.
Zeebrugge: OO0901, renovatie Jaques Brelsteiger, loca-

procedures, waarbij het team begeleidt, ondersteunt, opvolgt en mee richting geeft. De Open Oproep is zeker geen zalignmakende procedure. In theorie kan ieder behoorlijk proces tot een kwaliteitsvol ontwerp leiden. Het is een bewuste filosofie en ook strategie van de Vlaams Bouwmeester om zich niet op te dringen aan de publieke bouwheren. Niet in de keuze voor zijn eventuele hulp en raad, niet in de keuze voor een bepaald ontwerp of specifieke ontwerper. 'Mocht je dingen willen forceren, dan zou je er nooit in slagen', zegt Smets hierover. 'We zijn Vlamingen en staan zeer argwanend tegenover alles wat verplicht is of enigszins moet.' De keuze voor de Open Oproep is er altijd een van de bouwheren zelf. Al bestaan er manieren om de keuze te sturen. Pro-actief werken, heet dat. Gerichte informatie verstrekken op het moment dat bekend geraakt dat er een project op stapel staat. Het is een van de manieren waarop de olievlek zich langzaam uitbreidt. Zien en gezien worden speelt eveneens een rol: in de buurt van gemeenten die voor de Open Oproep kozen, is er altijd wel een aantal gemeenten dat informatie vraagt over de Open Oproep. Het is duidelijk dat de Open Oproep een soort dynamiek heeft veroorzaakt. Er bestaat een tendens en er leeft een wil om te investeren in de publieke ruimte. Een gemeente die een nieuw gemeentehuis bouwt, zet niet alleen een nieuw gebouw neer, maar drukt daarmee een visie uit. Op wat een gemeentehuis is, op hoe ze als gemeente wil besturen en haar inwoners wil ontvangen. Om projecten te beladen met betekenis, is Open Oproep een goed en hanteerbaar instrument. De vraag van de bouwheer wordt zo fijn mogelijk afgestemd, waardoor het antwoord van de ontwerper in het beste geval een even hoge graad van nauwkeurigheid bereikt. Maar de dynamiek van de Open Oproep vertaalt zich niet alleen in een anders denken over en kijken naar architectuur van de bouwheren, ook architecten worden op een meer uitdagende manier aangesproken. Vijf jaar geleden was het niet vanzelfsprekend dat een publieke bouwheer vertrouwen gaf aan een jonge architect. Of dat een ontwerper een zwembad kon uittekenen zonder enige ervaring in de sector. Dankzij de Open Oproep zijn er tal van samenwerkingsverbanden ontstaan tussen jonge architecten, met meer geroodeerde ontwerpers of met een buitenlands architectenbureau. Het is van niet te onderschatten belang dat de Open Oproep erin geslaagd is om op elegante wijze vastgeroeste tradities open te wrikken.

'De kunst is om de bouwheer zelf de beste keuze te laten maken.'
—Marcel Smets, Vlaams Bouwmeester

Het mooie en unieke aan een procedure als Open Oproep is dat de bouwheer de kans krijgt om vergelijkingen te maken en de taak van het team Vlaams Bouwmeester is om de verschillen en de overeenkomsten tussen de vergeleken ontwerpen te duiden. De bouwmeester kiest niet, hij schept de ideale omstandigheden om zo goed mogelijk te kiezen. In het beste geval mondt dit uit in een aha-ervaring omdat een ontwerp uitdrukt wat de bouwheer altijd al had willen zeggen maar nooit zo duidelijk en tastbaar verwoord kreeg. Om de verwoording van opdrachtdefinities nauwkeurig bij te vijlen, werd de opstelling ervan in 2006 in een aantal gevallen overgelaten aan een externe. Koen Stuyven deed het bijvoorbeeld voor het masterplan voor de Zoo van Antwerpen. Het is zeker niet de bedoeling om dit routineus toe te passen. Afhankelijk van de aard en de omvang van het project en de financiële slagkracht van de opdrachtgever kan zo'n externe projectregisseur zich opdringen.

tiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Overleg met Linda, Tony en Edwin over beleids-
fiche 'Toegankelijkheid'.
Merelbeke: Opmaak van een masterplan voor het ILVO,
opvolging bij de gebruikers.
Brussel: Overleg met Lieven De Cauter (cultuurfilo-
soof) over tekstbijdrage voor de publicatie 'Kunst en
rotondes'.
Brussel: Intern overleg over 'Toegankelijkheid in de
publieke ruimte'.
Brussel: Overleg met Christoph Ter Linden over kunst-
project Dendermonde.

woensdag 30 augustus

Brussel: Overleg met Linda over nota voor een workshop
over agrarische architectuur.
Brussel: Overleg met Christian Kieckens (architect)
over kunst in opdracht bij het masterplan voor de stati-
onsomgeving in Aalst.
Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis
'de Buren'.

donderdag 31 augustus

Dendermonde: Opening sportinfrastructuur Dender-
monde.
Antwerpen: Stedenbouwkundige studie verkeerscom-
plex Geel-West en nieuwe weg Geel Kasterlee (N19),
startvergadering met ontwerpers en AWV Antwerpen
(bouwheer).
Hoegaarden: Locatiebezoek gemeentelijke kleuter-
school Outgaarden met de architect.
Kasterlee: Werkgroep uitvoering masterplan domein de
Hoge Rielen.
Hasselt: Overleg met Provincie Limburg over afbake-
ning stedelijk gebied voor OO1208, 'Maaseik stad aan
de Maas'.
Brussel: 'Monument onder Dak', overleg met KDS
Consulting over projectmanagement en haalbaarheid.
Ternat: Overleg met stadsdiensten over projectdefinitie
jeuginfrastructuur.
Brussel: OO1208, 'Maaseik stad aan de Maas', indiening
projecten.

September

vrijdag 1 september

Beernem: OO01bis19, Opening passiefschool jeugd-
stelling 'De Zande'.
Bocholt: OO0906, bouw polyvalente zaal en jeugdlokaal,
toelichting door ontwerp bureaus Planners en Gert
Somers en Jonas Lindekens bij hun ontwerpen, gevolgd
door gunningsoverleg met bouwheer.
Oostende: OO1003, heraanleg omgeving Demeysluis,
terreinbezoek met opdrachtgever. Kortrijk: Stuurgroep
nieuwe Leiedoortocht, overleg met de stad, WenZ en de

provincie West-Vlaanderen.
Beernem: OO01bis19, Opening passiefschool jeugd-
stelling 'De Zande'.
Gent: OO1201, restauratie Boekentoren, locatiebezoek
en overleg met bibliothecaris.

maandag 4 september

Brussel: Groot team.
Brakel: OO1006, herinrichting dorpscentrum, overleg
met CBS.
Hasselt: Overleg met Sabin S'heeren en Peter Van
Overvelt (De Lijn Limburg) over Spartacusplan.
Brussel: Overleg met ontwerper over drukwerk 'School
maken'.
Brakel: OO1006, herinrichting dorpscentrum, overleg
met CBS.

dinsdag 5 september

Brussel: Overleg met minister Bourgeois.
Genk: Overleg met directie Mariaziekenhuis Lommel
over bouw van een nieuw RVT.
Gent: Verlichting fietsbrug over de E40, beoordeling van
de ingediende offertes met opdrachtgever.
Brussel: Selectiecommissie inhaaloperatie scholen-
bouw.
Brussel: Kwaliteitskamer, opmaak beeldkwaliteitplan
voor gemeentecentrum Bonheiden, bespreking deelfa-
sen en projecten.

woensdag 6 september

Brussel: OO1106, Beeldkwaliteitplan 'Pendennis Castle',
voorbereiding selectie.
Antwerpen: OO1105, masterplan Zoo Antwerpen, loca-
tiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: OO1120 bouwen van twee voetgangers- en
fietsbruggen, voorbereiding selectie.

donderdag 7 september

Brussel: kabinet minister Bert Anciaux (Vlaams minister
van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel), toelichting bij en
eerste overleg over inhaaloperatie sportinfrastructuur.
Brussel: Toewijzing ontwerp aan Chritiane Hoegner
(grafisch vormgever).
Oudenaarde: Overleg met stedenbouwkundige en secre-
taris over stedenbouwkundige ontwikkelingen De Ham.
Oostende: OO1102, volledige studieopdracht voor
de bouw van een gedifferentieerd woonproject in
Zandvoorde, presentatie van de ontwerpvoorstellen en
gunningsoverleg.
Brussel: Selectiecommissie inhaaloperatie scholen-
bouw.
Brugge: Nakijken van drukproeven publicatie 'Kunst in
opdracht 1999 – 2006' bij Die Keure.
Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.
Brussel: Overleg met Linda en Anke over Beleidsbrief
2007.

'Hoe objectief zijn jury's die steeds opnieuw bestaan uit dezelfde architec-
tuurspecialisten die steeds opnieuw voor dezelfde architecten kiezen?'
– Alfredo De Gregorio, architect over Open Oproep, Knack, 10 oktober 2007

Het succes van de Open Oproep is onder meer afhankelijk van het enthousiasme
van ontwerpers om in te schrijven. Als ontwerpers het gevoel krijgen dat het geen
zin heeft om mee te doen omdat ze nooit de definitieve selectie halen, verengt het
bereik en de diversiteit van de Open Oproep. Het is een procedure met een lage
drempel die zeer toegankelijk is voor jonge ontwerpers. Dit is zichtbaar in het
eindresultaat. In Bocholt heeft de lokale overheid voor een gebouw met een
belangrijke culturele en ruimtelijke betekenis gekozen voor een samenwerking met
Gert Somers en Jonas Lindekens [Open Oproep 908], twee twintigers die toen net
afgestudeerd waren. Om dit mogelijk te maken, is het belangrijk om bij de evaluatie
van de portfolio ook te peilen naar de potentie van een ontwerper. Voor een aantal
ontwerpers ligt die hoger dan sommige referentieprojecten in hun portfolio tonen.
Bouwheren, die minder vertrouwd zijn met deze materie, kunnen deze kwaliteit
niet altijd tussen de regels lezen en laten zich sneller leiden door wat ze daadwerke-
lijk zien dan door wat eventueel mogelijk is.

De vijf ontwerpers of ontwerpteams worden geselecteerd uit een lijst van 50 tot 200
kandidaten. Het aantal is afhankelijk van de aard van de opdracht. Voor elke
nieuwe opdracht worden alle kandidaturen steeds opnieuw in overweging genomen.
Elke selectie gebeurt door het toetsen van het profiel van een ontwerper of een
ontwerpteam aan de ambities en de verwachtingen van de bouwheer. Het profiel is
afleesbaar uit het dossier van de kandidaat. De kwaliteitsverwachtingen van de
bouwheer zitten in de projectdefinitie. Tijdens de selectie wordt, op basis van de
selectiecriteria, gezocht naar logische verbanden tussen het profiel van de ontwer-
per en de vraag van een publieke bouwheer. Elke selectie is een overwogen keuze
voor een specifiek profiel. De definitieve keuze gebeurt in overleg met de bouwheer.
Hij krijgt vooraf de tijd die hij nodig acht om meerdere dossiers grondig te evalue-
ren. Het is niet omdat ontwerpers niet geselecteerd worden dat ze niet zijn voorge-
steld. Een van de grote tekortkomingen van de procedure zoals ze nu is – en
daardoor een van de frustraties van het team Vlaams Bouwmeester – is dat een
aantal geschikte ontwerpers al meermaals werd voorgesteld maar nog nooit
geselecteerd. Een reden hiervoor is dat de duidelijkheid en werkbaarheid van een
portfolio bij een procedure als een Open Oproep essentieel is. De bouwheer is geen
architectuurkenner. Sommige publieke bouwheren zijn slechts een maal bouwheer.
Een overzichtelijke, heldere portfolio is voor hen een noodzakelijke leidraad om
inzicht te verwerven in de benadering van de ontwerper.

Ondertussen werden er rond de vierhonderd architecten(teams) geselecteerd voor
de Open Oproep. Opvallend is dat de kwantiteit van het aantal inzendingen redelijk
constant is maar dat het aandeel goede, kwaliteitsvolle ontwerpers aanzienlijk is
gestegen. Hierdoor is de competitie groter geworden. Het aantal buitenlandse
bureaus schommelt rond 20 procent, waarvan de Nederlandse bureaus de hoofd-
moot uitmaken. De eis dat het dossier in het Nederlands dient opgemaakt, remt
anderstalige bureaus waarschijnlijk af.

vrijdag 8 september

Amsterdam: locatiebezoek 'De Eilanden' en Montessoricollege Oost van Herman Hertzberger, Brederocollege van Dick Van Gameren en Braamboschool van N2 Architecten.
Pepingen: Voorbereidend bezoek voor 'Beleidsnota Kastelen'.
Amsterdam: locatiebezoek 'De Eilanden' en Montessoricollege Oost van Herman Hertzberger, Brederocollege van Dick Van Gameren en Braamboschool van N2 Architecten.
Brussel: Opleiding statutair.
Geraardsbergen: OO1010, masterplan stationsomgeving, workshop.
Brussel: Overleg met Berlage Instituut Rotterdam over steun aan onderzoek.

maandag 11 september

Oostende: Overleg met groendienst over onderzoek naar ontwikkelingsvisie voor nieuw park vlakbij de luchthaven.
Brussel: Intern overleg over Nieuwsbrief nr. 9.
Brussel: Overleg Rekenhof.

dinsdag 12 september

Brussel: Opstartvergadering stuurgroep 'Vlaamse Adminsitratieve Centra' Brugge, Leuven en Gent.
Gent: Vastgoeddag
Brussel: OO1002, nieuwbouw KA Veurne, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Kwaliteitskamer, opmaak beeldkwaliteitplan voor gemeentecentrum Bonheiden, bespreking deelfasen en projecten.
Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaïen, stuurgroep.

woensdag 13 september

Brussel: Onderzoek erelonen, overleg met kabinet minister Bourgeois en inspecteur van Financiën.
Lanaken: Jury uitkijktoren Nationaal Park hoge Kempen, voorstelling inzendingen op persconferentie.
Brussel: OO1108, renovatie en restauratie van 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeiselmuseum in Izegem, tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Lezing over 'Mobiliteit' voor KVIV.
Brussel: OO1120, bouw twee voetgangers- en fietsbruggen, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

donderdag 14 september

Antwerpen: Eerstesteenlegging Museum aan de Stroom (MAS).
Brussel: Overleg met Lieven Dejaeghere (docent Hogeschool St-Lukas Brussel) over projectopdracht scholenbouw voor atelier derde kandidatuur.
Zeebrugge: OO0901, renovatie van Jaques Brelsteiger, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Oostende: Stuurgroep onderzoeksopdracht relatie

erfgoed en stadsontwikkeling stad Oostende.
Brussel: Jury TOP project, ter bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van industrieterreinen.

vrijdag 15 september

Brussel: Receptie departement Bestuurszaken.
Brussel: Studiebezoek afdeling Stedenbouwkundig Beleid aan luchthaven Zaventem.
Antwerpen: Studiedag projecten ROHM, bezoek justitiepaleis en rondrit haven.
Antwerpen: Studiedag 'Infrastructuur', georganiseert door Ruimtelijke ordening en Onroerend erfgoed Vlaanderen (RO-Vlaanderen).
Brussel: Inhaaloperatie scholenbouw, overleg met Henri Duqué.
Brussel: OO1201, restauratie Boekentoren Gent, voorbereiding selectie.
Peer: Eerste steenlegging nieuwe serviceflats in de Seniorencampus.

maandag 18 september

Hamme: Overleg met technische dienst over mogelijkheden procedure Open Oproep.
Genk: OO115, aanleg mijnplein aan de oude steenkoolmijn C-mine, terreinbezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Mechelen: Overleg met Ben Dehaes (gebouwverantwoordelijke) over praktische voorbereiding studiedag 'Kunst in opdracht' in Lamotsite.
Brussel: Overleg met kabinet minister Vandenbroucke.
Brussel: Intern overleg, aanvullende informatie ruimtelijke situatie kastelen van de Vlaamse overheid.
Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaïen, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Overleg met kabinet minister Vandenbroucke.
Hasselt: Persconferentie met Steve Stevaert (gouverneur Limburg) over 'Fietspadenproject' (met Steven).
Brussel: Intern overleg, aanvullende informatie ruimtelijke situatie kastelen van de Vlaamse overheid.
Brussel: Bestuursraad VAI.
Brussel: Overleg met kabinet minister Vandenbroucke.
Brussel: voorselectie loods en brug Spoor Noord.

dinsdag 19 september

Brussel: Deelname jury 'Ruimtelijke Planningsprijs 2006'.
Brussel: Jury eindwerken architectuurstudenten Sint-Lukas. Brussel: Ontmoetingsavond RES over vastgoedontwikkeling.
Brussel: Overleg met Lieven Dejaeghere over projectopdracht scholenbouw voor atelier derde kandidatuur. (Later werden OO1001 Ninove en OO1002 Veurne geselecteerd).
Brussel: OO1115 en OO1116, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Overleg met Liesbet Stevens (kabinet minister Van Brempt) over thema 'Toegankelijkheid'.
Brussel: Overleg met Jan Adé.

Voortrajecten van projecten

De bouwmeester als eerstelijns helper

De nauwkeurigheid van een projectdefinitie is bepalend voor de kwaliteit van het ontwerp en het eindresultaat. Om tot een vraag op maat te komen, is enige voorstudie vereist. Traditioneel komen bouwheren en opdrachtgevers pas bij de bouwmeester aan als er al veel beslist is. De Vlaams Bouwmeester wordt in een soort finale fase aan boord gehesen om via de keuze van een ontwerper het dossier kwalitatief omhoog te tillen. Vaak ligt de procedure vast, is het programma bepaald en is de timing besproken. Het is de bouwmeester als chirurg in plaats van als eerstelijns helper. Niet zelden ontstaat de indruk dat het dossier sterker was geworden indien de bouwmeester in een vroeger stadium was ingeschakeld, zodat de bouwheer de kans krijgt om kennis te nemen van de architecturale canon waarin zijn project past. 'Meestal', meent Smets, 'beseft men achteraf pas hoe nuttig dat is.'

In 2006 was de Vlaams Bouwmeester betrokken bij twee belangrijke voortrajecten: de herinrichting van de Dossinkazerne in Mechelen tot memoriaal, museum en documentatiecentrum en het ontwerp van de Scheldebrug tussen Temse en Bornem. Het eerste is een gevoelig dossier dat zwaar van symboolwaarde heen- en weergeslingerd wordt tussen de uiteenlopende verwachtingen van de betrokken partijen (Vlaamse overheid, het Joods Museum van Deportatie en Verzet, de stad Mechelen, ...) en waarbij het lijkt alsof de architectuur als bemiddelaar optreedt. Het laatste kwam eerder toevallig bij de bouwmeester terecht en was in dat stadium vooral een zo goedkoop en zo snel mogelijk antwoord op een acuut probleem: de N16 slibt dicht, er is een nieuwe brug nodig en dit tegen 2009. Het resultaat van zo veel pragmatiek was een puur functionele, puur technische constructie. Een platte brug in beton op robuuste peilers. De vraag aan de bouwmeester was begeleiding bij het zoeken naar de juiste aannemer. Kwaliteit zou zijn plaats bij wijze van spreken krijgen in het type verlichting of het materiaal van de reling.

Het leek uit te draaien op een saai stuk openbare werken, maar de nieuwe brug over de Schelde in Temse is een lichtend voorbeeld geworden.
—Karel Verhoeven, De Standaard, 17 augustus 2006

Om een veelvoud van redenen engageerde het team Vlaams Bouwmeester zich in het dossier van de Scheldebrug. Waarschijnlijk is het de laatste brug van die lengte (374 meter) die in Vlaanderen gebouwd wordt, de nieuwe brug is de eerste brug over land als je vanuit de zee de Schelde opvaart en ze komt in een landschappelijk waardevol gebied te liggen. Het dossier beschouwen als een puur verkeerstechnische ingreep, was voor de Vlaams Bouwmeester letterlijk een brug te ver. In overleg met de betrokken minister van Openbare Werken, toen nog Kris Peeters, schreef de Vlaams Bouwmeester twee studies uit. Een technische en een ruimtelijke, die zich bogen over pertinente vragen als: hoe maak je de verbinding tussen het Schelde-landschap aan de kant van Bornem en de meer verstedelijkte context aan de kant van Temse? Hoe verhoudt de nieuwe brug zich tot de bestaande? Hoe ver liggen ze van elkaar? Welke techniek gebruik je voor het opengaande deel en hoe integreer je dat in de rest van de brug?

Om te werken via het vertrouwde pad van ontwerper, voorontwerp en definitief

Brussel: Vergadering met Liesbeth Stevens over thema 'Toegankelijkheid'.
Kasterlee: Stuurgroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.

woensdag 20 september

Brussel: Overleg met Stijn en Edwin over bestek website.
Brussel: Overleg met onderzoekers KULeuven over buitenlandse schoolvoorbeelden, bespreking eindrapport.
Brussel: Intern overleg over bestek website 2.0.
Sint-Katelijne-Waver: Overleg over het ontwerp voor de verlenging van de R6 in Mechelen.
Brussel: Overleg met onderzoekers KULeuven over buitenlandse schoolvoorbeelden, bespreking eindrapport.
Brussel: OO1207, voetgangers- en fietsbrug Spoor Noord Antwerpen, voorbereiding selectie.

donderdag 21 september

Brussel: OO1207, voetgangers- en fietsbrug Spoor Noord Antwerpen, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: OO1202, studieopdracht voor de renovatie van een loods en de nieuwbouw van een sporthal op de site Spoor Noord Antwerpen, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Overleg met Lieven De Cauter over tekst publicatie 'Kunst en rotondes'.
Brussel: Interview met uitgeverij Kluwer voor 'Uitweg' (2006, 53).
Brussel: Voorbereiding studiedag Gazet van Antwerpen 'Hoogbouw in de stad' (met Anke).
Antwerpen: Inhuldiging fontein Dewaeleplaats.
Antwerpen: Selectie brug Spoor Noord.

vrijdag 22 september

Opwijk: Eerste steenlegging "De Kloostertuin".
Grobendonk: OO1107, bouw van een sociaal woningbouwproject, locatiebezoek en tweede briefing van de ontwerpers.
Brussel: Intern overleg over bestek website 2.0.
Knokke-Heist: Overleg en terreinbezoek ziekenhuissite Knokke-Heist.
Meise: Plantentuin, locatiebezoek met fotograaf Jan Kempenaers voor fotoreportage voor overleg over opmaak masterplan.
Maaseik: OO1208, 'Maaseik stad aan de Maas', workshop.
Wetteren: Overleg met CBS over beeldkwaliteitplan dorpskern.

maandag 25 september

Antwerpen: Stuurgroepvergadering ontwerp Kattendijksluis.
Geel: Hernieuwd overleg met technische dienst over kunststopdracht Kris Vleeschouwer voor het OPZ.
Brussel: OO1201, restauratie Boekentoren Gent, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

Brussel: Overleg met Koen Broos (fotograaf) over foto's Beleidsnota Bouwmeester.

dinsdag 26 september

Antwerpen: Stedenbouwkundige studie verkeerscomplex Geel-West en nieuwe weg Geel Kasterlee (N19), klankbordgroep Geel West met bureau Buur, AWW Antwerpen (opdrachtgever), de gemeenten Westerlo en Geel en VOKA.
Brussel: Overleg met Tom Bodyn over selectieprocedure en aanpak kunst in opdracht voor CAW in Brussel.
Brussel: Overleg met cameraman en reporter over video-opnames schoolvoorbeelden 'School maken'.
Brugge: Kwaliteitskamer West-Vlaanderen.
Brussel: Overleg met Anna Luyten (journaliste) over voorzitterschap studiedag 'Kunst in opdracht'.

woensdag 27 september

Brussel: Directiecomité Bestuurszaken.
Brussel: OO0901, nieuw brugbedieningsgebouw Rijkervorsel, jury en presentatie.
Brussel: Selectiecommissie inhaaloperatie scholenbouw.
Rijmenam: Beeldkwaliteitplan Rijmenam, tweede briefing.
Brussel: Deconcentratie huisvesting, gegevensbeheer langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid.

donderdag 28 september

Antwerpen: Stedenbouwkundige studie verkeerscomplex Geel-West en nieuwe weg Geel Kasterlee (N19), tweede workshop met West 8.
Breda: Atelier 'Projet Urbain' in kader van cultureel akkoord tussen Frankrijk en Vlaanderen (tot 29 september).
Brussel: Overleg met Christian Kieckens over kunst in opdracht bij het masterplan voor de stationsomgeving in Aalst.
Brussel: Overleg met webdesigner over website scholenbouw.
Brussel: Overleg met Stefan Devoldere (A+), afspraken over twee proefartikels.

vrijdag 29 september

Brussel: Overleg met Hilde Depaep over twee bijkomende aanwervingen competentie 'scholenbouw' voor team Vlaams Bouwmeester.
Ninove: OO1001, bouw nieuwe basisschool, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

Oktober

maandag 2 oktober

Brussel: Groot team.
Brussel: Vergadering met Wegen en Verkeer Limburg over ontwerp verkeerscomplex Lummen E313-E314.

ontwerp was geen tijd. In plaats van ontwerpers werden er nu teams van aannemers met ontwerpers gezocht, die niet enkel de goedkoopste brug leverden, maar de beste. Opvallend was dat de ontwerpen die technisch hoog scoorden ook ruimtelijk en architecturaal goed zaten, en omgekeerd. Het uiteindelijke ontwerp van Laurent Ney & Partners is een gecombineerde tui- en kokerbrug die door de juiste structuur en de gebalanceerde keuze van materialen goedkoper is dan het oorspronkelijke referentie-ontwerp. Voor het team Vlaams Bouwmeester was het een duidelijk en tastbaar bewijs dat het mogelijk is om door een gerichte bijsturing op korte termijn de kwaliteit van een complexe opdracht te verbeteren en dat een architecturaal interessant ontwerp niet noodzakelijk het duurste is. Het hele proces van de Scheldebrug was ten slotte een bijna didactisch voorbeeld van de waarde van het voortraject en wat het betekent voor een dossier om de bouwmeester er vroegtijdig bij te betrekken.

We zijn niet geïnteresseerd in de keuze voor het minst slechte.
Het minst slechte is nog altijd niet goed'
—Tony Van Nuffelen, team Vlaams Bouwmeester

De investering in het voortraject moet uiteindelijk uitmonden in een meer gerichte projectdefinitie. De ingreep van de bouwmeester is daarom niet noodzakelijk direct, maar vertaalt zich veeleer in een kennismaking met bestaande projecten in eenzelfde sfeer. Niet om de ervaring van die projecten identiek over te doen, maar wel om de horizon en de gezichtshoek van opdrachtgevers te verruimen. Om in het dossier rond de Dossinkazerne geen aspect onderbelicht te laten, werden er in 2006 onder meer workshops georganiseerd met architectuurstudenten, bezocht professor Volkhard Knigge (directeur Stiftung Gedenkstätten Buchenwald) de site en gingen de betrokkenen op studiereis naar Auschwitz en Birkenau. Deze grondige doorlichting van wat was, wat is en wat kan, zal de uiteindelijke projectdefinitie de fundering bieden die noodzakelijk is in dit dossier.
Momenteel ontbreekt de mankracht om systematisch voortrajecten uit te lijnen. Het is nog maar de vraag of dit ook wenselijk is. De uitdieping van een voortraject is niet gebaat bij een keurslijf. Toch lijkt het geen overbodige luxe om meer structureel te werken met projectregisseurs die het voortraject met de bouwheer kunnen afleggen. In de wisselwerking tussen bouwheer en architect, kunnen projectregisseurs de broodnodige tolken zijn. Ze zijn geen architecten, maar diplomaten die zowel van betekenis zijn in het voor- als in het natraject. Hiervoor ontbreken voorlopig de middelen. De diensten van de bouwmeester zijn gratis, die van projectregisseurs niet. Het is een denkspoor voor de toekomst om enerzijds de band met projectregisseurs nauwer aan te halen en anderzijds om mensen te trainen als projectregisseurs.

Brussel: Overleg met onderzoekers UGent over publicatie 'De school als ontwerpogave'.
 Antwerpen: Overleg over congres Isocarp (ruimtelijke planners) met de organiserende stad Antwerpen.
 Brussel: Vergadering met Wegen en Verkeer Limburg over ontwerp verkeerscomplex Lummen E313-E314.

dinsdag 3 oktober

Aalst: Nieuwe sluizen in Aalst en Geraardsbergen, projectbezoek en bespreking.
 Amsterdam: Brakke Grond, lezing voor Architectuur-centrum Amsterdam (Arcam).

woensdag 4 oktober

Brussel: Langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid, gegevensverzameling woon-werkverkeer.
 Veurne: OO1002, KA, locatiebezoek met studenten Sint-Lukas.
 Ninove: Presentatie opdrachtformulering OO1001 (bouw nieuwe basisschool Ninove) voor studenten derde kandidatuur Hogeschool St-Lukas Brussel.
 Willebroek: OO1120, bouw nieuwe bruggen ter hoogte van het Zennegat, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
 Brussel: Overleg met afdeling Deconcentratie Huisvesting.
 Brussel: Overleg met Anna Luyten over voorzitterschap studiedag 'Kunst in opdracht'.
 Brussel: Overleg met Tinne van de Ven over opmaak overzichtsfiles projecten Open Oproep.

donderdag 5 oktober

Amsterdam: Studiedag, voorstelling 'Nesciobrug' door ABT (bouwkundig adviesbureau).
 Mechelen: Studiedag 'Kunst in de publieke ruimte' met persvoorstelling publicatie 'Kunst in opdracht 1999–2005'.
 Mechelen: Overleg met onderzoekers KHMechelen over interieur scholenbouw.

vrijdag 6 oktober

Brasschaat: Overleg met technische dienst en CBS over PPS procedure Kazerne.
 Kasterlee: Stedenbouwkundige studie verkeerscomplex Geel-West en nieuwe weg Geel Kasterlee (N19), klankbordgroep Geel-Kasterlee.
 Antwerpen: Overleg met Marc Santens over jaarverslag 2005.

maandag 9 oktober

Brussel: Plandag team.
 Brussel: Verkennend onderzoek sociale huisvesting, stuurgroepoverleg met het onderzoeksteam.

dinsdag 10 oktober

Oostende/Sint-Niklaas: Video-opnames KA1/MS Oostende en MPI/SBSO Sint-Niklaas.
 Brussel: Spoorbruggen Lommel 'Kristalpark', vergade-

ring voor voorafgaand advies.
 Borgerhout: OO1209, waterbouwkundig labo, inhoudelijke bespreking voor opmaak projectdossier.
 Antwerpen: OO1202, studieopdracht voor de renovatie van een loods en de nieuwbouw van een sporthal op de site Spoor Noord Antwerpen, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
 Den Haag: Studiedag 'PPS en scholenbouw' in het nieuwe Montaignelyceum.
 Borgerhout: OO1209, waterbouwkundig labo, inhoudelijke bespreking voor opmaak projectdossier.
 Bocholt: Nieuwe brug aan sluis 18, opmaak advies.
 Antwerpen: Overleg met TVSAM en BAM over ontwerp Noorderlaanbrug.
 Brussel: Overleg met Tim Peters, UGent.
 Brussel: Overleg met Stijn over rapport 'Groenmetropool' (landschapsproject Nederland, Duitsland en Vlaanderen).

woensdag 11 oktober

Brussel: Overleg met minister Anciaux.
 Lummen: Overleg met ingenieur Paul Meekels (dienst Bruggenbeheer, afdeling Betonstructuur) en Daniëlla Houben (Mobiliteit en Openbare Werken) over verkeerscomplex Lummen (met Ruben).
 Lummen: Overleg met Paul Meekels en Daniëlla Houben over verkeerscomplex Lummen.
 Brussel: Overleg over agrarische architectuur.
 Brussel: Overleg met Ludo De Schrijver over opstarten kunstproject voor de Hoge Rielen in Kasterlee.
 Amsterdam: Draaidag video-opnames 'School maken' in 'De Eilanden', interview Hertzberger en 'Montessoricollege Oost'.
 Brussel: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, indiening kandidaturen voor studieopdracht 'ruimtelijke context'.
 Pepingen: Werkgroep Kasteel Ter Rijst.

donderdag 12 oktober

Anderlecht: Symposium agro-industrie over kwaliteitsvolle agrarische architectuur.
 Sint-Truiden/Outgaarden: Video-opnames BSBO Sint-Truiden en Basisschool Outgaarden.
 Antwerpen: Overleg met Afdeling Gebouwen en mensen van Loodswezen over mogelijkheden voor gebouw Loodswezen Tavernierkaai.
 Leuven: OO1207, park 'Belle Vue' Martelarenlaan, inhoudelijke bespreking voor opmaak projectdossier.
 Anderlecht: Symposium agro-industrie over kwaliteitsvolle agrarische architectuur.

vrijdag 13 oktober

Venetië: Debat 'Groenmetropool' Biennale Venetië.
 Brussel: Overleg met Rijksarchief over goedkeuring documentbeheersplan team Vlaams Bouwmeester
 Brussel: Werkgroep Ontwerp-Bouw-Onderhoud (OBO) Vlaams Administratief Centrum (VAC).

Voortrajecten, bezoek Birkenau – Auschwitz

maandag 16 oktober

Koekelare/Beernem: Video-opnames BO 'De Regen-boog' Koekelare en passiefschool 'De Zande' in jeugdin-stelling Beernem.

Brussel: Overleg met Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) over domein 'Teunenberg' in Olen.

Brussel: Overleg met Stefaan Pottie over de kunstop-drachten in Rekem en Geel.

Brussel: OO1208, 'Maaseik stad aan de Maas', voorbe-reiding selectie.

Brussel: Stuurgroep Vlaamse Adminsitratieve Centra.

Brussel: Deelname jury 'Ruimtelijke Planningsprijs 2006'.

Antwerpen: Overleg met Jan Severyns (Afdeling Gebouwen) over een eventuele kunstopracht voor de nieuwe huisvesting van de administratie op het Kievit-plein.

Brussel: Overleg met kabinet minister Fientje Moer-man (Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel) over Plantentuin Meise.

dinsdag 17 oktober

Brussel: Overleg met Stefan Devoldere (A+), afspraken over artikel crematorium Holsbeek.

Kortrijk/Tielt: Video-opnames Freinetschool Marke en BO 'De Vlinder' in Tielt.

Brussel: 'Monument onder Dak', overleg met agent-schap RO Vlaanderen en Onroerend Erfgoed. Brussel: Overleg met afdeling Real Estate De Post over planning Open Oproep Postsite Aalst.

Antwerpen: BAM, slotoverleg.

Gent: Overleg met directie over verbouwing RVT 'Avondvrede'.

woensdag 18 oktober

Brussel: Langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaam-se overheid, gegevensverzameling woon-werkverkeer.

Amsterdam: 'BOOST!'. Manifestatie voor publiek op-drachtgeverschap door Architectuur Lokaal Nederland.

Brussel: Verkennend onderzoek sociale huisvesting, presentatie rapport 'Sociale huisvesting in Vlaanderen'.

Willebroek: OO1120, bouw nieuwe bruggen ter hoogte van het Zennegat, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

Antwerpen: Stuurgroepvergadering ontwerp Katten-dijksluis.

Hasselt: OO1217, nieuwbouw Provinciale Hogeschool Limburg, eerste locatiebezoek met projectleider.

Brasschaat: 'Scheldelandschapspark: spoor naar de toekomst'.

Helsinki: Europees Forum, internationaal congres over architectuurbeleid (tot 21 oktober).

Brussel: Deelname directiecomité.

Brussel: Bespreking draaiboek symposium 'School maken' met Sofie.

donderdag 19 oktober

Sint-Joost-ten-Node/Brussel: Video-opnames 'Sint-Joost-aan-Zee' in Sint-Joost-te-Node en 'Klavertje Vier' in Brussel.

Amsterdam: Bezoek met Architectuur Lokaal van pro-jecten Zorgboulevards en RVT's.

Brussel: Vergadering ruimtelijke visievorming RO vak Vilvoorde-Zaventem.

Deurne: Bezoek met Marc Santens en Piet Coessens aan de Braemblokken te Deurne om de mogelijkheden van kunst in opdracht te onderzoeken.

Brussel: Locatie bezoek aan 'Klavertje Vier' met archi-tect Marc Belderbos.

Leuven: Centrale werkplaatsen, eerste briefing.

Antwerpen: Overleg kunst in opdracht voor het Athe-neum Antwerpen.

Brussel: Overleg met Jan Vercruysse over kunstop-dracht in Gent.

vrijdag 20 oktober

Vorselaar/Dendermonde: Video-opnames KHK in Vorse-laar en KTA in Dendermonde.

Genk: bezoek Sledderlo met Marcel en Ivo Carlens (hoofd technische dienst).

Opglabbeek: OO1104, bouw van een gemeenschapscen-trum als onderdeel van en geïntegreerd in een visie op het masterplan centrumversterking, jury, presentatie en gunningsoverleg.

Brasschaat: OO1106, beeldkwaliteitplan 'Pendennis Castle', locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

Brussel: Werkgroep OBO VAC.

zaterdag 21 oktober

Brugge: Jury selectie projecten voor publicatie over Kwaliteitsvolle bedrijfsgebouwen in West-Vlaanderen.

maandag 23 oktober

Brussel: Dossierbespreking met Peter de Backer (We-gen en Verkeer Oost-Vlaanderen).

Brussel: Bespreking dossiers met teamleden.

Brussel: Intern overleg Koninklijk Paleis Meir.

Brussel: OO1208, 'Maaseik stad aan de Maas', selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

Brussel: Overleg met Koen Broos over foto's Beleids-nota.

Internationale Prijsvraag Zeeland-Vlaanderen.

Brussel: Reflectiekamer Vlaams Bouwmeester.

dinsdag 24 oktober

Gent: Overleg met professor Rik Pinxten en docent Guy Chatel (UGent) over 'Studenten helpen scholen'.

Roeselare: Bespreking dossiers Buro II.

Brussel: Zwart punt Lier R16-N14, voorafgaand overleg met TV3V.

Brussel: 'Monnaie House', overleg met Afdeling Gebou-wen, Ann Steenwinckel (kabinet Pascal Smet, Brussels

Kwaliteitskamers en werkgroepen

Kwaliteit in praktijk

Ook na de beslissing over een ontwerp en de keuze voor een ontwerper, blijft de nood aan advies en ondersteuning groot. Om de kwaliteit van projecten ook in de uitvoerfase te waarborgen, maken de teamleden deel uit van tal van reflectie- en kwaliteitskamers, stuur- en werkgroepen. De eerste heeft een adviserende functie, de tweede gaat daadwerkelijke over de kwaliteit en de laatste stuurt mee de werkzaamheden op het terrein. Omdat de vraag naar begeleiding groter is dan wat het team structureel kan bieden moet de deelname aan een kwaliteitskamer, reflectiekamer of stuurgroep geargumenteed en weloverwogen zijn. In 2006 inventariseerde het team de verschillende engagementen in kwaliteits- en reflectie-kamers en stuurgroepen. In de eerste plaats om een overzicht te bewaren, in de tweede plaats om een nota op te stellen die als toetssteen moet dienen voor huidige en toekomstige engagementen. De nota is niet bepalend, wel richtinggevend. Zo zijn projecten met een bovenlokaal belang bijvoorbeeld te verkiezen boven initiatieven met enkel een lokale impact, tenzij het een pilootproject is dat het teamlid kennis en ervaring aanreikt die nuttig is voor toekomstige projecten. Uiteindelijk draait het hierom: is het engagement in verhouding met de meerwaarde? Dit heeft in de eerste plaats met efficiëntie te maken. Betrokkenheid bij een kwaliteitskamer of een andere werkgroep mag niet zo maar een erfenis zijn uit het verleden. Het moet zinvol zijn.

In totaal zetelde het team Vlaams Bouwmeester in 2006 in zes kwaliteitskamers, waarvan die van de Oosterweelverbinding de bekendste is. Het bestaan van deze kwaliteitskamer is doorslaggevend geweest voor het uiteindelijke ontwerp. Niet minder essentieel is de rol die de kwaliteitskamer Gent-Sint-Pieter speelt in de heraanleg van de Gentse stationsomgeving of de kwaliteitskamer Vilvoorde Watersite bij de herbestemming en invulling van de kanaalzone in Vilvoorde. De kwaliteitskamer Schedelandschapspark toetst projecten voor de toekenning van het label 'Schedelandschapspark' en de provinciale kwaliteitskamer West-Vlaanderen geeft dan weer advies over publieke projecten in een plattelandsomgeving die Europese of provinciale steun genieten.

Een ander geval is de kwaliteitskamer Bonheiden. Met de vestiging van het administratieve centrum en de integratie van diensten zoals politie en bibliotheek bij 't Blikveld, vindt er een ruimtelijke verschuiving plaats van de openbare functies in de gemeente. Er werd een beeldkwaliteitsplan ontwikkeld waarbij Bonheiden voor de minst conventionele maar wel de meest kwalitatieve aanpak koos. De kwaliteitskamer waakt erover dat deze keuze tot het einde wordt volgehouden. De werkgroepen waaraan het team deelneemt, vallen op door hun verscheidenheid. Sommigen zijn verbonden aan een specifieke site of een afgebakend project, zoals de werkgroep Euroshopping in Mechelen die de herbestemming van het leegstaand pand tussen de Leermarkt, Muntstraat, Huidevetterstraat en Blaasbalgstraat bekijkt of de werkgroep Nieuw-Sledderlo, waarbij gezocht wordt hoe Oud en Nieuw-Sledderlo kunnen versmelten tot een 'Groot' Sledderlo. Andere werkgroepen buigen zich dan weer over meer algemene thema's, zoals de erelonen, de herbestemming van religieus erfgoed of de culturele percentregeling bij kunst in opdracht. De stuurgroepen variëren van de stuurgroep die de verhuis naar het Boudewijngebouw

minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Taxi's), gebruikers bibliotheek over mogelijke ontwerpers verbouwing bibliotheek.
Gent: Overleg met Professor Rik Pinxten en docent Guy Chatel (UGent) over 'Studenten helpen scholen'.
Gent: Voorstelling 'Jaarboek stedenbouw en ruimtelijke planning'.

woensdag 25 oktober

Antwerpen: Overleg met kernteam ISOCARP congres.
Brussel: 'Monument onder Dak', overleg met Agentschap RO Vlaanderen en Onroerend Erfgoed
Mechelen: OO1213, renovatie van een woning en herbestemming tot districtgebouw, locatiebezoek en overleg met de gebruikers en de afgevaardigde van de bouwheer.
Bonheiden: Beeldkwaliteitplan Rijmenam, jury.

donderdag 26 oktober

Rijkevorsel: Overleg met shm over sociaal woningbouwproject.
Antwerpen: Werkgroepvergadering ontwerp Noorderlaanbrug.
Brussel: Overleg met Design Vlaanderen over ontwerp-wedstrijd schoolmeubel.
Brussel: Selectieprocedure restauratie lustpaviljoen van Kasteel Gaasbeek met Afdeling Gebouwen.
Mechelen: Stadsproject 'Euroshopping'.

vrijdag 27 oktober

Brussel: Intern overleg over resultaten onderzoek erelonen.
Antwerpen: OO1207, voetgangers- en fietsbrug Spoor Noord, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Overleg met Christian Caestecker (Administrateur-generaal) over vormingsinitiatief ingenieurs Administratie.
Antwerpen: Stuurgroep Koninklijk Paleis Meir.
Brussel: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, jury studieopdracht 'ruimtelijke context'.
Kortrijk: Projectdag AROHM.
Brussel: Overleg met Koen Broos over foto's Beleidsnota.

maandag 30 oktober

Beveren: OO1117, landschapsplan voor de inrichting van de omgeving van Kallo, terreinbezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.

dinsdag 31 oktober

Brussel: OO1112, studieopdracht voor de nieuwbouw van een zwembad in Hasselt, voorbereiding selectie.
Brussel: Werkgroep OBO VAC.

November

maandag 6 november

Brussel: Groot team.
Sint-Amands: Vlaanderen Bouwt vzw, bezoek aan generaliseerde projecten met Wivina De Meester.
Brasschaat: OO1106 beeldkwaliteitplan 'Pendennis Castle', locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Gent: Overleg ICC over symposium 'School maken'.
Brussel: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, bespreking gunning van de studieopdracht 'ruimtelijke context'.
Brussel: Selectie op basis van cv's van sollicitanten die uitgenodigd worden voor mondelinge proef voor nieuwe medewerkers met competentiedomeinen 'erfgoed' en 'scholenbouw'.
Herdersem: Verbouwing van oud klooster tot serviceflats, overleg met directie en raad van beheer RVT
Denderdorp over praktische afspraken voor inschrijving Open Oproep.
Brussel: OO1112, studieopdracht voor de nieuwbouw van een zwembad in Hasselt, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

dinsdag 7 november

Lummen: Overleg met Paul Meekels en Daniëlla Houben over bestek verkeerscomplex Lummen (met Ruben).
Lummen: Overleg met Paul Meekels en Daniëlla Houben over bestek verkeerscomplex Lummen.
Brussel: Overleg met Linda over nota 'Deconcentratie huisvesting'.
Leuven: OO1110, restauratie en herbestemming tot jeugdcentrum, van de beschermde hal 9 op de voormalige Centrale Werkplaatsen, overleg dossier en locatiebezoek met betrokken diensten.
Brussel: Evaluatie inzending offertes voor website 2.0.
Antwerpen: OO1202, studieopdracht voor de renovatie van een loods en de nieuwbouw van een sporthal op de site Spoor Noord Antwerpen, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

woensdag 8 november

Hasselt: Overleg met Regie der Gebouwen over brandweerkazerne.
Beveren: OO1116, landschapsplan voor de inrichting van Prosperpolder, terreinbezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Mol: Overleg met verantwoordelijke gebouwen VITO over bouw nieuw labo.
Kortrijk: Opening nieuwe campus Hogeschool West-Vlaanderen.
Wachtebeke: Informele gemeenteraad over dossier dorpskernvernieuwing.

donderdag 9 november

Brussel: OO1204, studieopdracht voor de nieuwbouw

coördineert, over de stuurgroepen van grote infrastructuurwerken als de N19 tussen Geel en Kasterlee of de afrit Geel Punt op de E313, tot de stuurgroep multifunctionele voetbalstadia of de stuurgroep bouwkundig erfgoed Stad Oostende.

Agrarische architectuur
Foto Jan Kempenaers

van een muziekacademie in Dilbeek, voorbereiding selectie.
Brussel: Studienamiddag 'PPS en scholenbouw' door Confederatie Bouw.
Willebroek: Stuurgroep Scheldebrug.
Kortrijk: Overleg met Facility Management over nieuw politiegebouw.

vrijdag 10 november

Kasterlee: Werkgroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
Brussel: OO1119, masterplan Scheldekaaien, indiening projecten.
Antwerpen: Werkgroepvergadering ruimtelijke kwaliteit Noorderlaanbrug (BAM).

maandag 13 november

Brussel: Directiecomité Bestuurszaken over 'visie-missie-waarden'.
Brussel: OO1204, studieopdracht voor de nieuwbouw van een muziekacademie in Dilbeek, voorbereiding selectie.
Brussel: OO1217, project nieuwbouw Provinciale Hogeschool Limburg, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Lunchafpraak met Dhr. Lindeman (jurist) rond 'Praktijkdag RO'.
Merelbeke/Wachtebeke: Terreinbezoek Wachtebeke en Merelbeke als voorbereiding van Open Oproep.
Brussel: Eerste overleg met Bloso.
Beveren: OO1117, landschapsplan voor de inrichting van de omgeving van Kallo, terreinbezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Overleg met pr-bureau Leads over voorbereiding perslunch symposium 'School maken'.
Brussel: Bestuursraad Vai.

dinsdag 14 november

Brussel: Vervolg onderhandelingen over offerte website.
Brussel: Onderhandelingen over website 2.0.
Brussel: OO1204, studieopdracht voor de nieuwbouw van een muziekacademie in Dilbeek, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Deelname coördinatiegroep organisatie Europees Forum.
Brussel: Werkgroep OBO VAC.
Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.

woensdag 15 november

Antwerpen: Studiedag Gazet van Antwerpen 'Hoogbouw in de stad'.

donderdag 16 november

Turnhout: 'Dag van de stedenbouw', praktijkdag ruimtelijke ordening 2006.
Hasselt: OO1112, studieopdracht voor de nieuwbouw

van een zwembad in Hasselt, overleg met bouwheer over projectdossier.
Brussel: Overleg met Chantal Pattyn over presentatie symposium 'School Maken'.
Turnhout: Warande, lezing over 'Kwaliteitsbewaking bij projecten' voor VVSG.
Gent: OO1201, restauratie Boekentoren, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Mechelen: Stadsproject 'Euroshopping'.

vrijdag 17 november

Brussel: Overleg met Johan Colpaert (Fedagrim) en Tania over selectie constructeurs agrarische architectuur.
Brussel: Overleg met Johan Colpaert (Fedagrim) en Linda over selectie constructeurs agrarische architectuur.
Brussel: Overleg met kunstenaars Franciska Lambrechts over kunstopdracht voor inhaaloperatie scholenbouw.
Antwerpen: Werkgroep uitvoering masterplan domein de Hoge Rielen.
Brussel: Studiedag 'Stations en intermodaliteit'.
Brussel: Overleg met Afdeling Betonstructuren over Brug 4 in Arendonk over het kanaal Dessel-Schoten.
Mechelen: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, start studieopdracht 'ruimtelijke context' met werkgroep.

zondag 19 november

Gent: Try-out techniek ICC en diner met sprekers symposium 'School maken'.

maandag 20 november

Gent: Symposium 'School maken'.
Beveren: OO1116, landschapsplan voor de inrichting van Prosperpolder, terreinbezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

dinsdag 21 november

Brussel: Intake vacature artistiek adviseur met Hilde Depaepe.
Brussel: 'Monnaie House', overleg met Brusselse hoofdstedelijke bibliotheek.
Antwerpen: OO1119, masterplan Scheldekaaien, jury en presentatie.
Brussel: Stuurgroep verhuis naar Boudewijngebouw.

woensdag 22 november

Brussel: Overleg met Lynn Ponnelle ivm. thesis over stadsvernieuwingprojecten.
Antwerpen: OO1207, voetgangers- en fietsbrug Spoor Noord, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.

donderdag 23 november

Antwerpen: Overlegontwerp Noorderlaanbrug.
Hasselt: Studiedag 'PPS en Toerisme'.
Brussel: Eindinterviews selectie vacature 'erfgoed'.

Kunst

Over nu en morgen

Met de publicatie van het boek 'Kunst in opdracht, 1999-2005' maakte de kunstcel een stand van zaken op van haar werkzaamheden en ervaringen sinds ze in 1999 bij het team Vlaams Bouwmeester kwam. Het boek bundelt 77 kunstwerken – de meeste gerealiseerd, andere nog in uitvoering – en schetst zo een indringend overzicht van het effect van een gerichte aanpak van kunst in opdracht. Hoewel het decreet op kunstintegratie twintig jaar geleden gestemd en goedgekeurd werd, duurde het tot het aantreden van de eerste Vlaams Bouwmeester voor er ook een effectief beleid gevoerd werd. Tot dan was de aanwezigheid of inpassing van kunst in en rond gebouwen vooral het resultaat van individuele initiatieven. In 1989 mocht Roger Raveel het Zeewezengebouw in Oostende onder handen nemen; in 1995 zorgde de Commissie Integratie Kunstwerken voor de eerste consequente toepassing door werken van 21 Vlaamse hedendaagse kunstenaars te plaatsen in het Vlaams parlement. Het was Wivina Demeester die in 1998 de cel kunstintegratie in het leven riep. Eerder door toeval dan door een bewuste beleidskeuze vond die cel in 1999 onderdak bij de Vlaams Bouwmeester. Ze werd omgedoopt tot kunstcel en kunstintegratie heette vanaf nu exacter kunst in opdracht. Met de hedendaagse kunst als levend referentiekader zou de kunstcel systematisch de interactie tussen kunst en architectuur en zijn omgeving stimuleren. De praktijk toonde aan dat de integratie in het team Vlaams Bouwmeester een gelukkige keuze was. De aanleiding van kunst in opdracht is altijd een architectuurproject en door mee aan de bron te zitten is het evident dat kunst een plaats krijgt in het gesprek met de opdrachtgever. Net als de bouwmeester opteert de kunstcel voor de positieve aanpak. Het decreet voorziet dan wel dat een percentage van de bouwkost van een overheidsgebouw aan kunst moet besteed worden, het afdwingen van deze regel zou op termijn nefast zijn voor de kunst. Een gemotiveerde bouwheer is bereid om in dialoog te gaan met de kunstenaar en dat is essentieel voor de artistieke waarde van het uiteindelijke resultaat. Kwaliteit komt voor kwantiteit. Een eerste effect van het structureel verankeren van kunst in opdracht is dat bouwheren zich niet langer a priori afwachtend of zelfs afstandelijk opstellen tegenover het idee van kunst.

‘Hadden we het decreet naar de letter toegepast, dan waren bepaalde kunstwerken nooit gerealiseerd.’
–Katrien Laenen, coördinator kunstcel

Het boek mocht niet alleen een inventaris zijn. Het moest toekomstige bouwheren ook een bibliotheek aan voorbeeldprojecten bieden. Even vaak als de vraag: 'Hoe pak je dat aan, kunst in opdracht?' krijgt de kunstcel de vraag: 'Toon ons wat kan.' Tijdens de studiedag 'Kunst in opdracht' in de Lamotsite in Mechelen, waarop het boek werd voorgesteld, kregen deze vragen een heel concreet antwoord door de verhalen van de verschillende actoren van een kunstproject. Elk vanuit hun invalshoek belichtten ze de realiteit van kunst in opdracht. Voor de kunstcel was de samenstelling van het boek eveneens een moment om stil te staan bij het decreet zelf. Door het in praktijk te brengen, komen ook de tekortkomingen en beperkingen aan de oppervlakte. Het decreet heeft het bijvoorbeeld heel expliciet over het fysiek

vrijdag 24 november

Mechelen: Studiedag 'Bouwblokinventarisatie'.
Brussel: Kastelen van de Vlaamse overheid, aanvullende informatie ruimtelijke situatie.
Brussel: Eindinterviews twee vacatures 'scholenbouw'.
Brussel: Overleg vormgeving Beleidsnota Bouwmeester.

zondag 26 november

Groningen: Studiebezoek aan brede scholen in Nederland met de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement (tot 28 november).

maandag 27 november

Gent: Gentse Kanaalzone, terreinbezoek met VLM en provincie Oost-Vlaanderen.
Brussel: Presentatie 'Voor een dienstbare infrastructuur' Wegen en Verkeer Oost-Vlaanderen.
Geel: Overleg in OPZ over kunstproject van Kris Vleeschouwer.
Brussel: Overleg met Niels Donckers over foto's voor de publicatie 'Kunst en rotondes'.

dinsdag 28 november

Brussel: Infosessie invoering Vlimpers.
Brussel: Onderzoek erelonen, overleg met vertegenwoordigers van Koninklijke Vlaamse Ingenieursvereniging (KVIV), Organisatie van Raadgevende Ingenieurs, Engineering- en Consultancybureaus (ORI), Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning (VRP) en de Belgische Vereniging van de Landschapsarchitecten (BVTI).
Brussel: Startvergadering atelier 'Projet Urbain'.
Brussel: Overleg met kunstenares Franciska Lambrechts over een kunstopdracht voor de inhaaloperatie scholenbouw
Bonheiden: Kwaliteitskamer, opmaak beeldkwaliteitsplan voor gemeentecentrum, bespreking deelfasen en projecten.

woensdag 29 november

Brussel: Langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid, gegevensverzameling woon-werkverkeer.
Brussel: Overleg met Freek Persyn van 51N4E over de aanpak van kunst in opdracht bij een project uit Open Oproep.
Veurne: OO1002, nieuwbouw KA Veurne, overleg met monumentenzorg.
Brussel: Overleg vormgeving Beleidsnota Bouwmeester.
Maaseik: OO1208, 'Maaseik stad aan de Maas', locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: Overleg met November, vormgevers beleidsnota en nieuwjaarskaart.
Willebroek: Klankbordgroep Scheldebrug.

donderdag 30 november

Oudenaarde: Overleg met stedenbouwkundige en secretaris over stedelijke ontwikkelingen De Ham. Gent:

Overleg met directie Veneco over nieuw bedrijventerrein. Brussel: 'PFI in Education: Latest Developments in Belgium'.
Brussel: Werkgroep informatiebeheer BZ & FB.
Mol: Studienamiddag 'Publieke ruimte' door Steunpunt Straten.
Brussel: Overleg met kunstenares Franciska Lambrechts over kunstopdracht voor inhaaloperatie scholenbouw.
Bonheiden: Kwaliteitskamer, opmaak beeldkwaliteitsplan voor gemeentecentrum, bespreking deelfasen en projecten
Brussel: OO1105, masterplan Zoo Antwerpen, indiening projecten.
Brussel: Briefing van Davina Dujardin, nieuwe medewerker kabinet minister-president Leterme over agrarische architectuur.
Brussel: Intern overleg met Linda over 'Monument onder Dak'.
Brussel: Commissievergadering voor kunst in de sociale huisvestingsmaatschappijen van het Brussels Gewest, bespreking van de aanpak van de kunstopdrachten van het voorbije werkjaar.
Brussel: Studienamiddag 'PFI in Flanders'.
Brussel: OO1207, park belle Vue Martelarenlaan Leuven, voorbereiding selectie.

December

vrijdag 1 december

Genk: OO1115, aanleg mijnplein aan de oude steenkoolmijn C-mine, presentatie.
Brussel: Restauratie lustpaviljoen Kasteel van Gaasbeek, beoordeling offertes met Afdeling Gebouwen.
Brussel: Werkgroep OBO – VAC.

maandag 4 december

Brussel: Groot team.
Tremelo: OO1211, bouw van bejaardenwoningen op de site 'den Boomgaard' in Baal, voorselectie.
Brussel: Overleg met VAI over studiereis London scholenbouw.
Brussel: OO1207, park Belle Vue Martelarenlaan Leuven, selectie van de ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Bijkomend selectiegesprek met twee kandidaten vacature 'erfgoed'.
Brussel: Bijkomend selectiegesprek met twee kandidaten vacature 'erfgoed'.

dinsdag 5 december

Balen: Overleg met OCMW over bouw nieuw RVT.
Brussel: Kabinet minister-president Leterme, overleg over oefening agrarische architectuur.

ingrijpen van een kunstwerk in een gebouw en benadert kunst vanuit een klassieke opdeling. De hedendaagse kunst is een amalgaam van mixed media en cross-overs. Kunstenaars hanteren video, geluidsinstallaties of teksten om een gebouw of een plek te tekenen. Zo schreef Josse De Pauw een tekst over het schooltje van Gaasbeek naar aanleiding van de renovatie tot woordcentrum. In principe is er voor deze acties geen plaats in het decreet. Net zomin heeft het decreet oog voor de uitbreiding van de architecturale werkelijkheid naar infrastructuur en landschap. Ook de financiering van kunst in opdracht is misschien aan een verfijning of herziening toe. Nu bepaalt elk afzonderlijk bouwproject het budget voor kunst. Om een doorgedreven beleid te voeren, kan het aangewezen zijn om een percentage van het globale jaarlijkse bouwbudget voor kunst te reserveren.

‘De kritiek luidt wel eens dat je ofwel te maken krijgt met goede kunst in slechte architectuur, ofwel met goede architectuur zonder een evenwaardige artistieke ingreep.’
–Richard Venlet, kunstenaar, in ‘Kunst in opdracht, 1999–2005

De kunstcel heeft er altijd naar gestreefd om kunst en architectuur niet als concurrenten te zien, maar als evenwaardige partners. Dialoog en communicatie is hierbij onontbeerlijk. De taak van de kunstcel eindigt niet bij het aanwijzen van een kunstenaar en de goedkeuring van een project. Tussen de lancering van het eerste idee en de realisatie ervan liggen soms jaren. Jaren waarin het oorspronkelijke idee evolueert en wijzigt en waarin er voortdurend overleg nodig is tussen kunstenaar, architect en opdrachtgever. In die communicatie treedt de kunstcel als neutrale derde of als noodzakelijke tolk op. Opdrachten hebben soms een herformulering nodig, een kunstproject moet opnieuw opgestart worden of de procedure moet onderzocht. De weg naar kunst in opdracht is zelden rechtlijnig en zigzagt tussen de verschillende partijen. Dit was bijvoorbeeld het geval voor het sluiscomplex in Evergem of het muziekcentrum Nijdrop in Opwijk, of nog voor de bibliotheek van Dendermonde. Telkens gaat het om een aftasten van grenzen en mogelijkheden. De opvolging en de nazorg van projecten is minstens even belangrijk als de opstart ervan. De realiteit van een kunstwerk in de publieke ruimte is dat het onderhoud nodig heeft. In 2006 bemiddelde de kunstcel tussen opdrachtgever en kunstenaar met het oog op de herstelling van de werken van Michael Van den Abele in het huis van de Vlaamse Vertegenwoordiging in Parijs en de knalroze, gestrande kano met Indiaan van Sven 't Jolle aan de jeugdherberg ‘t Schipken’ in Geraardsbergen.

woensdag 6 december

Etterbeek: OO1222, nieuwbouw kleuterschool 't Beekje', locatiebezoek.
 Brussel: Overleg met Jan Kempnaers over foto's Open Oproep.
 Antwerpen: Stuurgroepvergadering ontwerp Kattendijksluis.
 Antwerpen: Presentatie voorstel Wim Cuyvers voor kunstopdracht in het Atheneum Antwerpen.
 Etterbeek: OO1222, nieuwbouw kleuterschool 't Beekje', locatiebezoek.
 Brussel: Startvergadering onderzoeksopdracht VAC Brugge.

donderdag 7 december

Temse: OO1218, nieuwbouw basisschool 'De Vierklaver', locatiebezoek.
 Oudenaarde: Overleg met stedenbouwkundige en stadssecretaris over stadsvernieuwingsproject 'De Nieuwe Leie'.
 Brussel: Maandelijks overleg met Afdeling Gebouwen.
 Temse: OO1218, nieuwbouw basisschool 'De Vierklaver', locatiebezoek.
 Antwerpen: OO1105, masterplan Zoo Antwerpen, jury en presentatie.
 Brussel: Overleg met Davy Penasse over geldvoor-schotten.
 Halle: OO1224, nieuwbouw basisschool 'De Zilverberk', locatiebezoek.
 Antwerpen: OO1204, renovatie van de kerk Sint-Anna-ten-Drieën op Antwerpen Linkeroever, vergadering met de bouwheer.

vrijdag 8 december

Turnhout: Jury ontwerp Grote Markt.
 Grobbendonk: OO110, bouw van een sociaal woningbouwproject, jury, presentatie en gunningsoverleg.
 Brussel: Vergadering Open Oproep masterplan bruggen Albertkanaal.
 Gent: Studiedag 'Leaderlijk platteland'.
 Brussel: Uitbreiding Vlaams- Nederlands huis 'de Buren', toelichting concept interieur door ontwerpster Petra Blaisse.

maandag 11 december

Brussel: Voorbereiding briefing met afdeling Real Estate van De Post.
 Brussel: Advies brug over de Zuid-Willemsvaart in Bree.
 Antwerpen: Voorbereidend gesprek met architect Vincent Van Duysen over een kunstopdracht voor de jeugdherberg in Antwerpen.
 Brussel: Overleg met minister Bourgeois.
 Brussel: Overleg met Christian Kieckens en de heer Dusault (stedenbouwkundige van de stad Aalst) over de stationsomgeving in Aalst.
 Brussel: Overleg over bestek inrichting nieuwe kantoren

in Boudewijngebouw.

Brussel: Overleg met Adinda Van Geystelen over kunst in opdracht bij sociale huisvesting Asse en Nijdrop.
 Brussel: Overleg met minister Bourgeois.

dinsdag 12 december

Brussel: Overleg met Katrien Vandermarliere en Roeland Dudal over studiereis 'Scholenbouw' Londen.
 Wetteren: Studiedag 'Publieke ruimte in het openbaar domein'.
 Brussel: Bespreking offertes voor landschapsstudie restruimten.
 Brussel: Overleg met Tim Lonneux (Agentschap Infra-structuur) over structurele samenwerking.
 Brussel: Overleg met VAI over studiereis Londen scholenbouw.

woensdag 13 december

Brussel: Voorbereiding Open Oproep 13 (OO13).
 Knokke: Jurycommissie bouw van een nieuw ziekenhuis in Knokke-Heist.
 Bergen Op Zoom: 'Deltadag', studiedag over de Schelde-delta.
 Geel: OPZ, presentaties en selectie kunstenaar voor kunstopdracht renovatie afdeling Rehabilitatie.
 Rijmenam: Beeldkwaliteitplan, presentatie door ontwerpers nav bijkomende vraagstelling.
 Antwerpen: Werkgroep nieuwe campus Hogeschool Antwerpen.
 Antwerpen: Afscheidsreceptie van René Daniëls, uit-tredend stadsbouwmeester Antwerpen.

donderdag 14 december

Brussel: Directiecomité Bestuurszaken.
 Wervik: Voorbereiding dossier Open Oproep 'De Wijzer' met De Witte Berken.
 Leuven: Bespreking en opvolging kunstopdracht van Ives Maes voor het kunstwerk in het besturingsgebouw Dijlevallei.
 Brussel: Herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum, bespreking met onderzoeksteam 'ruimtelijke context'.
 Mechelen: Stadsproject 'Euroshopping'.
 Brussel: Selectiegesprekken vervanging zwangerschapsverlof Karla.
 Brussel: 'Monument onder Dak', overleg met Agentschap RO Vlaanderen en Onroerend Erfgoed.
 Brussel: OO1210, masterplan voor het Vlaams natuurre-servaat 'Hoge Bergen-Ekstergoor' in Beerse, voorberei-ding selectie.

vrijdag 15 december

Brussel: Overleg over bestekken 'Prijs Bouwmeester' en 'Monumentenbeurs'.
 Brussel: Overleg met jurist Vlaamse overheid, afdeling Overheidsopdrachten over procedure Open Opoep.
 Brussel: Overleg met Anne Pauwels (juriste overheids-

Jan Kempnaers, *zonder titel*, 2006
 VDAB, Sint-Niklaas,
 Ontwerp: BOB361

opdrachten) over procedure Open Oproep.
Brussel: startoverleg Macken en Macken over inrichting nieuwe kantoren Vlaams Bouwmeester in Boudewijn-gebouw.
Brussel: Stuurgroep Vlaamse Administratieve Centra.

maandag 18 december

Merelbeke: Overleg met gemeenteraad over dossier masterplan centrum.
Brussel: OO1210, masterplan voor het Vlaams natuur-reservaat 'Hoge Bergen-Ekstergeoor' in Beerse, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: Overleg over website 2.0.
Dilbeek: OO1204, studieopdracht voor de nieuwbouw van een muziekacademie in Dilbeek, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Bonheiden: Kwaliteitskamer, opmaak beeldkwaliteitplan voor gemeentecentrum, bespreking deelfasen en projecten

dinsdag 19 december

Brussel: Selectiegesprekken vervanging zwangerschapsverlof Karla.
Brussel: Overleg met Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonlijke Aangelegenheden (VIPA) (met Linda).
Brussel: Stuurgroep verhuis Boudewijngebouw.
Brussel: Redactievergadering met Peter Wauters voor het themanummer 'Kunst in de publieke ruimte'.
Veurne: OO1002, nieuwbouw KA Veurne, locatiebezoek en eerste briefing van de vijf ontwerpers.
Brugge: Kwaliteitskamer West-Vlaanderen.
Kortrijk: Jury selectie ontwerper politiegebouw.

woensdag 20 december

Brussel: Langetermijn huisvestingsbeleid van de Vlaamse overheid, gegevensverzameling woon-werkverkeer.
Brussel: Overleg over de oefening decentralisatie huisvesting van de Vlaamse administratie.
Brussel: OO1218, nieuwbouw basisschool 'De Vierklaver' in Temse, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Gent: OO1201, restauratie Boekentoren, locatiebezoek en tweede briefing van de vijf ontwerpers.
Brussel: OO1224, nieuwbouw basisschool 'De Zilverberk' in Halle, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.
Brussel: OO1222, nieuwbouw kleuterschool 't Beekje' in Etterbeek, selectie van de vijf ontwerpers met de bouwheer.

donderdag 21 december

Oostende: Selectie onderzoeksteam relatie erfgoed en stadsvernieuwing.
Brugge: Overleg met directie over verbouwing BuSo 'Ravelijn'.
Opglabbeek: OO1104, bouw van een gemeenschapscentrum als onderdeel van en geïntegreerd in een visie

op het masterplan centrumversterking, projectopvolging.
Brussel: Startvergadering website 2.0.
Brussel: Installatievergadering sociaal-economisch forum 'Vlaanderen in Actie'.
Brussel: Werkgroep uitbreiding Vlaams-Nederlands huis 'de Buren'.

vrijdag 22 december

Brussel: lezing Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning (VRP) over 'Alternatieve planningsdiscours'.
Antwerpen: Persconferentie over de Oosterweelverbinding.

woensdag 27 december

Auschwitz/Birkenau: Bezoek van onderzoeksteam, stad Mechelen en externe deskundigen voor herinrichting Kazerne Dossin tot memoriaal, museum en documentatiecentrum (tot 29 december).

Kroonjuwelen, Plantentuin Meise, Herbarium – gebouw
Foto Jan Kempenaers

Projecten 2006

Nr.		
Bouwheer	<i>Selectie</i> <i>Toekenning</i>	Data
Opdracht		
<i>status</i>		
0624		
Afdeling Wegen en Verkeer	<i>Selectie:</i> Samyn en Partners dmvA architecten Castillo de Groote architecten NOX	Publicatie: 13.01.2003 Selectie: 07.09.2004 1ste brief: 24.09.2004 2de brief: 08.10.2004 Gunning: 30.06.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van een sanitair paviljoen op een snelwegparking in Peutie.	<i>Toekenning:</i> GZA+A	
0724		
Gemeente Lennik	<i>Selectie:</i> Frank Delmulle Architecten Atelier Zeinstra van der Pol Maccleanor Lavington Architects TV 35_100	Publicatie: 09.07.2004 Selectie: 01.03.2005 1ste brief: 22.09.2005 2de brief: 06.10.2005 Gunning: 08.03.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van een woordcentrum (theaterzaal) in Lennik	<i>Toekenning:</i> TV LAB / Bureau Bouwtechniek	
0801b		
Afdeling Gesubsidieerde Infrastructuur CV Providentia	<i>Selectie:</i> VBM architecten TV MDMA / Bureau Bouwtechniek / BAS Els Claessens en Tania Vandenbussche Wingender Hovenier Architecten	Publicatie: 11.02.2005 Selectie: 01.06.2005 1ste brief: 30.09.2005 Gunning: 17.01.2006
Volledige studieopdracht voor de opmaak van een masterplan/ beeldkwaliteitsplan1+2), invulling van de publieke ruimte (fase 1+2) en architectuur (fase 1) voor een sociaal woonproject in Asse.	<i>Toekenning:</i> Fris in het Landschap	

0805		
Stad Antwerpen	<i>Selectie:</i> B-architecten KCAP Dial-architects MAP Architectos	Publicatie: 11.02.2005 Selectie: 17.08.2005 1ste brief: 23.11.2005 2de brief: 14.12.2005 Gunning: 10.03.2006
Volledige studieopdracht voor de MAP Architectos geen ontwerp ingediend vormgeving van verschillende culturele centra (opmaak masterplan en project-uitvoering per locatie) in Antwerpen.	<i>Toekenning:</i> Poponcini & Lootens	
0809		
Gemeente Vorselaar	<i>Selectie:</i> TV SORESMA / IPV DELFT / ORCA TV bureau Jan Maenhout / Vectris TV VHS2B (Carl Bellens / Jeroen Scholiers / Bart Schops / Tim Van Herbruggen) TV Artgineering / Urban Platform	Publicatie: 11.02.2005 Selectie: 07.09.2005 1ste brief: 10.10.2005 2de brief: 24.10.2005 Gunning: 24.02.2006
Volledige studieopdracht voor de dorpskernvernieuwing van de gemeente Vorselaar	<i>Toekenning:</i> TV Architectuuratelier Michel De Visscher / Jozef Legrand	
0811		
Gemeente Zedelgem	<i>Selectie:</i> BOB361 architectes SeARCH Technum TV Geert De Groote / Job Floris	Publicatie: 11.02.2005 Selectie: 14.09.2005 1ste brief: 03.10.2005 2de brief: 20.10.2005 Gunning: 06.02.2006
Volledige studieopdracht voor het ontwikkelen van een visie op de verdere invulling en ruimtelijke ontwikkeling van de wijk 'De Schattingbeek' in Zedelgem.	<i>Toekenning:</i> TV Johan Van Reeth / Tom Van Mieghem / MichelDehaene	
0901		
Afdeling Kust	<i>Selectie:</i> TV BAS - Dirk Jaspaert / T.O.P. Office – Luc Del E+W Eggermont TV Zwarts & Jansma architecten/Technum TV 360 / Bas Smets TV Tom Louwette / Station C23	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 13.06.2006 1ste brief: 29.08.2006 2de brief: 14.09.2006
Volledige studieopdracht voor de herbouw van de Jacques Brelsteiger in Zeebrugge.		
<i>selectie lopende</i>		
0902		
Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddel- ing en Beroepsopleiding	<i>Selectie:</i> Driesen-Meersman-Thomaes architecten (s)pace interieurarchitecteur TV Architectenburo Jef Van Oevelen / Ingenieursbureau Constructor BULK architecten	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 24.10.2005 1ste brief: 11.01.2006 2de brief: 27.01.2006 Gunning: 25.04.2006
Volledige studieopdracht voor de renovatie van het opleidingscentrum (straatgevel, inkompartij, lesruimten, installaties) in Antwerpen.	<i>Toekenning:</i> Nero	

0903 Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddel- ing en Beroepsopleiding	<i>Selectie:</i> Verburg Hoogendijk Architecten TV Mys & Bomans / Ars Horti Catteeuw Architectuurpraktijk TV Marc Belderbos / Jan De Cuyper / Robert Mordyck	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 11.10.2005 1ste brief: 10.11.2005 2de brief: 25.11.2005 Gunning: 15.03.2006
Volledige studieopdracht voor het oprichten van een beroepsopleidings- centrum transport (administratief gebouw, opleidingslokalen en stelplaats voor opleidingsvoertuigen) in Menen.	<i>Toekenning:</i> Van Belle & Medina Architects	

0904 Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddel- ing en Beroepsopleiding	<i>Selectie:</i> Conix architecten dmvA architecten TV Filip Burgelman / A2M Sebastian Moreno Vacca TV Lens°Ass / Grontmij Bouw	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 24.10.2005 1ste brief: 11.01.2006 2de brief: 27.01.2006 Gunning: 20.04.2006
Volledige studieopdracht voor de renovatie van het opleidingscentrum (gevels, inkompartij, nutsvoorzieningen en installaties) in Hasselt.	<i>Toekenning:</i> A2O architecten	

0905 Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddel- ing en Beroepsopleiding	<i>Selectie:</i> T'Jonck-Nilis Ingenieur-Architecten A33 architectenvennootschap TV Gerd Cryns / Tom Vercammen TV Hans Verstuyft Architecten / Grontmij Bouw	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 11.10.2005 1ste brief: 10.11.2005 2de brief: 25.11.2005 Gunning: 15.03.2006
Volledige studieopdracht voor de renova- tie van schoolgebouwen en herbestem- ming tot een beroepsopleidingscentrum (gevels, inkom, werkplaatsen, nutsvoor- zieningen en installaties) in Merksem.	<i>Toekenning:</i> Peter Kint architectenvennootschap	

0906 Gemeente Bocholt	<i>Selectie:</i> uapS, Anne Mie Depuydt & Erik Van Daele ssa/xx Planners bvba Polaris architects	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 14.03.2006 1ste brief: 12.04.2006 2de brief: 10.05.2006 Gunning: 11.09.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van een polyvalente zaal en een jeugd- lokaal in Bocholt.	<i>Toekenning:</i> ONO Gert Somers + Jonas Lindekens	

0907 Openmonumentenvereniging Eduard Bressinck	<i>Selectie:</i> Architectenburo Vanhecke & Suls Blond & Roux Architecten Atelier Kempe Thill TV BOB361 / Origin / Daidalos Peutz	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 17.08.2005 1ste brief: 07.09.2005 2de brief: 21.09.2005 Gunning: 13.04.2006
Volledige studieopdracht voor de renova- tie en de restauratie van de Jezuïtenkerk tot multifunctionele ruimte met inbegrip van een nieuwe aanbouw in Lier.	<i>Toekenning:</i> TV Beeck Verwilt Architectenteam	

0909 NV De Scheepvaart	<i>Selectie:</i> TEEMA architecten In uitvoering :mlzd TV BRUT TV Hans Verstuyft Architecten / Grontmij Bouw	Publicatie: 06.05.2005 Selectie: 27.04.2006 1ste brief: 12.05.2006 2de brief: 29.05.2006 Gunning: 23.10.2006
Volledige studieopdracht voor het bouwen van een dienstgebouw met conciërgewoning te Rijkevorsel.	<i>Toekenning:</i> WAW	

1001 Gemeenschapsonderwijs	<i>Selectie:</i> URA In uitvoering 360 Architecten Frencken Scholl Architecten Karel Vandenhende Architectenbureau Praet-Verlinden in Ninove.	Publicatie: 15.07.2005 Selectie: 13.06.2006 1ste brief: 28.08.2006 2de brief: 29.09.2006
Volledige studieopdracht voor het bouwen van een nieuwe basisschool op het hoofddomein ter vervanging van de bestaande school in de Kaaischoolstraat in Ninove.		
<i>selectie lopende</i>		

1002 Gemeenschapsonderwijs	<i>Selectie:</i> ssa/xx Gino Debruyne en Architecten TV Tom van Mieghem / Ghislain Lams TV EXIT architecten Vandendries Capoen architectenbureau	Publicatie: 15.07.2005 Selectie: 12.09.2006 1ste brief: 19.12.2006
Volledige studieopdracht voor de renovatie van het bestaande gebouw en de nieuwe uitbreiding ten behoeve van het KA in Veurne		
<i>Selectie lopende</i>		

1004 Gemeente Meeuwen-Gruitrode OCMW Meeuwen-Gruitrode	<i>Selectie:</i> Living F01 Architectenbureau Praet-Verlinden Egide Meertens Cops architecten	Publicatie: 15.07.2005 Selectie: 18.01.2006 1ste brief: 16.02.2006 2de brief: 10.03.2006 Gunning: 06.07.2006
Volledige studieopdracht voor de verbouwing en uitbreiding van het gemeentehuis tot een administratief centrum voor gemeente en OCMW in Meeuwen-Gruitrode.	<i>Toekenning:</i> Hans Verstuyft Architecten	

1007 Stad Waregem	<i>Selectie:</i> Samyn en Partners Architectenatelier Boud. Rombouts 51N4E TV Planning / Kathy Vanhulle / ARJM Wessel de jonge Architecten	Publicatie: 15.07.2005 Selectie: 16.01.2006 1ste brief: 13.02.2006 2de brief: 21.03.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van een nieuwe stedelijke bibliotheek in Waregem.		
<i>selectie lopende</i>		

1008 Vereniging voor crematoriumbeheer Hofheide	<i>Selectie:</i> Studio Associato Secchi-Viganò BOB361 architectes noA.architecten Claus en Kaan architecten	Publicatie: 15.07.2005 Selectie: 13.12.2005 1ste brief: 10.01.2006 2de brief: 17.01.2006 Gunning: 18.04.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van een crematorium en een afscheidscentum (begraafplaats) in Holsbeek.	<i>Toekenning:</i> TV RCR Aranda Pigem Vilalta arquitectes / Coussée & Goris	

1009 cv Huisvesting Lerende Stad OCMW Antwerpen Stad Antwerpen	<i>Selectie:</i> Stéphane Beel architecten KCAP TV Huiswerk architecten / Atelier JPLX TV Fris in het Landschap / evr-architecten / Werkplaats voor Architectuur	Publicatie: 15.07.2005 Selectie: 26.10.2005 1ste brief: 17.11.2005 2de brief: 01.12.2005 Gunning: 04.04.2006
Volledige studieopdracht voor de opmaak van een stadsontwerp voor de bouw van een kinderdagverblijf, een rust- en verzorgingscentrum met dienstencentrum, 50 sociale woningen voor ouderen en een jongerencentrum, de inrichtingsplannen voor de publieke ruimtes voor het projectgebied en één of meerdere studieopdrachten voor uitvoering van de verschillende deelprojecten voor het projectgebied 'Europark Linkeroever' in Antwerpen.	<i>Toekenning:</i> Technum	

1010 Stad Geraardsbergen	<i>Selectie:</i> PULS_net Van Belle & Medina Architects Bureau voor Stedebouw en Architectuur TV aupS Anne Mie Depuydt & Erik Van Daele /Thierry Kandjee	Publicatie: 15.07.2005 Selectie: 14.12.2005 1ste brief: 31.01.2006 2de brief: 20.02.2006 Gunning: 31.10.2006
Volledige studieopdracht voor de opmaak van een stedenbouwkundig ontwerp voor het gebied Ezelberg -Vooruitzichtstraat in functie van de parkeerproblematiek en de realisatie van gefaseerde woonprojecten in Geraardsbergen.	<i>Toekenning:</i> BUUR cvba	

1101 Gemeente Puurs	<i>Selectie:</i> Samyn en Partners In uitvoering Poponcini & Lootens Guerrilla Office architects Lohmann's Architecture	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 06.04.2006 1ste brief: 14.04.2006 2de brief: 03.05.2006 Gunning: 06.07.2006
De volledige studieopdracht voor de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in Puurs.	<i>Toekenning:</i> Catteeuw Architectuurpraktijk	

1102 Autonoom Gemeentebedrijf Stadsvernieuwing Oostende	<i>Selectie:</i> Gino Debruyne en Architecten Alexander Dierendonck architecten Volt architecten ANA architecten	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 08.05.2006 1ste brief: 08.06.2006 2de brief: 06.07.2006 Gunning: 22.09.2006
De volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject in Oostende.	<i>Toekenning:</i> Architectenbureau Jan Maenhout	

1103 Autonoom Gemeentebedrijf Stadsvernieuwing Oostende		Publicatie: 03.02.2006
De volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject aan de Blauwkasteelstraat in Oostende.		
<i>geannuleerd</i>		

1104 Gemeente Opglabbeek	<i>Selectie:</i> Planners bvb Jeanne Dekkers Architectuur Van Belle & Medina Architects ORG architecten Verdickt & Verdickt architecten	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 04.05.2006 1ste brief: 18.05.2006 2de brief: 29.05.2006
De volledige studieopdracht voor de bouw van een gemeenschapscentrum in Opglabbeek als onderdeel van en geïntegreerd in een visie op het masterplan centrumversterking.		
<i>selectie lopende</i>		

1105 Koninklijke Maatschappij voor Dierenbescherming	<i>Selectie:</i> GZA+A TV Karres en Brands / Land Bruno Mader TV Fondu Landscape Architects / B-Architecten Robbrecht en Daem Architecten	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 15.06.2006 1ste brief: 10.08.2006 2de brief: 30.11.2006
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een deelmasterplan in functie van een uitbreiding van de zoo van Antwerpen (gefaseerde uitvoering) en de realisatie van de eerste fase van dit masterplan.		
<i>selectie lopende</i>		

1106 Gemeente Brasschaat	<i>Selectie:</i> GWM architecten In uitvoering Maxwan architects and urbanists URA Architecturale interventies François & Mot Ponette Poponcini & Lootens	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 11.09.2006 1ste brief: 20.10.2006 2de brief: 06.11.2006
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een RUP, met inbegrip van een beeldkwaliteitsplan, voor het 'Pendennis Castle' in Brasschaat		
<i>selectie lopende</i>		

1107 Sociale Huisvestingsmaatschappij Zonnige Kempen	<i>Selectie:</i> TEEMA architecten ontwerp Kollektief TV Ewoud Saey / Koen Matthys The Naked Architects TV DAS / WESP	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 22.06.2006 1ste brief: 11.08.2006
De volledige studieopdracht voor de bouw van sociale woningen in Grobbendonk.		
<i>selectie lopende</i>		
1108 Stad Izegem	<i>Selectie:</i> (s)pace interieurarchitecteu Marie-José Van hee dmvA architecten TV Axel Ghysaert / Koen Bovée / Benoît Delaey TV Okkerse / Vermeulen / Pauwels / Catteeuw	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 28.06.2006 1ste brief: 21.08.2006 2de brief: 13.09.2006
De volledige studieopdracht voor de renovatie en de restauratie van de 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeiselmuseum voor de stad Izegem		
<i>selectie lopende</i>		
1109 Autonoom Gemeentebedrijf Stadsontwikkeling Leuven		Publicatie: 03.02.2006
De volledige studieopdracht voor restauratie en herbestemming tot bibliotheekfiliaal, gemeenschapscentrum, wijkgezondheidscentrum, horecazaak en overdekte publieke ruimte, van de als monument beschermde hallen 4 en 5 en bijgebouwen op de voormalige Centrale Werkplaatsen in Leuven.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1110 Autonoom Gemeentebedrijf Stadsontwikkeling Leuven		Publicatie: 03.02.2006
De volledige studieopdracht voor restauratie en herbestemming tot jeugdcentrum van de als monument beschermde hal 9 op de voormalige Centrale Werkplaatsen in Leuven.		
<i>selectie lopende</i>		
1111 Gemeente Maasmechelen		Publicatie: 03.02.2006
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een beeldkwaliteitsplan 'Opgrimbie' in Maasmechelen.		
<i>nog niet opgestart</i>		

1112 Stad Hasselt	<i>Selectie:</i> Baumschlager-Eberle Ziviltechniker TV Van Acker en Partners / Libost Groep / Ingenium TV BOB361 / ARUP Luscher Architectes Vier arquitectos	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 06.11.2006
De volledige studieopdracht voor de bouw van een overdekt zwembad met olympisch bad, instructiebad en recreatief gedeelte in Hasselt.		
<i>selectie lopende</i>		
1113 De Lovie vzw	<i>Selectie:</i> Dial-architects Architectenbureau JMW Philippe Vander Maren + Mireille Weerts TV Barbara Van der Wee / Sum Project	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 06.06.2006 1ste brief: 29.06.2006 2de brief: 13.07.2006 Gunning: 13.10.2006
De volledige studieopdracht voor de restauratie en de verbouwing van het Begijnhof in Diksmuide.		
<i>Toekenning:</i> Egus architecten en ingenieurs		
1114 Gemeente Essen		Publicatie: 03.02.2006
De volledige studieopdracht voor de restauratie, herbestemming en uitbreiding van de spoorwegloods tot sportcentrum in Essen.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1115 Stad Genk	<i>Selectie:</i> Studiegroep Omgeving In uitvoering TV A2O Omgeving / Arcadis TV Orizon TV Agence Ter.De / Rob van Gool	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 06.04.2006 1ste brief: 22.08.2006 2de brief: 18.10.2006 Gunning: 04.12.2006
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een integraal plan en bestek voor de aanleg/herinrichting van het centrale plein op de mijnsiteWinterslag ('C-Mine').		
<i>Toekenning:</i> Bureau Alle Hosper		
1116 Gemeente Beveren	<i>Selectie:</i> TV Cuypers en Q / Bosch Slabbers Technum TV Provinciale Hogeschool Limburg / Atelier JPLX TV Agence Ter.De / Rob van Gool TV BLU-net / Naveen Kulshreshtha	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 11.09.2006 1ste brief: 08.11.2006 2de brief: 20.11.2006
De volledige studieopdracht voor het opmaken van een ontwikkelings- en beeldkwaliteitsplan voor de gehuchten Prosperpolder, Ouden Doel en omgeving te Beveren		
<i>selectie lopende</i>		

1117		
Gemeente Beveren	<i>Selectie:</i> Nero	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 11.09.2006 1ste brief: 30.10.2006 2de brief: 13.11.2006
De volledige studieopdracht voor het opmaken van een ontwikkelings- en beeldkwaliteitsplan voor de open ruimte van Kallo.	Robbrecht en Daem Architecten Stijlgroep, landschap en stedelijke ruimte BV Vista landscape and urban design TV Proap / Wit / Idroesse / Arcoveneto	

1118		
OCMW Tremelo		Publicatie: 03.02.2006
De volledige studieopdracht voor de bouw van bejaardenwoningen op de site 'Den Boomgaard' in Baal.		
<i>naar OO12 (project 11)</i>		

1119		
Stad Antwerpen Waterwegen en Zeekanaal nv	<i>Selectie:</i> B. Arquitectura I Urbanisme S333 Architecture + Urbanism TV Studio Secchi-Viganò / Arcadis Gedas TV West 8 Brussel / Lievens / Tritel	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 23.05.2006 1ste brief: 30.06.2006 2de brief: 18.09.2006 Gunning: 27.11.2006
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een masterplan voor de Scheldekaaien in Antwerpen.		
	<i>Toekenning:</i> TV Proap / Wit / Idroesse / Arcoveneto	

1120		
Waterwegen en Zeekanaal nv	<i>Selectie:</i> Bureau d'études Greish West 8 Brussel TV Marie-José Van Hee / BAS-Dirk Jaspaert Bureau SLA Feichtinger Architectes	Publicatie: 03.02.2006 Selectie: 13.09.2006 1ste brief: 04.10.2006 2de brief: 18.10.2006
De volledige studieopdracht voor het bouwen van 2 fietsbruggen ter hoogte van het Zennegat in Mechelen: een vaste of beweegbare brug over het kanaal Leuven-Dijle en een vaste brug over de Zenne.		

selectie lopende

1121		
Gemeente Beveren		Publicatie: 03.02.2006
Volledige studieopdracht voor de uitbreiding van het gemeentehuis van Beveren en de herinrichting van de binnenzone tussen de Grote Markt, Stationsstraat en de Peperstraat.		

nog niet opgestart

1201		
Universiteit Gent	<i>Selectie:</i> Stéphane Beel architecten Driesen-Meersman-Thomaes architecten Wessel de jonge Architecten LIN Gesellschaft von Architekten TV Robbrecht en Daem / Van der Wee Barbara / SumProject / Baro / Daidalos Peutz / Bureau d'Etudes Greisch / VK Engineering	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 25.09.2006 1ste brief: 16.11.2006 2de brief: 20.12.2006
Volledige studieopdracht voor de restauratie van de universiteitsbibliotheek en het voormalig Hoger Instituut voor de Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde in Gent.		
<i>selectie lopende</i>		

1202		
Autonoom gemeentebedrijf VESPA	<i>Selectie:</i> evr-architecten Atelier KempeThill Abalos & Herreros Reichen et Robert & Associés Verdickt & Verdickt architecten	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 21.09.2006 1ste brief: 10.10.2006 2de brief: 07.11.2006
Volledige studieopdracht voor de renovatie en herbestemming tot evenementenhal, buurtsporthal, ruimte voor logistiek en kantoren en voor de nieuwbouw van een sporthal in de WTD loods in het toekomstige Park Spoor Noord in Antwerpen.		
<i>selectie lopende</i>		

1203		
De Post		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw en/of verbouwing van de vroegere 'Filatures du Canal' aan het Werfplein in Aalst tot een flexibel gebouw met als mogelijke gebruikers de stad Aalst en andere private en publieke kantoorgebruikers.		
<i>nog niet opgestart</i>		

1204		
Gemeente Dilbeek	<i>Selectie:</i> Christian Kieckens Architects Architectenbureau Dirk Coopman Alexander Dierendonck architecten Carlos Arroyo TV Cuypers & Q / LAB multiprofessionele architectenvennootschap	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 21.09.2006
Volledige studieopdracht voor de nieuwbouw van een academie voor muziek, woord en dans in Dilbeek.		
<i>selectie lopende</i>		

1205		
Gemeente Hoeilaart		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van het Felix Sohie gemeenschapscentrum en de herbestemming van de aanpalende gebouwen in Hoeilaart.		

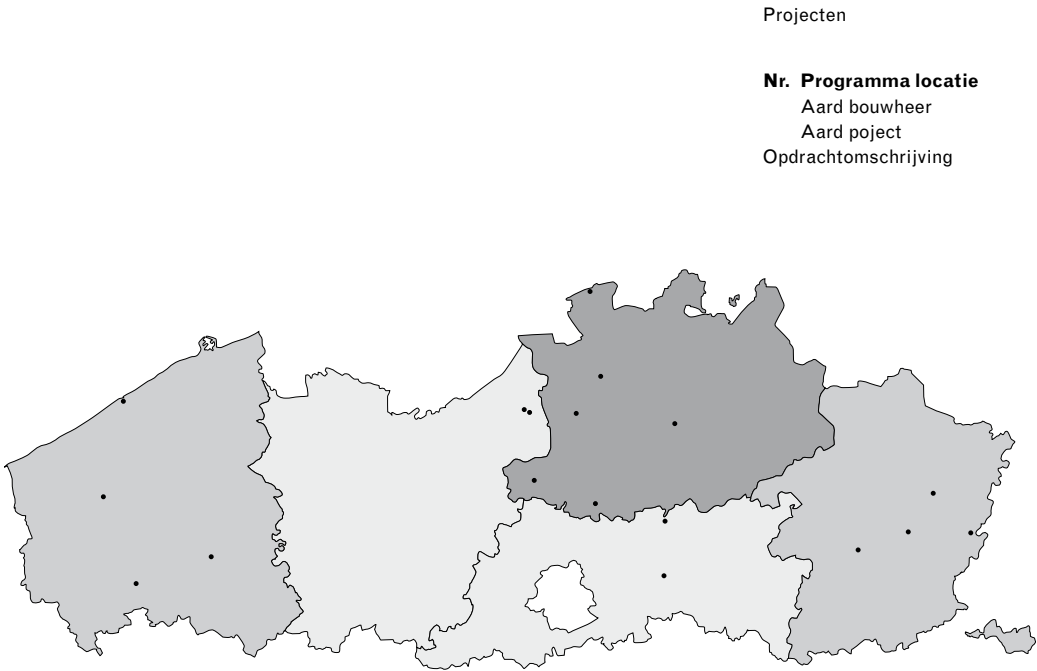
nog niet opgestart

1206 Gemeente Willebroek		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van een infrastructuur voor de gemeentelijke speelpleinwerking in Willebroek.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1207 Stad Leuven		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de inrichting van de Martelarenlaan en het park 'Belle Vue' in Leuven.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1208 Stad Maaseik	<i>Selectie:</i> Studio Associato Secchi-Viganò Stijlgroep, landschap en stedelijke ruimte BV TV 360 / Bas Smets TV Topotronic / URA TV Lodewijk Baljon landschapsarchitecten / Atelier Zeinstra van der Pol	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 23.10.2006 1ste brief: 29.11.2006
Volledige studieopdracht voor de opmaak van een masterplan 'Stad aan de Maas' in Maaseik.		
<i>selectie lopende</i>		
1209 Vlaamse Overheid Agentschap Facilitair Management		Publicatie: 14.07.2006
Studieopdracht voor de opmaak van een masterplan en de supervisie over de toekomstige uitvoering van de site van het waterbouwkundig labo in Borgerhout.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1210 Gemeente Beerse Vlaamse overheid	<i>Selectie:</i> Cleuren-Merken SeARCH Living F01 UR architects PT architecten	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 18.12.2006
Masterplan en volledige studieopdracht voor het Vlaamse natuurreservaat 'Hoge Bergen – Ekstergoor' in Beerse.		
<i>selectie lopende</i>		

1211 OCMW Tremelo		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van bejaardenwoningen in Tremelo.		
<i>geannuleerd</i>		
1212 OCMW Halle		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de renovatie en herbestemming van het gebouw 'Oud-Wezenhuis' tot Sociaal Huis in Halle.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1213 Waterwegen en Zeekanaal nv		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de renovatie, verbouwing en inrichting van een oude woning naar districtsgebouw in Mechelen.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1214 Kerkfabriek Sint-Anna-ten-Drieën		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de herinrichting van de parochiekerk Sint-Annaten-Drieën op linkeroever in Antwerpen.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1215 Waterwegen en Zeekanaal nv		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de herbouw van de beweegbare Scheepsdalebrug over het kanaal Gent-Brugge-Oostende in Brugge.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1216 Stad Antwerpen	<i>Selectie:</i> B-architecten Feichtinger Architectes Gilles Perraudin T.O.P. Office – Luc Deleu Ney & Partners	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 21.09.2006 1ste brief: 27.10.2006 2de brief: 22.11.2006
Volledige studieopdracht voor de bouw van een fiets- en voetgangersbrug die de Leien overspant en die het Park Spoor Noord via het Eilandje met de Scheldekaaien verbindt in Antwerpen.		
<i>Selectie lopende</i>		

1217		
Provinciale Hogeschool Limburg	<i>Selectie:</i> Macken & Macken Selectie lopende Van Geystelen - Thys architecten 51N4E Lohmann's Architecture DaF-Architecten	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 13.11.2006
Volledige studieopdracht voor de verbouwing en/of nieuwbouw van een autonoom gebouw voor de verscheidene ateliers (schilderkunst, beeldhouwkunst, glaskunst, grafiek, keramiek, digitale media, en edelsmeedkunst) van de opleiding beeldende kunsten van de Provinciale Hogeschool Limburg in Hasselt.		
<i>selectie lopende</i>		
1218		
Gemeenschapsonderwijs	<i>Selectie:</i> Nero Dirk Martens Jan De Vylder architecten Architectenburo Marlies Rohmer TV Cuypers & Q / Lzb Multiprofessionele Architecten	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 12.12.2006
Volledige studieopdracht voor de nieuwbouw van klassen en polyvalente ruimte voor de basisschool 'De Vierklaver' in Temse.		
<i>selectie lopende</i>		
1219		
Gemeenschapsonderwijs		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool voor het buitengewoon onderwijs 'Groenlaar' in Rumst.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1220		
Gemeenschapsonderwijs	<i>Selectie:</i> Dial-architects Alexander Dierendonck architecten Van Wassenhove architecten Architectenbureau Felix-Glorieux UArchitects	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 12.12.2006
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 'Stene' in Oostende.		
<i>selectie lopende</i>		
1221		
Gemeenschapsonderwijs	<i>Selectie:</i> M10-architecten A33 architectenvennootschap TV Cols / Eraerts Morisse / Gebotec / Deflander hvdn architecten TV Geert Pauwels / Gunnar Degerlid	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 12.12.2006
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 'De Meer' in Zemst.		
<i>selectie lopende</i>		

1222		
Gemeenschapsonderwijs	<i>Selectie:</i> DKV Architecten In uitvoering TV ZED Charles Vandenhove et Associés wdog architecten evr-architecten	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 12.12.2006
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 't Beekje' in Etterbeek..		
<i>selectie lopende</i>		
1223		
Gemeenschapsonderwijs		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor het KTA in Brasschaat.		
<i>nog niet opgestart</i>		
1224		
Gemeenschapsonderwijs	<i>Selectie:</i> BOB361 architectes In uitvoering B612 associates Catteeuw Architectuurpraktijk Van Belle & Medina Architects AWG Architecten	Publicatie: 14.07.2006 Selectie: 12.12.2006
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 'Zilverberk' in Halle.		
<i>selectie lopende</i>		
1225		
Gemeenschapsonderwijs		Publicatie: 14.07.2006
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool voor het buitengewoon onderwijs in Herentals.		
<i>nog niet opgestart</i>		

Geografische spreiding per provincie
Grijswaarden volgens dichtheid

- 01 Brandweerkazerne Puurs**
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor de bouw van een nieuwe brandweerkazerne in Puurs.

02 Woonproject Zandvoorde
Autonom Gemeentebedrijf
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject in Oostende.

03 Woonproject Blauwkasteelstraat
Autonom gemeentebedrijf
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor de bouw van een gedifferentieerd woonproject aan de Blauwkasteelstraat in Oostende.

04 CC Opglabbeek
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor de bouw van een gemeenschapscentrum in Opglabbeek als onderdeel van en geïntegreerd in een visie op het masterplan centrumversterking.

05 ZOO Antwerpen
Ander
Masterplan
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een deelmasterplan in functie van, een uitbreiding van de zoo van Antwerpen (gefaseerde uitvoering) en de realisatie van de eerste fase van dit masterplan.

06 BKP Brasschaat
Steden en gemeenten
Ruimtelijk Uitvoeringsplan
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een RUP, met inbegrip van een beeldkwaliteitsplan, voor het 'Pendennis Castle' in Brasschaat

07 Sociale woningen Grobbendonk
Sociale Huisvestingsmaatschappij
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor de bouw van sociale woningen in Grobbendonk.
- 08 Museum Izegem**
Steden en gemeenten
Renovatie & Restauratie
De volledige studieopdracht voor de renovatie en de restauratie van de 'Eperon d'Or' tot borstel- en schoeisel-museum voor de stad Izegem

09 Centrale Werkplaatsen Leuven
Autonom Gemeentebedrijf
Restauratie
De volledige studieopdracht voor restauratie en herbestemming tot bibliotheekfiliaal, gemeenschapscentrum, wijkgezondheidscentrum, horecazaak en overdekte publieke ruimte, van de als monument beschermde hallen 4 en 5 en bijgebouwen op de voormalige Centrale Werkplaatsen in Leuven.

10 Centrale Werkplaatsen Leuven
Autonom Gemeentebedrijf
Restauratie
De volledige studieopdracht voor restauratie en herbestemming tot jeugdcentrum van de als monument beschermde hal 9 op de voormalige Centrale Werkplaatsen in Leuven.

11 BKP 'Opgrimbie' Maasmechelen
Steden en gemeenten
Beeldkwaliteitplan
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een beeldkwaliteitsplan 'Opgrimbie' in Maasmechelen.

12 Zwembad Hasselt
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor de bouw van een overdekt zwembad met olympisch bad, instructiebad en recreatief gedeelte in Hasselt.

13 Begijnhof Diksmuide
Ander (vzw)
Restauratie
De volledige studieopdracht voor de restauratie en de verbouwing van het Begijnhof in Diksmuide.

14 Spoorwegloods Essen
Steden en gemeenten
Restauratie
De volledige studieopdracht voor de restauratie, herbestemming en uitbreiding van de spoorwegloods tot sportcentrum in Essen.
- 15 Plein Winterslag**
Steden en gemeenten
Ruimtelijk uitvoeringsplan
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een integraal plan en bestek voor de aanleg/herinrichting van het centrale plein op de mijnsite Winterslag ('C-Mine').

16 Inrichtingsplan Prosperpolder
Steden en gemeenten
Ontwikkelingsplan & Beeldkwaliteitplan
De volledige studieopdracht voor het opmaken van een ontwikkelings- en beeldkwaliteitsplan voor de gehuchten Prosperpolder, Ouden Doel en omgeving te Beveren

17 Inrichtingsplan Kallo
Steden en gemeenten
Ontwikkelingsplan & Beeldkwaliteitplan
De volledige studieopdracht voor het opmaken van een ontwikkelings- en beeldkwaliteitsplan voor de open ruimte van Kallo.

18 OCMW Tremelo
OCMW
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor de bouw van bejaardenwoningen op de site 'Den Boomgaard' in Baal.

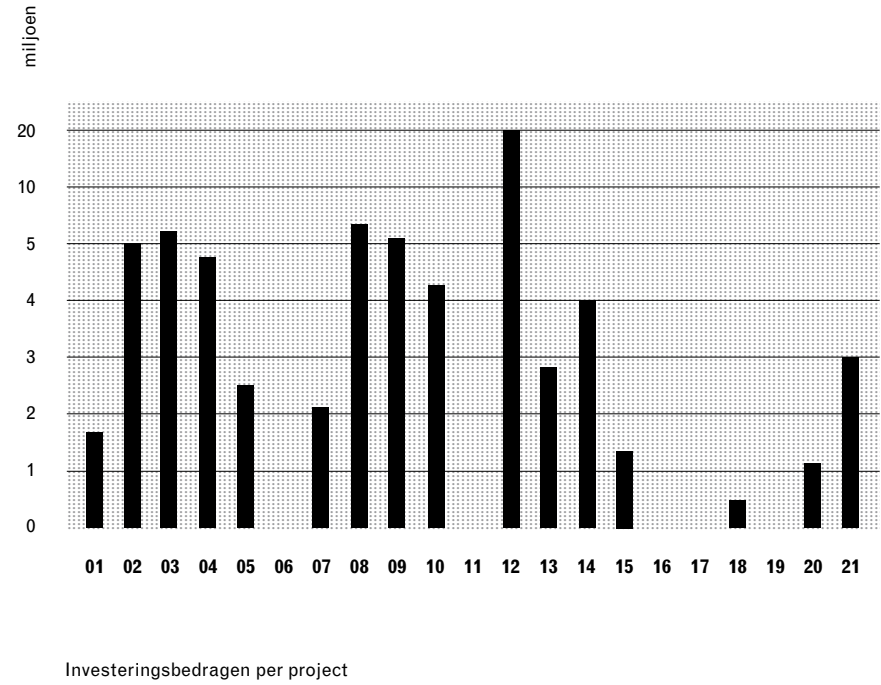
19 Masterplan Scheldekaaien
Steden en gemeenten & Agentschap Vlaamse Overheid
Masterplan
De volledige studieopdracht voor de opmaak van een masterplan voor de Scheldekaaien in Antwerpen.

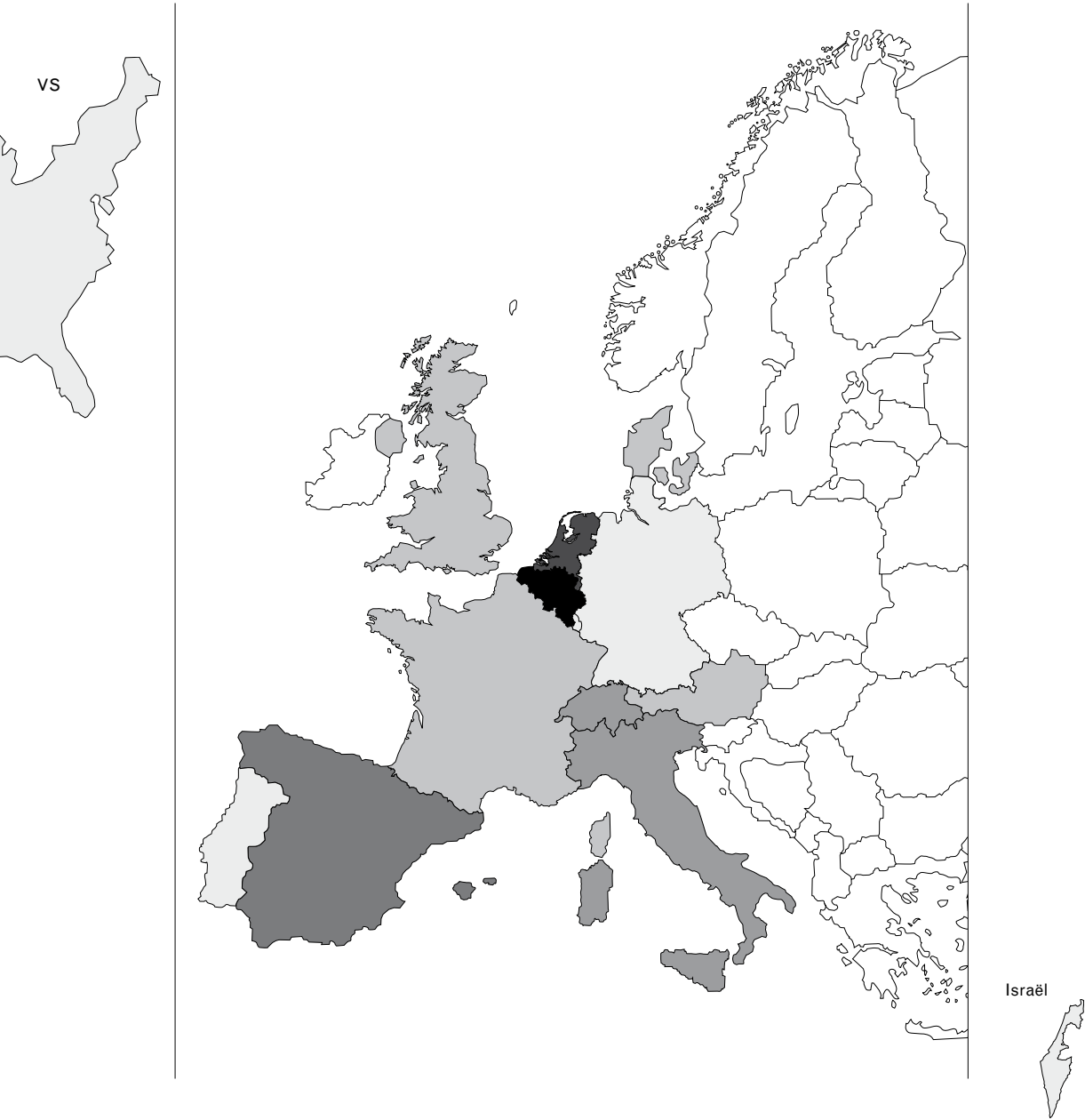
20 Bruggen Zennegat Mechelen
Agentschap Vlaamse Overheid
Nieuwbouw
De volledige studieopdracht voor het bouwen van 2 fietsbruggen ter hoogte van het Zennegat in Mechelen: een vaste of beweegbare brug over het kanaal Leuven-Dijle en een vaste brug over de Zenne.

21 Gemeentehuis Beveren
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de uitbreiding van het gemeentehuis van Beveren en de herinrichting van de binnenzone tussen de Grote Markt, Stationsstraat en de Peperstraat.

		Vlaamse Overheid	Steden en gemeenten	Autonoom Gemeentebedrijf	OCMW	Sociale Huisvestingsmaatschappij	Ander	Nieuwbouw	Renovatie	Restauratie	Masterplan	Ruimtelijk Uitvoeringsplan	Ontwikkelingsplan & Beeldkwaliteitplan	Ruimtelijk uitvoeringsplan
Brandweerkazerne Puurs	01	x						x						
Woonproject Zandvoorde	02		x					x						
Woonproject Blauwkasteelstraat	03		x					x						
CC Opglabbeek	04	x						x						
ZOO Antwerpen	05					x					x			
BKP Brasschaat	06	x										x		
Sociale woningen Grobbendonk	07					x		x						
Museum Izegem	08	x							x		x			
Centrale Werkplaatsen Leuven	09		x								x			
Centrale Werkplaatsen Leuven	10		x								x			
BKP 'Opgrimbie' Maasmechelen	11	x											x	
Zwembad Hasselt	12	x						x						
Begijnhof Diksmuide	13					x					x			
Spoorwegloods Essen	14	x									x			
Plein Winterslag	15	x												x
Inrichtingsplan Prosperpolder	16	x											x	
Inrichtingsplan Kallo	17	x												x
OCMWTremelo	18					x		x						
Masterplan Scheldekaaen	19	x	x									x		
Bruggen Zennegat Mechelen	20	x						x						
Gemeentehuis Beveren	21	x						x						

Bouwheren en aard projecten

Geografische spreiding per inschrijving
Grijswaarden volgens dichtheid

Inschrijvingen per land

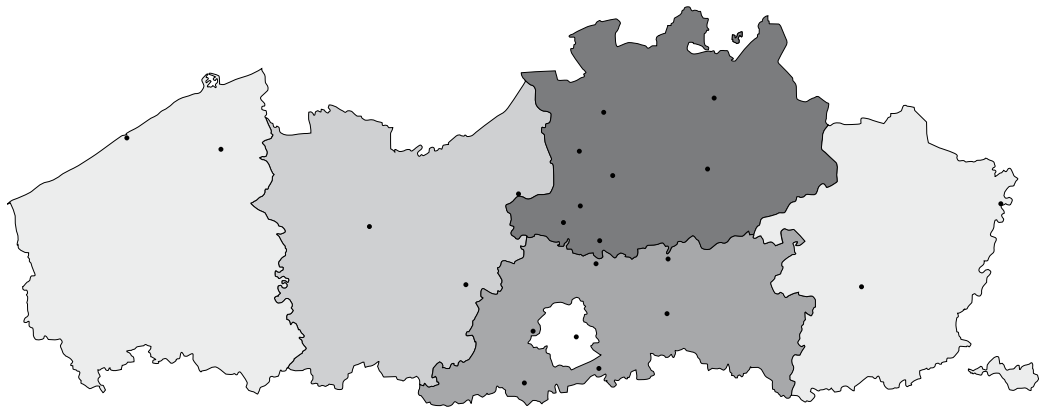
Totaal: 386

België	300	77,7%	Buitenland	86	22,3%
Vlaanderen	256	66,3%	Nederland	63	16%
Brussel	42	10,9%			
Wallonië	2	0,5%	Denemarken	2	
			Duitsland	1	
			Frankrijk	2	
			Groot-	2	
			Brittannië		
			Israël	1	
			Italië	3	
			Luxemburg	1	
			Oostenrijk	2	
			Portugal	1	
			Spanje	4	
			VS	1	
			Zwitserland	3	

totaal	153	140	149	106	106	48	131	101	151	148	35	102	67	114	87	50	51	98	105	74	131
Vlaanderen	110	98	103	72	64	30	101	72	91	90	24	62	49	79	55	32	31	71	58	41	98
Brussel	22	14	14	11	11	5	13	14	20	22	3	14	9	11	8	5	5	13	8	9	14
Wallonië				1	1				1	1				1	1					1	1
Nederland	19	21	23	19	25	11	13	14	31	28	7	19	8	20	19	11	11	10	28	19	16
Denemarken									1										2		
Duitsland					1										1	1	1	1			
Frankrijk		1	2	1	2				2	1		2		2			1		1	1	
Groot-Brittannië		1	2						1	1					1		1				
Israël			1				1			1											
Italië		2	1			1	1		1	1					1			1	1	1	
Luxemburg	1	1	1				1											1			
Oostenrijk				1	1								1						1		1
Portugal									1	1										1	
Spanje		1	1									1	2			1	1	1	2		
VS															1				1		
Zwitserland	1	1	1	1	1	1	1		2	2		2		1	1			1	2	1	1
project	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21

Projecten

Nr. Programma locatie
Aard bouwheer
Aard poject
Opdrachtschrijving

Geografische spreiding per provincie
Grijswaarden volgens dichtheid

- 01

Boekentoren Gent
Universiteit
Restauratie
Volledige studieopdracht voor de restauratie van de universiteitsbibliotheek en het voormalig Hoger Instituut voor de Kunstgeschiedenis en Oudheidkunde in Gent.
- 02

Loods Spoor Noord Antwerpen
Autonoom gemeentebedrijf
Renovatie
Volledige studieopdracht voor de renovatie en herbestemming tot evenementenhal, buurtsporthal, ruimte voor logistiek en kantoren en voor de nieuwbouw van een sporthal in de WTD loods in het toekomstige Park Spoor Noord in Antwerpen.
- 03

Postsite Aalst
Ander (de post)
Nieuwbouw en/of Renovatie
Volledige studieopdracht voor de bouw en/of verbouwing van de vroegere

- 'Filatures du Canal' aan het Werfplein in Aalst tot een flexibel gebouw met als mogelijke gebruikers de stad Aalst en andere private en publieke kantoorgebruikers.
- 04

Academie Dilbeek
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de nieuwbouw van een academie voor muziek, woord en dans in Dilbeek.
- 05

Gemeenschapscentrum Hoeilaart
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de bouw van het Felix Sohie gemeenschapscentrum en de herbestemming van de aanpalende gebouwen in Hoeilaart.
- 06

Speelpleinwerking Willebroek
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de bouw van een infrastructuur voor de gemeentelijke speelpleinwerking in Willebroek.
- 07

Kop van Kessel-Lo Leuven
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de inrichting van de Martelarenlaan en het park 'Belle Vue' in Leuven.
- 08

Stad aan de Maas Maaseik
Ander (vzw)
Masterplan
Volledige studieopdracht voor de opmaak van een masterplan 'Stad aan de Maas' in Maaseik.
- 09

Waterbouwkundig labo Borgerhout
Agentschap Vlaamse Overheid
Masterplan
Studieopdracht voor de opmaak van een masterplan en de supervisie over de toekomstige uitvoering van de site van het waterbouwkundig labo in Borgerhout.
- 10

Hoge Bergen Ekstergoor Beerse
Steden en Gemeenten &
Agentschap Vlaamse Overheid
Masterplan
Masterplan en volledige studieopdracht voor het Vlaamse natuurreservaat 'Hoge Bergen – Ekstergoor' in Beerse.

- 11

Bejaardenwoningen Tremelo
OCMW
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de bouw van bejaardenwoningen in Tremelo.
- 12

Sociaal huis Halle
OCMW
Renovatie
Volledige studieopdracht voor de renovatie en herbestemming van het gebouw 'Oud-Wezenhuis' tot Sociaal Huis in Halle.
- 13

Districtsgebouw Mechelen
Agentschap Vlaamse Overheid
Renovatie
Volledige studieopdracht voor de renovatie, verbouwing en inrichting van een oude woning naar districtsgebouw in Mechelen.
- 14

Sint-Anna-ten-Drieën Antwerpen
Steden en gemeenten
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de herinrichting van de parochiekerk Sint-Anna-ten-Drieën op linkeroever in Antwerpen.
- 15

Scheepsdalebrug Brugge
Agentschap Vlaamse Overheid
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de herbouw van de beweegbare Scheepsdalebrug over het kanaal Gent-Brugge-Oostende in Brugge.
- 16

Bruggen Spoor Noord
Autonoom gemeentebedrijf
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de bouw van een fiets- en voetgangersbrug die de Leien overspant en die het Park Spoor Noord via het Eilandje met de Scheldekaaien verbindt in Antwerpen.
- 17

Ateliers PHL
Hogeschool
Nieuwbouw en/of renovatie
Volledige studieopdracht voor de verbouwing en/of nieuwbouw van een autonoom gebouw voor de verscheidene ateliers (schilderkunst, beeldhouwkunst, glaskunst, grafiek, keramiek, digitale media, en edelsmeedkunst) van de opleiding beeldende kunsten van de Provinciale Hogeschool Limburg in Hasselt.

- 18

GO De Vierklaver Temse
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de nieuwbouw van klassen en polyvalente ruimte voor de basisschool 'De Vierklaver' in Temse.
- 19

GO Groenlaar Rumst-Reet
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool voor het buitengewoon onderwijs 'Groenlaar' in Rumst.
- 20

GO Stene Oostende
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 'Stene' in Oostende.
- 21

GO De Meer Zemst
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 'De Meer' in Zemst.
- 22

GO 't Beekje Etterbeek
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 't Beekje' in Etterbeek..
- 23

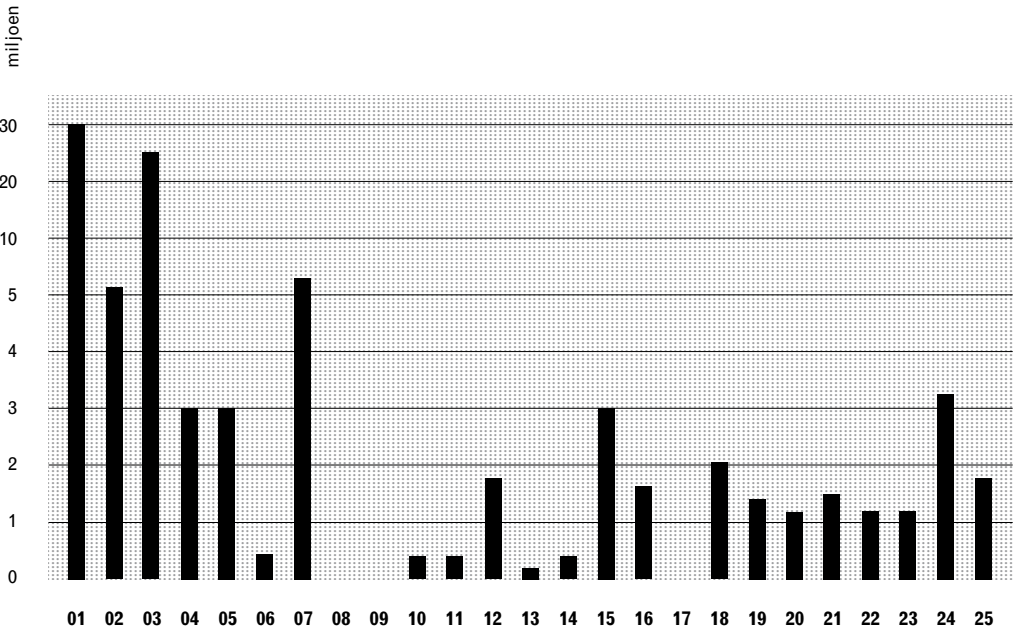
GO KTA Brasschaat
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor het KTA in Brasschaat.
- 24

GO Zilverberk Halle
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool 'Zilverberk' in Halle.
- 25

GO BSBO Herentals
Gemeenschapsonderwijs
Nieuwbouw
Volledige studieopdracht voor de oprichting van een nieuwbouw voor de basisschool voor het buitengewoon onderwijs in Herentals.

		Vlaamse Overheid	Steden en gemeenten	Autonoom Gemeentebedrijf	OCMW	Gemeenschapsonderwijs	Hogeschool	Universiteit	Ander	Nieuwbouw	Renovatie	Restauratie	Masterplan
Boekentoren Gent	01							x				x	
Loods Spoor Noord Antwerpen	02		x							x			
Postsite Aalst	03							x		x	x		
Academie Dilbeek	04		x							x			
Gemeenschapscentrum Hoeilaart	05		x							x			
Speelpleinwerking Willebroek	06		x							x			
Kop van Kessel-Lo Leuven	07		x							x			
Stad aan de Maas Maaseik	08							x				x	
Waterbouwkundig labo Borgerhout	09		x									x	
Hoge Bergen Ekstergoor Beerse	10		x	x								x	
Bejaardenwoningen Tremelo	11				x					x			
Sociaal huis Halle	12				x						x		
Districtsgebouw Mechelen	13		x							x			
Sint-Anna-ten-Drieën Antwerpen	14		x							x			
Scheepsdalebrug Brugge	15		x							x			
Bruggen Spoor Noord	16			x						x			
Ateliers PHL	17					x				x	x		
GO De Vierklaver Temse	18					x				x			
GO Groenlaar Rumst-Reet	19					x				x			
GO Stene Oostende	20					x				x			
GO De Meer Zemst	21					x				x			
GO 't Beekje Etterbeek	22					x				x			
GO KTA Brasschaat	23					x				x			
GO Zilverberk Halle	24					x				x			
GO BSBO Herentals	25					x				x			

Bouwheren en aard projecten

Investeringsbedragen per project

Geografische spreiding per inschrijving
Grijswaarden volgens dichtheid

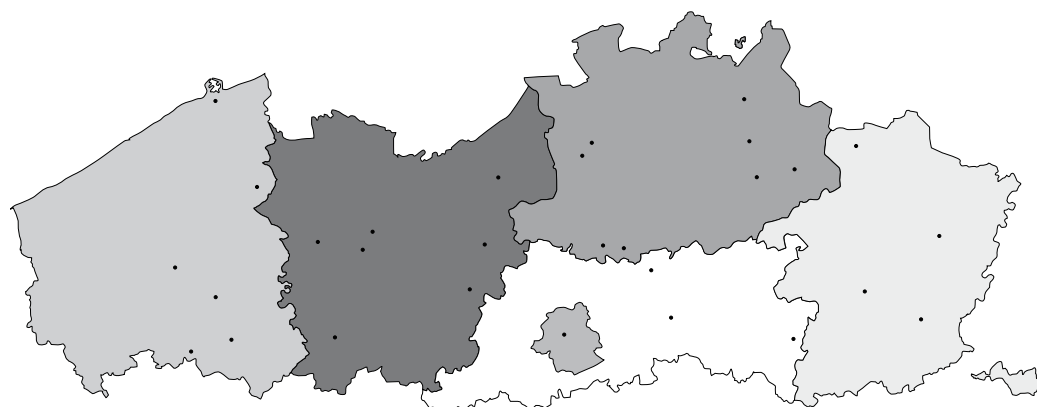
Inschrijvingen per land

Totaal: 369

België	279	75,6%	Buitenland	90	24,4%
Vlaanderen	235	63,7%	Nederland	63	16%
Brussel	42	11,4%	Duitsland	3	
Wallonië	2	0,5%	Frankrijk	3	
			Groot-Brittannië	4	
			Israël	1	
			Italië	2	
			Luxemburg	1	
			Oostenrijk	1	
			Spanje	3	
			VS	1	
			Zwitserland	2	

	totaal	50	137	117	183	120	90	55	68	45	55	99	64	85	68	37	70	138	147	130	119	140	144	129	145	134
Vlaanderen	23	75	61	111	70	63	30	30	28	33	63	36	64	55	18	40	82	105	91	83	97	88	90	88	90	
Brussel	5	15	16	29	23	11	2	6	5	6	11	13	10	6	5	8	17	17	16	12	19	28	11	25	15	
Wallonië	2	2	2	1	1					1		2	1	1	1		1					1				
Nederland	13	33	29	32	21	10	17	24	7	13	19	10	8	5	8	17	31	19	18	19	19	22	22	25	23	
Duitsland	2	1	1				1	1																		
Frankrijk	1	2	1	2											2	2	1								1	
Groot-Brittannië	1	3	1	1	2	2	1	2		1	1	2	1	1		1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	
Israël		1		1	1	1	1				1				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Italië			1	1			1	1	1		2				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Luxemburg		1	1		1				1																	
Oostenrijk				1		1	1	1															1			
Spanje	2	2	1	2		2	1	2	2		1						2	1	1	1	1		1	1	1	
VS		1	1	1											1							1				
Zwitserland	1	1	2	1	1			1	1	1	1	1	1					1	1	1	1	1	1	1	1	
project	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	

Kunstprojecten opgestart in 2006

Geografische spreiding per provincie

Grijswaarden volgens dichtheid

Nr. OO

Bouwheer
Locatie
Bouwproject
– Kunstenaar
Titel kunstwerk

001bis/08

Vlaamse overheid, jeugdwerk
Hoge rielen

VDAB
Brussel

– Joaquim Pereira-Eires
Looking for ,,,

002/15

Heilig hartinstituut
Oudenaarde
Rust- en verzorgingstehuis

002/31

Vlaamse overheid, afdeling
Gebouwen
Alden Biesen

001bis/19

Vlaamse overheid, afdeling
Gemeenschapsinstellingen
Beernem

003/40

stad Dendermonde
Dendermonde
Bibliotheek
– Peter Friedl?

OCMW
Leuven

AZ Maria Middelaes
Gent

De Singel
Antwerpen

Onderwijs
Antwerpen
Hogeschool

005/20

Vlaamse overheid, departement
Cultuur
VNC Brussel Leopoldstraat

006/05

Intercommunale Westlede
Sint-Niklaas
Crematorium

006/03

OCMW
Nevele

006/22

Vlaamse overheid, Toerisme
Vlaanderen
Antwerpen
Jeugdherberg

Vlaamse overheid, waterwegen
Gent (Leie / Schelde)
– Jan Vercruysse
Zonder titel

Psychiatrisch Ziekenhuis Sint-
Camillus
Sint-Denijs-Westrem
– Louis De Cordier
Ontwenningscentrum (werktitel)

008/08

gemeente Bonheiden
Bonheiden
Hefboomproject Beeldkwaliteit

Vlaamse overheid, waterwegen
Zeebrugge
Bruggen zeesluis
– Luc Tuymans

Vlaamse overheid, waterwegen
Gent
AWZ Gent, Rivierherstel Leie

OCMW
Zoutleeuw
Rusthuis + kinderdagverblijf

002/21

VIPA
Geel
A/Bgebouw OPZ
– Pascale Martine Tayou

gemeente Izegem
Izegem
Rotondes

Vlaamse overheid, departement
Cultuur
Brussel
Arenberggebouw

008/01

OCMW
Lommel
Rust- en verzorgingstehuis
– Aglaia Konrad

0011/05

KMDA
Antwerpen
ZOO

009/02

VDAB
Antwerpen
Opleidingscentrum

009/03

VDAB
Menen
Beroepsopleidingscentrum

009/04

VDAB
Hasselt
Opleidingscentrum

009/05

VDAB
Merksem
Beroepsopleidingscentrum

0011/04

gemeente Opglabbeek
Opglabbeek
Cultureel Centrum

provincie Limburg
Limburg
Fietspaden
– Jan Debbaut

Amival
Turnhout
Beschutte werkplaats

Vlaamse overheid, waterwegen
Gent
Sluisgebouw
– Freek Wambacq
Zonder titel

OCMW
Mol
OCMW
– Emilio Lopez-Menchero

OCMW Haacht
Tildonk
Sociale wooneenheden
– Ivo Provoost en Simona Denicolai
Social de luxe

CAW Mozaïek
Brussel

Vlaamse overheid, afdeling
Gebouwen
Brussel
Ellipsgebouw

VDAB
Gits
Opleidingscentrum

stad Kortrijk + waterwegen
Kortrijk
De appel – kluifrotonde

Netwerk
Aalst
– Ivo Provoost en Simona Denicolai
Eerste steenworp

OCMW
Mechelen
Hof Van Egmont

0012/14

kerkfabriek Sint-Anna-ten Drieën
Sint-Anna-ten-Drieën, Antwerpen

stad Aalst
Aalst
Masterplan Stationsomgeving Aalst
– Christian Kieckens

Vlaams Bouwmeester
Brussel
Inrichting kantoren Vlaams
Bouwmeester – Boudewijngebouw
– Richard Venlet

CAW
Sint-Niklaas

Vlaams bouwmeester
Algemeen – DBFM scholenbouw
– Franciska Lambrechts

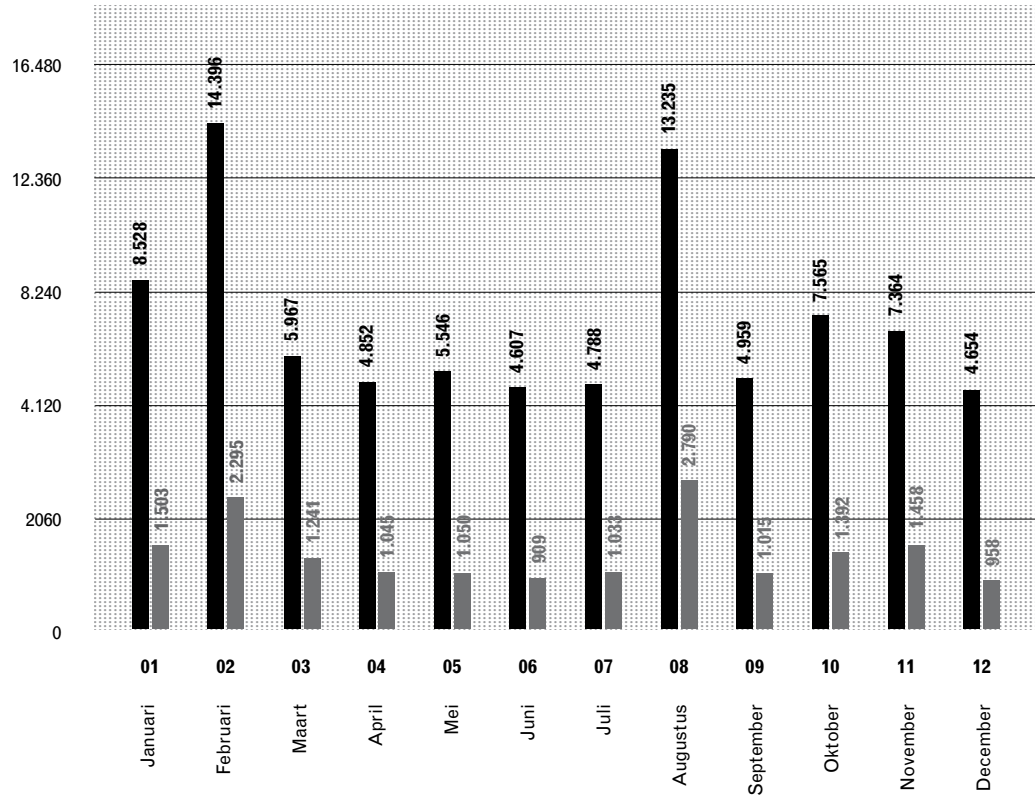
Website

Overzicht aantal bezoekers per land

Totaal: 14.258

België	11.473	80,5%
Nederland	1.328	9,3%
Duitsland	83	0,6%
Frankrijk	68	0,5%
Zwitserland	58	0,4%
Italië	48	0,3%
Denemarken	26	0,2%
Luxemburg	21	0,1%
Oostenrijk	20	0,1%
UK	17	0,1%
Spanje	9	0,1%
Portugal	8	0,1%
Polen	5	0,0%
Hongarije	5	0,0%
Japan	4	0,0%
Andere	1.085	7,6%

totaal aantal pageviews
totaal aantal unieke bezoekers

Geografische spreiding aantal bezoekers website
Grijswaarden volgens dichtheid

Publicaties 2006

- Nieuwsbrief 09
- Prijs Bouwheer 2005
- Beleidsnota Vlaams Bouwmeester 2005–2010. Pleidooi voor een dienstbare architectuur
- Meesterproef 2005

Artikels

- Sara Schoeters, 'Plaza's voor binnengebied Brassoi', *Het Nieuwsblad*, 25 januari 2006.
- Bart Huysentruyt, 'Ontwerper maakt plan op voor opwaardering Schattingbeekwijk', *Het Laatste Nieuws*, 4 maart 2006.
- Peter Gorle, 'Nederland wil verkeer en winkels onder de grond', *Het Laatste Nieuws*, 10 maart 2006.
- 'Groot sociaal woonproject in dure Rand', *Het Volk / Het Nieuwsblad*, 16 maart 2006.
- 'SumProject mag crematorium realiseren', *Het Volk / Het Nieuwsblad*, 16 maart 2006.
- 'Mogelijk een tweede crematorium in Roeselare', *Het Nieuwsblad / Het Volk*, 1 april 2006.
- 'Zes miljoen euro voor crematorium in Kortrijk', *De Standaard*, 1 april 2006.
- 'Drieduizend crematies per jaar', *Het Nieuwsblad / Het Volk*, 1 april 2006.
- 'Maaseik moet volwaardige stad aan Maas worden', *De Standaard*, 4 april 2006.
- Frans Steenhoudt, 'De school is een deel van de stad', *Het Volk / Het Nieuwsblad*, 28 april 2006.
- Ronny Vanhooren, 'Nieuw dorps huis voor Jonkershove', *Het Volk / Het Nieuwsblad*, 16 mei 2006.
- Edwin Fontaine, 'Vlaams Bouwmeester breidt lijst waardevolle panden uit', *Het Laatste Nieuws*, 23 juni 2006.
- Kurt Tuerlinckx, 'Kwaliteitskamer verkent Antwerpen', *Gazet van Antwerpen*, 27 juni 2006.
- 'Zitbank omarmt kerk en begraafplaats', *Het Nieuwsblad*, 22 september
- 'Internationale interesse voor Kallo', *Gazet van Antwerpen*, 27 september 2006.
- Geert Van der Speeten, 'Kunst op maat van een plek', *De Standaard*, 10 oktober 2006.
- 'Geslaagde Meesterproeven', *Het Nieuwsblad*, 19 oktober 2006.
- 'Architectuur essentieel in (erfgoed)beleid', *Het Nieuwsblad*, 19 oktober 2006.
- Max Borka, 'Kathedralen van de toekomst', *De Tijd*, 28 oktober 2006.
- Pieter T'Jonck, 'De school is de kerk, het theater en het wijkhuis van de toekomst', *De Morgen*, 20 november 2006.
- 'Vergeet de architect niet', *De Standaard*, 21 november 2006.
- 'Vlaanderen (ver)bouwt scholen in versneld tempo', *Gazet van Antwerpen*, 21 november 2006.
- 'Scholen mogen geen eenheidsworst worden', *Het Nieuwsblad*, 21 november 2006.
- 'Inhaaloperatie scholenbouw krijgt vorm', *De Tijd*, 21 november 2006.
- 'Tovenaar of leerling-tovenaar?', *Gazet van Antwerpen*, 25 november 2006.
- Ook Spaanse architecten geïnteresseerd in muziek-academie, *Het Laatste Nieuws*, 15 december 2006.
- Kurt Tuerlinckx, Brug tussen heden, verleden en toekomst, *Gazet van Antwerpen*, 23 december 2006.
- Werner Rommers, Lange Wapper zweeft, *Het Nieuwsblad*, 23 december 2006.
- Lange Wapperbrug is klaar (in het klein), *De Standaard*, 23 december 2006.
- De verborgen stad Brepols, *De Standaard*, 29 december 2006.

Team

Aerts, Jens

projectbegeleider [gedetacheerd]
16.09.2002 – heden

Baikou, Hanane

adminstratief medewerker
01.07.2002 – heden

Boudry, Linda

adjunct Vlaams Bouwmeester
01.03.2006 – heden

Bullynck, Sofie

projectbegeleider schoolgebouwen
01.08.2006 – heden

Bultinck, Liesbeth

projectbegeleider
15.08.2006 – 30.09.2006

Coessens, Piet

artistiek adviseur
01.02.2004 – heden

De Ben, Karla

adminstratief medewerker
16.02.2004 – heden

De Ceukelaire, Edwin

projectcoördinator lokale opdrachten
01.07.2002 – heden

De Vleeschouwer, Stijn

projectbegeleider infrastructuur
en landschap
01.09.2001 – heden

Degrendele, Pieter

adminstratief medewerker
20.10.2004 – heden

Deputter, Mario

projectbegeleider wonen en zorg
01.06.1999 – heden

Fieremans, Steven

adminstratief medewerker
04.04.2005 – heden

Haerens, Ruben

projectbegeleider infrastructuur
01.07.2006 – heden

Hertveld, Tania

projectbegeleider dienstverlenende gebouwen
met een complexe technische uitrusting
15.04.2002 – heden

Laenen, Catherine

artistiek coördinator
01.10.1999 – heden

Lindmayr, Ulrike

artistiek adviseur
01.09.2002 – 31.12.2003 /
15.05.2006 – 31.07.2006

Malliet, Anne

projectcoördinator schoolgebouwen
01.07.2001 – heden

Morisse, Barbara

projectbegeleider
16.08.2005 – 02.02.2006

Pacquee, Maria

beheer kunstprojecten
01.10.1999 – heden

Robberechts, Catherine

coördinator kunstpublicaties
10.01.2006 – heden

Samyn, Laurent

jobstudent
01.07.2006 – 31.07.2006

Santens, Marc

adjunct van de Vlaams Bouwmeester
01.02.1999 – 8.02.2006

Smets, Marcel

Vlaams bouwmeester
01.06.2005 – heden

van der Laak, Maartje

adminstratief medewerker
07.12.2005 – 31.08.2006

Van Nuffelen, Tony

projectbegeleider culturele infrastructuur
01.12.2002 – heden

Vos, Anke

projectbegeleider stedelijke ontwikkeling
en ruimtelijke planning
01.11.2004 – heden

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Vlaams Bouwmeester
Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 45
1000 Brussel

Concept, coördinatie en beeldredactie:
Linda Boudry,
adjunct Vlaams bouwmeester
Mario Deputter,
projectbegeleider wonen en zorg
Foto cover: Koen Broos

Redactie en eindredactie:
Tine Hens

Vormgeving:
Studio Luc Derycke, Gent